

TAMPERE.
FINLAND

TAMPEREEN KAUPUNGIN TYTÄR- JA OSAKKUUS YHTIÖT

Raportti toiminnasta
vuodelta 2023

TAMPERE

Raportti Tampereen kaupungin tytäryhtiöiden toiminnasta vuodelta 2023

Hyväksytty kaupunginhallituksen konsernijaostossa 20.6.2023

RAPORTIN LAATIJAT:

Omistajaohjausyksikkö

Rahoitusasiantuntija Sanna Kareinen

Harjoittelija Väinö Savolainen

Controller Johanna Saarinen

Controller Ville Taivassalo

Rahoituspäällikkö Saara Unnanlahti

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen

Konsernihallinto

Tampereen kaupunki

Kannen suunnittelu: Kirsi Eerikkilä
Kansi: Kuvassa Kaupinojan pintavesilaitos, jonka saneeraus valmistui vuonna 2021.
Kannen kuva: Tampereen Vesi Oy

Painopaikka: PunaMusta Oy
ISBN: 978-952-371-064-1 (painettu)
ISBN: 978-952-371-065-8 (verkkójulkaisu)

SISÄLTÖ

ALKUSANAT JA KATSAUS KAUPUNGIN OMISTAJAOHJAUksesta.....	4
Vastuullisuus.....	9
Kaupungin omistajaohjaus.....	12
1. INFRA JA ENERGIA.....	16
1.1. Tampereen Energia -konserni.....	18
1.1.1. Tampereen Energia Sähköverkko Oy.....	20
1.2. Finnpark -konserni.....	22
1.3. Pirkanmaan Jätehuolto -konserni.....	24
1.4. Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy.....	26
1.5. Tampereen Raitiotie Oy.....	28
1.6. Tavase Oy.....	30
1.7. Tampereen Infra Oy.....	32
2. MATKAILU JA ELINKEINOTOIMINTA.....	34
2.1. Tampereen Särkänniemi -konserni.....	36
2.2. Tampere-talo -konserni.....	38
2.3. Business Tampere -konserni.....	40
2.4. Suomen Hopealinja Oy.....	42
2.5. Runoilijan Tie Oy.....	44
3. KEHITYS- JA PALVELU.....	46
3.1. Pirkanmaan Voimia Oy.....	48
3.2. Ekokumppanit Oy.....	50
3.3. Tampereen Sarka Oy.....	52
3.4. Hiedanrannan Kehitys -konserni.....	54
3.5. Tullinkulman Työterveys -konserni.....	56
3.6. Tammenlehväsäätiö -konserni.....	58
4. ASUNNOT.....	60
4.1. Pirkan Opiskelija-asunnot -konserni.....	62
4.2. Tampereen Vuokra-asunnot Oy.....	64
4.3. Tampereen Vuokratalosäätiö.....	66
4.4. Vilusen Rinne Vuokra-asunnot.....	68
4.5. Annalan Vuokra-asunnot Oy.....	70
5. KIINTEISTÖT.....	72
5.1. Tampereen Tilapalvelut Oy.....	74
5.2. Tampereen Palvelukiinteistöt Oy.....	76
5.3. TREDU-Kiinteistöt Oy.....	78
5.4. Tampereen Messu- ja urheilukeskus Oy.....	80
5.5. KKOy Tampereen Virastotalo.....	82
6. OSAKKUUSYHTIÖT.....	84
LIITE 1. TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT.....	90

Tampere isännöi jääkiekon MM-kisoja vuonna 2023 toista kertaa peräkkäin. Kisojen ajaksi Hämeensillan patsaille puettiin pelipaidat.
Kuva: Mikko Vares / Visit Tampere

ALKUSANAT

Vuoden 2023 aikana Tampereen Kaupunkikonsernin yhteisöihin kohdistui myös yksityissektorilta tuttu haasteellinen talous- ja markkinatilanne; heikko suhdanne, korkea inflaatio ja korkotaso. Vaikutusten merkittävyys eri yhtiöihin oli vahvasti toimialariippuvainen, esimerkiksi Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n rakennusurakkaan vaikutukset olivat merkittävät samoin kuin muilla rakennus- tai infrasektorilla toimivilla yhtiöillä. Useat yhtiöt myös kamppailivat nousevien tuotantokustannusten kanssa. Systemaattinen korkoriskin hallinta tuotti hyviä tuloksia monella yhtiöllä.

Tampereen kaupunki on monitoimialakonserni, jonka omistuksessa on hyvin erityyppisiä ja erilaisilla toimialoilla liiketoimintaa harjoittavia yhtiöitä ja yhteisöjä. Tämän takia organisaatioiden tavoitteet ja tehtävät voivat olla hyvinkin erilaisia. Esimerkiksi asuntoyhteisöjen lähtökohtana on tarjota kohtuuhintaista vuokra-asumista erilaisille kohderyhmille. Näissä yhteisöissä tuloksen maksimointi ei ole tarpeellista, kunhan yhteisöt pitävät huolta velanhoito- ja investointikyvystään. Samoilla periaatteilla toimivat hankintalain sidosyksikköaseman omaavat in-house yhtiöt, joiden tulee kanavoida kilpailukykyä palveluiden hintoihin. Osa yhtiöistä toimii kilpailluilla markkinoilla, tavoitellen mahdollisimman hyvää kannattavuutta ja kasvua sekä omistaja-arvon kehittymistä.

Osakeyhtiömuodon käyttö kuntapalveluiden tuottamisessa on yleistynyt merkittävästi viime vuosien aikana. Useita kunnallisia liikelaitoksia on yhtiöitetty myös Tampereella. Kaupungilla oli vielä vuonna 2023 kaksi liikelaitosta, Tampereen Vesi Liikelaitos ja Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos. Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen tapahtui 1.1.2024 ja Tampereen Kaupunkiliikenne liikelaitoksen yhtiöittämisprojekti on lähtenyt vuoden 2024 aikana käyntiin.

Kaupunkiomistamisen keskeisenä lähtökohtana voidaan pitää sitä, että harjoitettava toiminta palvelee kaupunkistrategian toteutumista paremmin julkisomisteisesti kuin yksityisessä omistuksessa. Lisäksi kaupungin näkökulmasta strategisesti tärkeiden toimintojen julkinen omistaminen on perusteltua. Omistaminen voi perustua myös hyvään omistaja-arvon kehittymiseen ja vuosittaiseen tuloutustasoon. Kaupungin omistamien yhtiöiden joukossa on myös yhtiöitä, joiden omistamisen taustalla on jokin muu tekijä kuin strategisuus tai vuosittainen tuloutus. Omistamiseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet on tiedostettava sekä arvioitava säännöllisesti. Käytännössä tämä tapahtuu kaupunginhallituksen konsernijaoston päättämien omistajastrategioiden yhteydessä.

Tytäryhtiöiden taloudellinen kehitys

Tytäryhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 3 prosenttia 1 048 miljoonaan euroon. Nousu selittyy erityisesti Pirkanmaan Voimia Oy:n liikevaihdon hyvinvointialuemuutoksen siivittämällä voimakkaalla kasvulla, yhtiön liikevaihto kasvoi vuonna 2023 peräti 49,7 %. Lisäksi merkittävästi liikevaihtoaan kasvattivat Tampereen Infra Oy, Tullinkulman Työterveys sekä Tammenlehväsäätiö. Liikevaihto laski merkittävästi Tampereen Tilapalvelut Oy:n kohdalla. Lasku selittyy vuoden 2022 kiinteistöjen myyntien kertaerällä, joka nosti vuoden 2022 liikevaihdon poikkeuksellisen korkeaksi.

Tampereen kaupungin tytäryhtiöiden yhteenlaskettu nettotulo vuonna 2023 oli 31 miljoonaa euroa (2022 83 miljoonaa euroa). Nettotulos laski viime vuodesta 62 %. 18 yhtiön nettotulos oli positiivinen ja 10 yhtiön negatiivinen. Nettotuloksen muodostumiseen vaikuttaa suuresti myös mahdolliset konsernilaskennasta poistuvat yhtiöt, jolloin lähtevän yhtiön kirjanpidollinen negatiivinen vaikutus voi siirtoon liittyvien erien johdosta muodostua erittäin merkittäväksi. Vuonna 2023 konsernista poistui mm. Kotilinnasäätiö, joka vaikutti kertaerien kautta negatiivisesti konsernitulokseen.

Kaupunkikonsernin suurimman yhtiön Tampereen Energia -konsernin liikevaihto kasvoi 373 miljoonaan euroon, joka oli 3,7 % enemmän kuin edellisvuonna. Konsernin nettotulos oli 22 miljoonaa euroa, joka on 47 % vähemmän kuin edellisvuonna. Tuloksen lasku oli seurausta energiakriisin ja geopolitiikan aiheuttamasta polttoaineiden hinnannoususta, joka nosti kustannuksia merkittävästi. Lisäksi Tampereen Energia laski toistaiseksi voimassa olevien sähkön myyntisopimusten hintaa asiakaslähtöisesti energiakriisin jälkeen alkuvuonna 2023. Tilikauden tulosta rasitti myös kertaluonteinen windfall-vero sekä suurista leasing-investoinneista seuranneet leasing-kulut.

Pirkanmaan Voimia Oy:n liikevaihto kasvoi 49,7 % nousten 99 miljoonaan euroon. Liikevaihdon kasvu on peräisin hyvin-

vointialueiden toiminnan käynnistymisestä, jonka seurauksena Pirkanmaan Voimiasta tuli merkittävä Pirkanmaan hyvinvointialueen ateria- ja puhtauspalveluiden tuottaja 16 kunnan alueella. Yhtiön nettotulos kääntyi myös positiiviseksi tilikauden aikana.

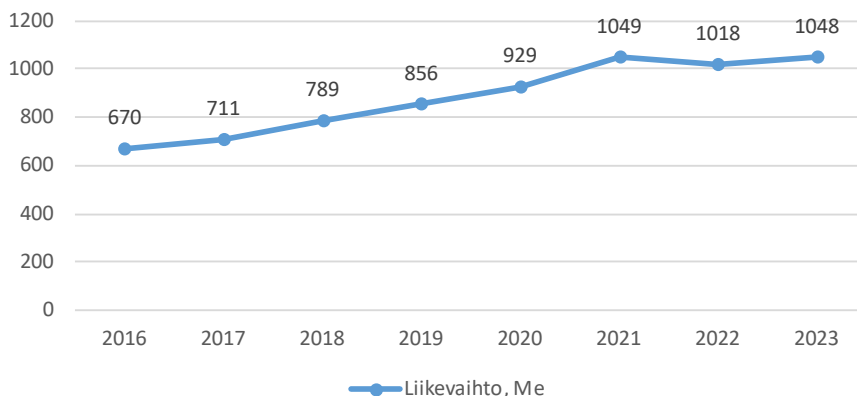
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy:n liikevaihto laski 86,2 %. Lasku selittyy edellisen tilikauden kertaluontoisella kiinteistöjen myynnillä, josta syntyi yhtiölle myös merkittävä myyntivoitto. Liikevaihto on palautunut kauppaa edeltävälle tasolle. Myös yhtiön nettotulos palautui kauppaa edeltävälle tasolle.

Tytäryhtiöiden korollisten velkojen määrä oli vuoden vaihteessa 1 635 miljoonaa. Korolliset velat kasvoivat 13 % edellisvuoteen verrattuna. Korollisten velkojen lisäys oli suurinta yhtiöissä, joiden toiminta on pääomaintensiivistä sekä yhtiöissä, jotka ovat merkittävässä investointivaiheessa. Eniten korolliset velat kasvoivat Tampereen Energia -konsernissa, Tampereen Vuokralatosäätiössä sekä Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:ssä. Korollisen velan määrä asettaa vaatimuksia yhtiöiden kassavirralla, mutta omistajaohjauksen näkemyksen mukaan kaikki konserniyhtiöt kykenevät vastuunsa hoitamaan liiketoiminnasta saatavalla kassavirralla.

Kaupungin tytäryhtiöiden nettoinvestoinnit olivat viime vuonna 301 miljoonaa euroa. Nettoinvestoinnit kasvoivat edellisvuodesta 95 miljoonaa euroa. Nettoinvestointien kasvun taustalla ovat useiden yhtiöiden suuret investointihankkeet. Suurimpia investointeja tekivät Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy, Tampereen Vuokralatosäätiö ja Tampereen Raitiotie Oy. Nettoinvestoinneista voidaan huomata myös Vilusen Rinne Oy:n jakautuminen Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy:ksi ja Annalan Vuokra-asunnot Oy:ksi. Jakautumisen johdosta yhtiöiden nettoinvestoinnit näyttävät korkeilta, mutta todellisia uusia investointeja uudet yhtiöt tekivät noin 25 000 eurolla.

KUVIO 1

Tampereen kaupungin tytäryhtiöiden ja säätiöiden liikevaihdon kehitys, Me

TAULUKKO 1:

TAMPEREEN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT JA SÄÄTIÖT LIIKEVAIHDON PERUSTEELLA RYHMITELTYNÄ VUONNA 2023

Konserni, tytäryhtiö tai säätiö, 1 000 EUR	Liikevaihto (muutos-%)	Nettotulos	Korolliset velat	Taseen loppusumma	Nettoin- vestoinnit
Tampereen Energia -konserni	373 549 (3,7 %)	21 889	279 000	630 517	41 692
Tampereen Tilapalvelut Oy	158 708 (0,3 %)	402	0	24 968	323
Pirkanmaan Voimia Oy	99 036 (49,7 %)	969	0	20 446	1 847
Tampereen Vuokratalosäätiö	72 001 (7,3 %)	5 183	323 455	458 316	65 959
Tampereen Infra Oy	52 219 (11,6%)	1 029	0	12 273	68
Pirkanmaan Jätehuolto -konserni	50 370 (12,6 %)	-1 674	0	66 292	4 964
Tampereen Raitiotie Oy	29 355 (5,7 %)	3 001	340 444	366 610	48 609
Tullinkulman Työterveys -konserni	28 951 (12,4 %)	-148	43	5 330	51
Finnpark-konserni	28 678 (2,6 %)	2 643	64 057	123 796	2 810
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	24 299 (6,3 %)	389	82 358	147 525	8 863
Tampereen Särkänniemi -konserni	21 271 (-8,0 %)	-270	12 680	33 916	4 923
Tammenlehväsäätiö	19 271 (23,2 %)	1 175	2 316	26 782	305
Tredu-kiinteistöt Oy	18 168 (-6,6 %)	1 811	68 428	182 149	-1 111
Tampere-talo-konserni	18 066 (23,1 %)	79	2 398	8 115	177
Pirkan Opiskelija-asunnot Oy	15 240 (2,9 %)	134	99 627	118 073	2 846
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	8 797	503	65 054	75 980	60 335
Business Tampere -konserni	8 090 (-3,7 %)	47	0	4 469	51
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	6 253 (-86,2 %)	1 078	6 533	43 764	6 438
Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy	3 900 (9,8 %)	22	12 679	24 411	1 055
Suomen Hopealinja Oy	3 426 (9,8 %)	-417	2 832	2 043	411
Annalan Vuokra-asunnot Oy	3 068	359	5 109	12 804	11 018
Tampereen Sarka Oy	1 983 (3,8 %)	15	0	10 004	0
Ekokumppanit Oy	1 409 (11,3 %)	-48	48	938	0
KKOy Tampereen Virastotalo	597 (-33,3 %)	-470	10 152	25 693	10 500
Hiedanrannan Kehitys -konserni	498 (-0,5 %)	-4 640	9 774	35 581	2 264
Oy Runoilijan Tie	343 (14,6 %)	-10	0	281	5
Tampereen Seudun keskuspuhdistamo	0	-1 319	241 932	276 449	97 686
Tavase Oy	0	-46	6 342	8 262	37
Vilusen Rinne Oy*	-	-	-	-	-71 328
Yhteensä	1 047 546	31 686	1 635 261	2 745 787	300 798

*Vilusen Rinne Oy jakautui Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy:ksi ja Annalan Vuokra-asunnot Oy:ksi vuonna 2022. Yhtiöiden nettoinvestoinnit johtuvat pääosin jakautumisesta.

Osinkotuotot

Kaupunginvaltuusto on vuoden 2023 toiminnan ja talouden tavoitteiden yhteydessä asettanut usealle tytäryhtiöille selkeän osingonmaksutavoitteen. Talousarviossa osinkotavoite asetettiin 7 tytäryhtiölle, yhteensä 24,8 miljoonaa euroa. Kuusi yhtiötä saavutti kaupunginvaltuuston niille asettamat osinkotavoitteet ja lisäksi kaupunki sai myös muutamalta yhtiöltä osingon, jota ei talousarvioon sisällytetty.

Osinkotuloilla on jo usean vuoden ajan ollut huomattava merkitys kaupungin taloudelle. Tytär- ja osakkuusyhtiöt maksoivat vuoden 2023 tuloksistaan osinkoa 26,3 miljoonaa euroa. Osinkotulot ylittivät 1,5 miljoonaa euroa talousarviovavoitteen. Osinkotuotto laski edellisvuodesta 11,2 miljoonaa euroa. Osinkotuottojen lasku selittyy pääosin Tampereen Palvelukiinteistöt Oy:n edellisvuotena maksamalla poikkeuksellisen suurella osingolla. Tampereen Särkänniemi Oy:n ja Finnpark Oy:n maksamat osingot kasvoivat viime vuoteen verrattuna. Lisäksi Annalan

Vuokra-asunnot Oy, Tampereen Infra Oy sekä Tuomi Logistiikka Oy maksoivat osinkoa ensimmäistä kertaa.

Kaupungin omistamilta yhtiöiltä odotetaan osinkotuloja myös jatkossa. Paine kohdistuu kaikkiin markkinaehtoisesti toimiviin yhtiöihin. Osinkosumman odotetaan pysyvän 25-28 miljoonan euron tuntumassa. Osinkotavoitteella vahvistetaan myös kaupungin omistajapoliittista linjausta pääoman tuottotavoitteeksi.

Yhtiöiden maksamat osingot on eritelty taulukossa 2. Yhtiöiden maksamat osingot tulee suhteuttaa yhtiöiden toiminnan luonteeseen ja siihen sitoutuneeseen pääoman määrän sekä liiketoimintaan liittyviin riskeihin. Kokonaisuudessaan kaupungin yhtiöomistuksista saama osinkotulo on noussut tasolle, jossa sen vaikutus kaupunginkin talouteen on tuntuva ja tulo kestää vertailua julkisesti listattujen yhtiöiden osinkotuottoon, vaikka ei siihen ihan vielä yllä.

TAULUKKO 2: OSINGOT

Yhtiö	Kaupungin osuus osingosta 2023 (€)	Kaupungin osuus osingosta 2022 (€)	Kaupungin osuus osingosta 2021 (€)	Kaupungin osuus osingosta 2020 (€)
Tampereen Energia Oy	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00
Finnpark Oy	1 000 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00
Tampereen Särkänniemi Oy	1 000 000,00	300 000,00	100 000,00	0,00
Coxa Oy*	0,00	0,00	221 760,00	361 152,00
YH Kodit Oy	467 668,48	467 668,48	575 451,45	685 061,25
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	500 000,00	14 000 000,00	1 000 000,00	186 113,00
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	938 297,00	1 138 324,00	1 719 102,71	1 788 664,15
Tampereen Tilapalvelut Oy	500 000,00	498 474,06	499 490,32	650 000,00
Vilusen Rinne Oy	0,00	0,00	4 581,00	4 581,00
Annalan Vuokra-asunnot Oy	300 000,00			
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	570 000,00	572 000,00	572 000,00	572 000,00
Tuotekehitys Oy Tamlink	0,00	0,00	0,00	8 208,00
Tampereen Infra Oy	504 276,00	0,00	0,00	0,00
Tuomi Logistiikka Oy	481 920,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	26 262 161,48	37 476 466,54	25 192 385,48	24 255 779,40

*Coxa Oy:n osakkeet myytiin 2022

Lainat ja takausvastuut

Tampereen kaupunki on myöntänyt pitkäaikaista rahoitusta tytäryhteisöilleen tapauskohtaisesti. Viime vuosina yhteisöt ovat pääosin itse hankkineet rahoituksen suoraan markkinoilta, joissain tapauksissa kaupungin takaamana. Kaupungin omistajaohjauksikkö osallistuu monissa tapauksissa tytäryhtiöiden rahoitusneuvotteluihin.

Vuoden 2023 lopussa Tampereen kaupungin pitkäaikaiset lainasaamiset olivat 100,5 miljoonaa euroa. Vuoteen 2022 verrattuna KOy Tampereen Monitoimiareena antolainamäärä laski 8,6 miljoonaa euroa, kun osa saamisista konvertoitiin sijoituksiksi. Merkittävimmät lainasaamiset olivat Tampereen Energia Oy:ltä 70,0 miljoonaa euroa, KOy Tampereen Monitoimiareenalta 18,5 miljoonaa euroa ja Tampereen Vuokratalosäätiöltä 10,1 miljoonaa euroa. Tampereen kaupungin tytäryhtiölleen antamat lainat on eritelty taulukossa 3.

Tampereen kaupunki on myös taannut tytäryhteisöjen ottamia lainoja silloin, kun se on ollut tarkoituksen mukaista ja lain sallimaa. Vuoden 2023 lopussa takauksia oli myönnetty tytäryhteisöille yhteensä 771 miljoonan euron lainamäärälle, joka oli 66,5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2022 lopussa. Merkittävimmät muutokset kohdistuivat Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n lainojen takaukseen, jotka nousivat 110 miljoonaa euroa. Tampereen Kotilinnasäätiön erkaantumisen konsernista vähensi takausmäärää 31 miljoonaa euroa sekä Tampereen Vuokratalosäätiön takaukset vähenivät muutoin 10 miljoonaa euroa. Takausvastuut on eritelty taulukossa 4.

TAULUKKO 3: KAUPUNGIN TYTÄRYHTEISÖILLEEN ANTAMAT LAINAT

Lainansaaja	Lainamäärä 1.1.2023	Lyhennykset 2023	Nostot 2023	Lainamäärä 31.12.2023	Korot 2023
Tampereen Energia Oy	70 000 000,00			70 000 000,00	3 977 361,11
Tampereen Vuokratalosäätiö	10 110 926,10			10 110 926,10	404 436,99
Tullinkulman Työterveys Oy	40 726,84	40 726,84		0,00	1 221,81
Tuomi Logistiikka Oy	500 000,02	83 333,33		416 666,69	15 000,00
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	684 207,68			684 207,68	27 368,31
Annalan Vuokra-asunnot Oy	735 381,98			735 381,98	29 415,28
Yhteensä	82 071 242,62	124 060,17	0,00	81 947 182,45	4 454 803,50
Muut lainasaamiset muilta					
KOy Tampereen Monitoimiareena	27 175 713,92	10 487 465,48	1 868 036,43	18 556 284,87	
Yhteensä	27 175 713,92	10 487 465,48	1 868 036,43	18 556 284,87	

TAULUKKO 4: KAUPUNGIN TYTÄRYHTEISÖILLEEN ANTAMAT TAKAUKSET

	31.12.2023	31.12.2022
Tytäryhteisöjen puolesta		
Annalan Vuokra-asunnot Oy	2 849 862,82	
Pirkan Opiskelija-asunnot Oy	25 502 655,91	27 007 820,43
Hiedanrannan Kehitys Oy	9 774 318,26	3 033 331,05
Tampereen Infra Oy	6 387 264,49	4 740 714,41
Tampereen Kotilinnasäätiö		31 318 259,88
Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy	8 666 655,00	9 111 101,00
Tampereen Raitiotie Oy	352 996 310,28	355 750 887,54
Tampereen Seuden Keskuspuhdistamo Oy	240 000 000,00	130 000 000,00
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	25 467 926,77	27 388 582,50
Tampereen Vuokratalosäätiö	76 474 294,27	86 945 003,94
Tredu-Kiinteistöt Oy	20 918 750,00	23 125 000,00
Vellamonkodit Oy	449 017,00	538 811,00
Vilusen Rinne Oy		6 396 862,95
Vilusen Rinne Vuokra-Asunnot Oy	2 371 841,78	
	771 858 896,58	705 356 374,70
Osakkuusyhteisöjen puolesta		
Coxa Oy		1 312 513,00
	0,00	1 312 513,00

Ympäristöinvestoinnit

Omistajana Tampereen kaupunki haluaa edistää konsernin vastuullista liiketoimintaa ja avoimuutta. Osana tätä periaatetta tässä raportissa julkistetaan tietoja kaupungin tytäryhteisöjen ympäristöinvestoinneista. Tietoja pyydettiin kaikilta tytäryhtiöltä sekä konserniin kuuluvilta säätiöiltä. Osakkuusyhtiöltä tietoja ei pyydetty. Kaupunkien rooli kestävän kehityksen paikallisina edistäjinä ja maailmanlaajuisina vaikuttajina on merkittävä. Tämän mukaisesti Tampereen kaupunkikonserni edistää kestävästä kehitystä kokonaisuutena.

Ympäristöinvestoinnit ovat ympäristön- ja ilmastonsuojelutyön yhteydessä tehtyjä pitkän tähtäimen sijoituksia, kuten ympäristönsuojelutarkoitukseen liittyviä rakenteita ja laitteita. Ympäristöinvestoinnit on lajiteltu välittömiin ja välillisiin omaraahoitteisiin investointeihin sekä välittömiin ja välillisiin leasing-rahoitteisiin ympäristöinvestointeihin. Välittömien ympäristöinvestointien ensisijainen tarkoitus on ympäristönsuojelu, kun taas välilliset ympäristöinvestoinnit tuottavat ensisijaisen investointitarkoituksen lisäksi myös ympäristöhyötyjä. Osin tulointa on kuitenkin laajempi. Esimerkiksi kävelyn, pyöräilyn ja julkisen liikenteen edistämisen pääasiallinen syy on liikkumisen

mahdollistaminen, mutta koska näillä kulkumuodoilla on erittäin merkittäviä ympäristöhyötyjä ja ne ovat keskeisessä osassa ilmastotavoitteiden saavuttamista, ne huomioidaan ympäristöerissä välittöminä investointeina.

Vuoden 2023 aikana tytäryhtiöt tekivät ympäristöinvestointeja yhteensä 205,6 miljoonalla eurolla. Investoinnit laskivat edellisvuodesta 29,0 miljoonaa euroa. Omarahoitteisia investointeja tehtiin 154,4 miljoonalla eurolla ja leasing-rahoitteisia 51,1 miljoonalla eurolla.

Omarahoitteiset investoinnit kohdistuivat pääosin Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n investoinneista Sulkavuoren jätevesipuhdistamoon (63 %) sekä Tampereen Raitiotie Oy:n investoinnista raitiovaunukaluston ja -järjestelmän hankintaan (20 %). Lisäksi merkittäviä investointeja kohdistui Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n jätteen keräysjärjestelmiin sekä Tampereen Energian tuulivoimasijoituksiin. Leasing-rahoitteiset investoinnit koostuivat lähes kokonaan Tampereen Energian Naistenlahti 3 -voimalaitosinvestoinnista sekä laitokseen liittyvistä lisäinvestoinneista.

TAULUKKO 5: YMPÄRISTÖINVESTOINNIT

Konserni, tytäryhtiö tai säätiö, 1 000 EUR	2023	2022
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy	97 672	77 253
Tampereen Energia -konserni	62 434	115 559
Tampereen Raitiotie Oy	31 060	30 437
Pirkanmaan Jätehuolto -konserni	4 925	3 721
Tampereen Tilapalvelut Oy	4 146	4 681
Tredu-Kiinteistöt Oy	1 386	756
Tampereen Infra Oy	1 333	1 482
Pirkan Opiskelija-asunnot -konserni	1 117	105
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	617	0
Hiedanrannan Kehitys -konserni	485	477
Finnpark -konserni	362	129
Tammenlehväsäätiö	47	0
Tampereen Vuokratalosäätiö	10	0
Yhteensä	205 594	234 600

Yhtiöiden verojalanjälki

Osana avoimuuden periaatetta tässä raportissa julkistetaan myös kaupungin tytäryhteisöjen verojalanjälki. Verotietoja kysyttiin kaikilta tytäryhteisöiltä sekä konserniin kuuluvilta säätiöiltä. Verotietoja ei kysytty osakkuusyhtiöiltä. Verotietojen raportoinnin avulla on mahdollista saada ensi vaiheessa tietoa siitä, kuinka paljon yritys on maksanut veroja, mikä on yrityksen verojalanjälki ja sitä kautta vaikutus ympäröivään yhteiskuntaan. Verojalanjälki sisältää yhtiön tai yhteisön maksamat ja tilittämät verot yhtiön itse valitseman olennaisuusperiaatteen mukaisesti verolajeittain. Yleisesti ajatellaan tiedon olevan olennaista, jos sen jättäminen pois tai virheellinen esittäminen vaikuttaisi tilinpäätöksen käyttäjien päätelmiin. Verojalanjäljen raportoinnin yhteydessä raportoidaan myös yhtiön tai yhteisön vastaanottamat julkiset tuet ja avustukset.

Tampereen kaupungin tytäryhteisöjen ja säätiöiden kokonaisveroalanjälki vuonna 2023 oli 157,5 miljoonaa euroa. Kokonaisveroalanjälki sisältää sekä maksetut että tilittetyt verot. Kokonaisveroalanjälki kasvoi hieman edellisvuodesta. KKOY Tampereen Virastotalolta ei ole saatavilla vuoden 2022 veroalanjälkeä, joka selittää osan kasvusta. Suurin verojen maksaja oli Tampereen Energia -konserni, jonka kokonaisveroalanjälki oli 102,3 miljoonaa euroa.

Veroalanjäljen raportoinnissa on nähtävissä muutamien tytäryhtiöiden, kuten Tampereen Raitiotie Oy:n sekä Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n kova investointitahti. Yhtiöillä on suuria hankintoja ja siksi tänäkin vuonna merkittävästi arvonlisäveropalautuksia, joiden johdosta veroalanjälki on negatiivinen.

TAULUKKO 6: MAKSETTAVAT JA TILITETTÄVÄT VEROT YHTEENSÄ.

Konserni, tytäryhtiö tai säätiö, 1 000 EUR	2023	2022
Tampereen Energia -konserni	102 338	99 212
Pirkanmaan Voimia Oy	15 867	13 189
Tampereen Tilapalvelut Oy	9 935	7 613
Tampereen Infra Oy	8 276	7 771
Tullinkulman Työterveys -konserni	7 113	5 638
Finnpark -konserni	6 986	4 582
Tampereen Vuokralosäätiö	4 857	7 517
Tammenlehväsäätiö	4 498	4 056
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	4 416	3 949
Business Tampere Oy	3 664	2 293
Tredu-Kiinteistöt Oy	2 956	2 221
KKOy Tampereen Virastotalo	2 398	
Tampereen Särkänniemi Oy	2 045	2 930
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	1 317	1 319
Tampereen Sarka Oy	1 011	931
Pirkan Opiskelija-asunnot -konserni	864	825
Hiedanrannan Kehitys -konserni	810	1 146
Ekokumppanit Oy	648	557
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	492	8 159
Tampereen Messu- ja urheilukeskus Oy	449	734
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	292	
Suomen Hopealinja Oy	269	311
Tampere-Talo-konserni	156	117
Annalan Vuokra-asunnot Oy	86	
Tavase Oy	30	
Oy Runoilijan Tie	6	-6
Tampereen Raitiotie Oy	-5 261	-3 027
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy	-19 006	-17 913
Vilusen Rinne Oy*		367
Tampereen Työvalmennussäätiö Syke**		229
Yhteensä	157 512	154 720

*Vilusen Rinne Oy on jakautunut Annalan Vuokra-asunnot Oy:ksi ja Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy:ksi

**Tampereen Työvalmennussäätiö Syke on irtautunut konsernista vuonna 2023

Tytäryhtiöiden henkilöstö

Tampereen kaupungin tytäryhtiöiden henkilöstömäärä oli tilikauden 2023 aikana keskimäärin 3543. Henkilöstö kasvoi lähes 400 henkilöllä vuodesta 2022. Tampereen Kaupunki on alueensa merkittävä työllistäjä ja sen konserniyhtiöiden merkitys henkilöstömäärässä korostuu vuosi vuodelta. Tampereen kaupungin yhtiöt ovat vastuullisia ja vakaita työnantajia ja noudattavat Tampereen kaupungin konserni- ja palkitsemisohjeita henkilöstöhallinnollisessa toiminnassaan.

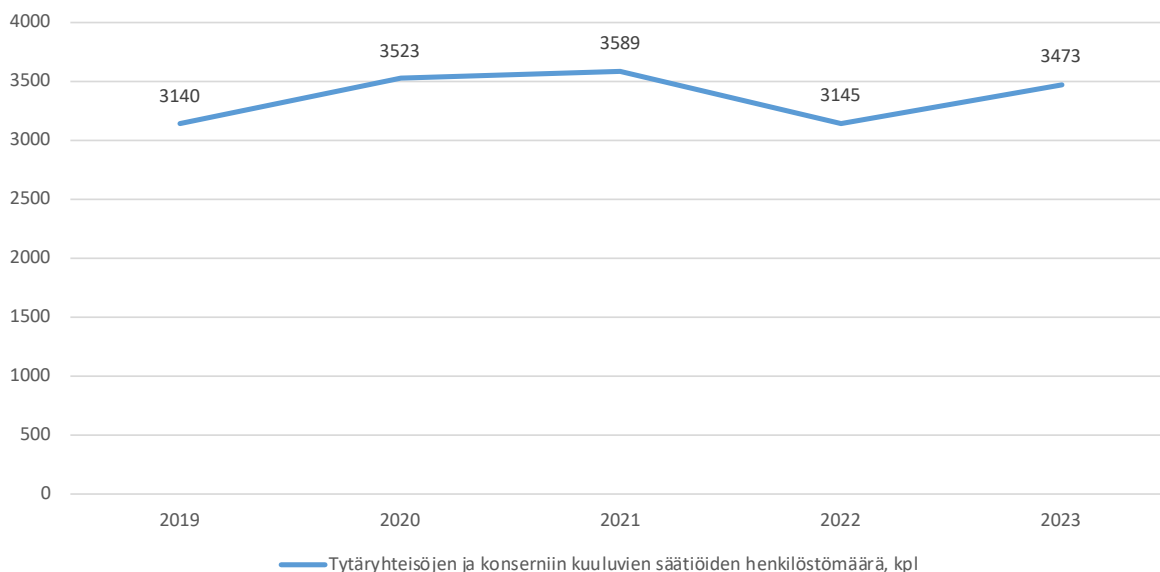
Henkilöstömäärän kasvu selittyy pääosin Pirkanmaan Voimia Oy:n tapahtumilla, sillä yhtiön henkilöstö kasvoi yli 300 henkilöllä Pirkanmaan Hyvinvointialueen muodostamisen yhteydessä. Pirkanmaan Hyvinvointialue myi ja luovutti ateria- ja puhtauspäalveluihin liittyvät toiminnot Voimialle vuoden 2022 vaihteessa ja yhtiö jatkoi palveluiden tuottamista osana yhtiön aikaisempaa liiketoimintaa. Toimintojen luovutuksen seurauksena Voimialle siirtyi 230 ateria- ja puhtauspäalvelutyöntekijää sekä uutena

työntekijäryhmänä myös laitoshuoltajia. Vaikka henkilöstöön liittyi merkittäviä muutoksia, säilyi työhyvinvointia mittaava omistautumisindeksi aiempien vuosien tapaan hyvällä tasolla. Muutosten seurauksena Pirkanmaan Voimia Oy vahvisti asemaansa konsernin suurimpana työllistäjänä. Yhtiöllä oli vuoden 2023 lopulla henkilöstöä yhteensä 1102.

Muita konsernin merkittäviä työllistäjiä olivat Tampereen Energia -konserni (keskimäärin 399 henkilöä), Tampereen Infra Oy (keskimäärin 332 henkilöä), Tullinkulman Työterveys -konserni (keskimäärin 314 henkilöä) sekä Tampereen Särkänniemi -konserni (keskimäärin 344 henkilöä). Tampereen Särkänniemi työllistää etenkin kesäsesongin aikana paljon kausityöntekijöitä. Vuonna 2023 yhtiö työllisti sesongin vilkkaimpana aikana 571 henkeä, joista merkittävä osa oli nuoria ja määräaikaista kausityöntekijöitä.

KUVIO 2

Tytäryhteisöjen ja konserniin kuuluvien säätöiden henkilöstömäärä, kpl

*2022 lukua laskee se, että muutama iso tytäryhteisö siirtyi osakkuusyhteisöksi, ja kaksi säätöä irtaantui kaupunkikonsernista

Kaupungin omistajaohjaus

Konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja säätiöt noudattavat toiminnassaan kaupunginvaltuuston hyväksymää Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen konserniohjetta sekä kaupunginhallituksen hyväksymää Hyvä hallinto- ja johtamistapa Tampereen kaupunkikonsernissa (Corporate Governance) -ohjetta. Konserniohje päivitettiin vuonna 2023. Joulukuussa 2017 konsernijaosto hyväksyi Palkitsemisperiaatteet kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä -ohjeen, jolla linjataan ja ohjataan tytäryhteisöjen tulospalkitsemiseen ja henkilöstöetuisuuksiin liittyvää kokonaisuutta. Tytäryhteisöjen toimitusjohtajasopimusmallia päivitettiin vuoden 2023 aikana ja se otetaan käyttöön vuoden 2024 aikana.

Valtuuston päättämän omistajapolitiikan tärkeänä päämääränä on, että Tampereen kaupunki on aktiivinen, vaativa ja johdonmukainen omistaja, joka varmistaa omien omistustensa tehokkaan hyödyntämisen kaupunkilaisten hyväksi. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupungin omistamien yhtiöiden ja merkittävien säätiöiden muodostamaa kokonaisuutta arvioidaan omistajan näkökulmasta vähintään kerran valtuustokaudessa. Arviointi tapahtuu käytännössä yhtiökohtaisissa omistajastrategioissa, jotka kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyy.

Valtuusto asettaa toiminnan ja talouden tavoitteita tytäryhteisöilleen talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen vuoden 2023 osalta on raportoitu Tampereen kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa sekä Tampereen kaupungin konsernitilinpäätöksen yhteydessä, jossa konsernin toimintaa on myös analysoitu tunnuslukujen pohjalta laajemmin. Kaupunginhallituksen konsernijaosto on myös käsittelee aktiivisesti tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista. Yhtiökohtaiset tavoitteet ja niiden toteuma esitetään myös tässä raportissa.

Tytäryhtiöiden varsinaiset yhtiökokoukset pidetään vuosittain yleensä maaliskuu-kesäkuussa. Näiden lisäksi omistajaohjaus käy tytäryhteisöjen johdon kanssa omistaja- ja tavoitekeskustelut vuosittain. Omistajakeskusteluun osallistuu tytäryhteisöistä toimitusjohtaja sekä hallituksen puheenjohtaja ja keskustelu koostuu laajasta mm. strategiaan, johtamiseen, riskeihin, omistajatavoitteisiin ja talouteen liittyvästä kokonaisuudesta.

Merkittävän osan kaupungin omistajaohjauksesta muodostaa tytäryhteisöjen omistajan kantaa vaativien asioiden käsittely sekä yhtiöiden tiedottamisvelvollisuus omistajalle. Molemmista määrätään konserniohjeessa. Asioita pyritään viemään eteenpäin ennakkoiden ja hyvässä vuoropuhelussa yhteisöjen johdon ja hallitusten kanssa.

Kaikki omistamista koskevat merkittävät päätökset käsitellään kaupungin luottamuselimissä, pääasiassa kaupunginhallituksen konsernijaostossa. Kaupungin operatiivista omistajaohjausta toteuttaa konsernihallinnon omistajaohjauksikkö liiketoiminta- ja rahoitusjohtajan johdolla. Käytännössä omistajaohjauksikkö valmistelee kaikki kaupunginhallituksen konsernijaostossa käsiteltävät asiat. Omistajaohjauksikköä työskentelee liiketoiminta- ja rahoitusjohtajan alaisuudessa neljä asiantuntijaa. Omistajaohjauksikon tehtäväkenttä kattaa omistajaohjauksen ja konsernijaoston valmistelutehtävien lisäksi kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan.

Rakenteellisesti konsernissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2023 aikana: Tampereen Särkänniemi Oy:n kehityshankkeen valmistelut jatkuivat, Finnpark Oy:n ja Tampere-talo Oy:n konsernirakenteiden uudistukset toteutuivat sekä Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n ja Tampereen Raitiotie Oy:n megainvestoinnit jatkuivat. Tampereen Sähkölaitos Oy vaihtoi nimensä Tampereen Energia Oy:ksi. Vuoden lopulla kaupunki päätti luopua Suomi-rata Oy:n osakkuudesta.

Vuonna 2023 omistajaohjauksellisesti ja työmäärältään merkittävin projekti oli Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen. Uusi yhtiö perustettiin vuoden 2023 elokuussa ja toimiva hallitus nimitettiin lokakuussa. Yhtiö osti joulukuussa 2023 allekirjoitetulla liiketoimintakaupalla Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminnan, josta Tampereen Kaupunki tulee tekemään merkittävän myyntivoiton. Liiketoimintakauppa toteutui 1.1.2024, mistä johtuen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset näkyvät vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Vuoden 2023 ajan joulukuun viimeisen päivään saakka Tampereen Vesi Liikelaitos oli liiketoiminnan haltija. Yhtiöittämisprojekti onnistui tavoitellusti ja siirto pystyttiin toteuttamaan suunnitelman mukaan.

Hallitusjäsenet

Omistajana Tampereen kaupunki vaikuttaa yhtiöiden toimintaan yhtiökokouksen ja omistajaohjauksen lisäksi valitsemalla hallituksen jäsenet. Hallitusjäsenet nimeää konsernijaosto ja virallisesti jäsenet nimitetään yhtiökokouksissa, jotka pidetään keväisin. Vuonna 2023 Tampereen kaupungin nimeämiä edustajia toimi 47 tytär- ja osakkuusyhtiöiden hallituksissa yhteensä 167. Heistä 53 (32%) oli naisia ja 114 (68%) miehiä. Vuonna 2024 Tampereen kaupunki nimesi 173 edustajaa tytär- ja osakkuusyhteisön hallituksiin. Heistä 61 oli naisia ja 112 miehiä. Naisten osuus nimetyistä kasvoi ja oli 35 %.

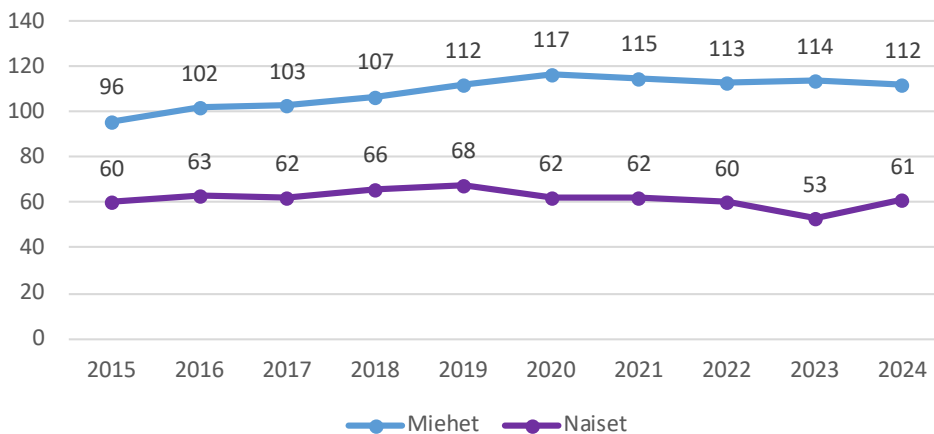
Viime vuosina kunnallisen päätöksenteon ulkopuolelta valittujen liike-elämän osajien määrä on kasvanut Tampereen tytäryhteisöjen hallituksissa. Heidän osuutensa on noin 40 % kaikista kaupungin nimeämistä jäsenistä. Myös hallituksen riittävä diversiteetti on merkittävä tekijä hallituksia muodostettaes-

sa. Hallitusvalintojen valmistelussa hyödynnetään ehdokkaiden osaamiskartoituksia, joissa heiltä pyydetään tietoja mm. liiketoiminnan osaamisesta, hallituskokemuksesta ja yhteiskunnallisista luottamustoimista. Kartoitusten tietoja käytetään parhaan mahdollisen kokoonpanon löytämiseksi kunkin yhtiön tarpeisiin ja kehitysvaiheeseen.

Hallitustyön jatkuvaan kehittämiseen panostetaan mm. yhteisellä vuosittaisella itsearvioinnilla ja tarvittaessa täsmällisemmällä kehittämisellä riippuen sekä hallituksen omista tarpeista sekä yhtiön elinkaaren vaiheesta. Hallituksia arvioitaessa otetaan myös huomioon tarkoituksen mukainen hallitusosajien kiertonopeus. Yhteistoimintalain ja konsernijaoston päätöksen mukaisesti henkilöstöllä on edustajansa myös yhä useamman yhtiön hallituksessa.

KUVIO 3

Tampereen nimeämät edustajat hallituksiin sukupuolen mukaan

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Tampereen kaupunginhallituksen konsernijaosto vastaa kaupunkikonsernin konserniohjauksen täytäntöönpanosta ja konsernivalvonnasta liikelaitosten, tytäryhteisöjen ja säätiöiden osalta sekä muista sille hallintosäännössä määrättyistä tehtävistä. Konsernijaostossa on yhdeksän jäsentä. Konsernijaosto nimeää kaupungin edustajat kaupunkikonsernin yhteisöjen ja säätiöiden hallituksiin lukuun ottamatta kuntayhtymiä, antaa ohjeita kaupunkia eri yhteisöjen ja säätiöiden hallintoelimisissä edustaville henkilöille sekä tekee esityksen yhtiöiden perustamisesta ja lakkauttamisesta. Konsernijaosto kokoontuu lähtökohtaisesti kerran kuussa ja vuonna 2023 konsernijaosto kokoontui 11 kertaa.

Konsernijaoston kokoonpano toimikaudella 2023-2025:

Jäsen:

Anne Liimola (pj)
 Jouni Markkanen (1.vpj)
 Olga Haapa-aho (2. vpj)
 Rauno Ihalainen
 Katja Karintaus
 Jyrki Koskinen
 Sirpa Pursiainen-Hautala
 Yrjö Schafeitel
 Sinikka Torkkola

Varajäsen:

Sofia Julin
 Ilpo Rantanen
 Vilma Järvisalo
 Antti Hiitti
 Anneli Taina
 Harri Hykkö
 Satu Sipilä
 Lassi Kaleva
 Mitja Tapio

Tampere-konserni

2023

**Tytär-
yhteisöjen
avainluvut
(alustava)**

Liikevaihto:

1 048 Me

Tase:

2 746 Me

Henkilöstö:

3473

Tytäryhtiöt ja -yhteisöt

Infra ja energia

Osuus äänivallasta, %

Tampereen Energia –konserni	100,00
Finnpark-konserni	100,00
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	65,33
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy	71,20
Tampereen Raitiotie Oy	99,85
Tavase Oy	79,56
Tampereen Infra Oy	98,00
Tampereen Vesi Oy	100,00

Asunnot

Osuus äänivallasta, %

Tampereen Vuokra-asunnot Oy	100,00
Pirkan Opiskelija-asunnot Oy	100,00
Annalan Vuokra-asunnot Oy	100,00
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	100,00
Tampereen Vuokratalosäätiö	

Kehitys ja palvelu

Osuus äänivallasta, %

Pirkanmaan Voimia Oy	82,00
Ekokumppanit Oy	62,50
Tampereen Sarka Oy	100,00
Hiedanrannan Kehitys -konserni	100,00
Tullinkulman Työterveys -konserni	75,19
Tammenlehväsäätiö	

Matkailu ja elinkeinotoiminnot

Osuus äänivallasta, %

Tampereen Särkänniemi -konserni	100,00
Tampere-talo -konserni	100,00
Business Tampere Oy	60,47
Visit Tampere Oy	60,47
Oy Runoilijan Tie	72,58
Suomen Hopealinja Oy	100,00

 = In house -yhtiö

Muut yhtiöomistukset

Kiinteistöt

	Osuus äänivallasta, %
Tampereen Tilapalvelut Oy	98,00
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	100,00
Tredu-kiinteistöt Oy	66,46
Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy	66,00
KKOy Tampereen Virastotalo	100,00
Nurmi Resort Oy	100,00

	Osuus äänivallasta, %
Ateljeetalo Oy	47,66
Tuomi Logistiikka Oy	44,24
KOY Tampereen Monitoimiareena	40,00
Hakametsän kehitys Oy	40,00
Tuotekehitys Oy Tamlink	24,00
YH Kodit Oy	21,86
Monetra Pirkanmaa Oy	21,00
Monetra Oy	21,00
Tampereen Ravirata Oy	19,66
walitti Solutions Oy	13,21
Vuores Palvelu Oy	8,20
Tampereen Messut Oy	4,95

Liikelaitokset

Tampereen Kaupunkiliikenne, TKL

 = Konserniin kuuluva säätio

1. Infra ja energia

1.1. TAMPEREEN ENERGIA -KONSERNI

Päätoimiala: Konsernin päätoimialoina ovat sähkö ja kaukolämmön tuotanto, sähköverkkotoiminta sekä sähkö- ja ulkovalaistusverkkojen rakentamis- ja kunnossapitotoiminta.

Toiminta-ajatus: Tampereen Energia Oy harjoittaa sähkön pörssi- ja loppuasiakasmyyntiä, kaukolämmön ja -jäähdytyksen ja kaasun loppuasiakasmyyntiä sekä energiantuotantoa. Tampereen Energian Sähköverkko Oy vastaa luvanvaraisista sähkön jakeluverkkopalveluista. Tampereen Vera Oy tuottaa sähkö- ja infraverkkoratkaisuja. Tammervoima Oy tuottaa sekajätteestä energiaa osakkailleen.

Toimitusjohtaja: Jussi Laitinen

Puhelin: 020 630 3001 (vaihde).

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tampereenenergia.fi

Osoite: Voimakatu 17, 33100 Tampere

Verkkosivu:

www.tampereenenergia.fi

Y-tunnus: 0153791-8

Perustettu: Vuonna 1950

Tampereen kaupungin omistus: 100 %.

Konsernirakenne: Tampereen Energia Oy (emo), Tampereen Energia Sähköverkko Oy (100 %), Tampereen Vera Oy (100 %), Tammervoima Oy (51 %)

Henkilöstö: Konsernin palveluksessa oli keskimäärin tilikauden aikana 399 henkilöä

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Ari Kaperi (pj), Henry Nieminen, Rauno Ihalainen, Antti Ivanoff, Minna Metsälä, Oras Tynkkynen, Riitta Varpe ja Sasu-Pekka Lahdeniemi (henk.ed.).

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Ari Kaperi (pj), Henry Nieminen, Rauno Ihalainen, Antti Ivanoff, Kirsi Koski, Oras Tynkkynen (vpj), Riitta Varpe ja Sasu-Pekka Lahdeniemi (henk.ed.).

Ilmastonmuutoksen torjumisessa energia-ala on avainasemassa. Tampereen Energia vähensi viime vuonna hiilidioksidipäästöjään 27 %. Yritys on sitoutunut Hiilineutraali Tampere 2030 -tavoitteeseen. Hiilinegatiivisuuden yritys on päättänyt saavuttaa vuoteen 2040 mennessä. **Kuva: Marjaana Malkamäki**

Tampereen Energia -konsernin tulos heikkeni vuonna 2023. Yritys laski toistaiseksi voimassa olevien sähkön myyntisopimusten hintaa asiakaslähtöisesti energiakriisin jälkeen alkuvuonna 2023. Energiakriisin ja geopolitiikan aiheuttama polttoaineiden hinnannousu puolestaan nosti kuluja merkittävästi. Tampereen Energia on myös tehnyt isoja investointeja hiilineutraalisuusstrategian mukaisesti, mikä on nostanut leasing-kuluja verrattuna edelliseen vuoteen. Tilikauden tulosta rasittaa lisäksi kertaluonteinen windfall-vero.

Vuoden 2024 konsernin liiketuloksen ennustetaan olevan vuoden 2023 tasolla. Biopolttoaineen hinnalla on suuri vaikutus konsernin kannattavuuteen myös vuonna 2024. Vuonna 2024 investointien aiheuttama leasing-kustannusten kasvu näkyy ensimmäisen kerran kokonaisen tilivuoden osalta, mikä nostaa konsernin kulurakennetta verrattuna aikaisempiin vuosiin. Liittymistulojen arvioidaan myös pysyvän alhaisina rakentamisen hidastumisen myötä.

Sähkön hintavaihtelun odotetaan jatkuvan markkinoilla, mikä tuo sekä uusia mahdollisuuksia konsernin tuloskehitykselle. Konserni rakentaa tuotantokapasiteettiaan yhä joustavampaan suuntaan uusien investointien myötä, jolloin kussakin markkinatilanteessa päästään optimaaliseen energian tuotantorakenteeseen. Vuonna 2024 Tampereen Energia investoi mm. kahteen uuteen sähkökattilaan ja kaukolämpöakkuun. Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämisen lisäksi sähkökattilat ja kaukolämpöakku vakauttavat kaukolämmön hintaa pidemmällä aikavälillä.

Tampereen Energia Oy myi sähkövähittäismyyntiliiketoimintansa Väreelle 1.4.2024. Tästä johtuen liikevaihto tulee laskemaan noin 78 M€, mutta operatiivisessa tulostasossa muutos ei ole merkittävä.

Toimintaympäristön muutoksen vuoksi Tampereen Energia Oy on aloittanut tehostamishjelman, jossa tarkastellaan koko organisaation rakennetta ja toimintaa säästöjen löytämiseksi.

Tampereen Energia -konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	373 549	360 340	319 977	265 103	288 003
Käyttökate	64 715	127 521	99 230	80 357	81 522
Poistot ja arvonalentumiset	28 642	65 220	47 576	35 893	34 988
Liiketulos	36 073	62 303	51 654	44 464	46 491
Rahoituserät yhteensä	-4 101	-9 295	-9 783	10 195	9 663
Nettotulos	21 899	41 528	33 153	27 038	29 089
Tase					
Oma pääoma yhteensä	206 595	204 694	183 166	170 013	167 475
Korolliset velat	279 000	246 175	246 000	260 000	274 000
Muut velat	144 921	227 069	143 836	100 012	93 787
Taseen loppusumma	630 517	677 938	573 002	530 025	535 263
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	41 692	48 040	50 342	41 285	30 055
Liikevaihdon kasvu-%	3,7	12,6	20,7	-8,0	-0,2
Käyttökate-%	17,3	35,1	30,6	30,0	27,9
Liiketulos-%	9,6	17,2	15,9	16,6	15,9
Nettotulos-%	5,8	11,4	10,2	10,1	10,0
Oman pääoman tuotto-%	10,7	21,4	18,8	16,0	17,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	7,7	14,2	12,0	10,2	10,5
Omavaraisuus-%	32,8	30,2	32,0	32,1	31,3

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Uusiutuvan energian osuus koko energiatuotannosta (vesivoima, tuulivoima, bioenergia, jäte-energia), vähintään 40%	+
Omistaja-arvo kehittyy positiivisesti. Mittarina osakekannan arvo lisättyä maksetuilla osingoilla, kasvu vähintään 5%.	-
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävä kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnustavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävä kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävä kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+
Maksettu osinko 50 % konsernin nettotuloksesta tai vähintään 20 milj. euroa.	+
Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+

Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023	Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR				
		2023	2022	2021	2020	2019
Maksettavat verot						
Yhteisövero	4 533					
Kiinteistövero	215					
Työnantajamaksut	4 739					
Muut	15 874					
Maksettavat yhteensä	25 362					
Tilitettävät verot						
Ennakkonpidätykset palkoista	6 795					
Alv netto	32 841					
Työntekijöiden sotumaksut	391					
Muut	36 949					
Tilitettävät yhteensä	76 976					
Yhteensä	102 338					
		62 433	115 559	66 450	44 960	7 390

Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat investoinneista Naistenlahti 3 -voimalaitokseen, sijoituksista tuulivoimaan, sähkökattilan hankinnasta sekä pylväsmuuntamoiden korvaamisesta puistomuuntamoilla

1.1.1. TAMPEREEN ENERGIA SÄHKÖVERKKO OY

Päätoimiala: Sähköverkkotoiminta.

Toiminta-ajatus: Tampereen Sähköverkko Oy toimii osana Tampereen Sähkölaitos –konsernia. Yhtiö vastaa luvanvaraisista sähkön jakeluverkkopalveluista jakelualueellaan, johon kuuluu pääosa Tampereen kaupungin alueesta sekä pieniä osia Tampereen naapurikunnista.

Toimitusjohtaja: Petri Sihvo

Puhelin: 020 630 3601 (vaihde)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@ tampereensahkoverkko.fi

Osoite: Voimakatu 17,
33100 Tampere

Verkkosivu:
www.tampereensahkoverkko.fi

Y-tunnus: 1950681-0

Perustettu: Vuonna 2005

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 53 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Teppo Rantanen (pj), Pentti Herranen, Eija Kamppuri, Saara Siik, Jaakko Suominen, Mika Tynkkynen.

Ilmastonmuutoksen torjumisessa energia-ala on avainasemassa. Tampereen Energia vähensi viime vuonna hiilidioksidipäästöjään 27 %. Yritys on sitoutunut Hiilineutraali Tampere 2030 -tavoitteeseen. Hiilinegatiivisuuden yritys on päättänyt saavuttaa vuoteen 2040 mennessä. **Kuva: Marjaana Malkamäki**

Vuosi 2023 oli ulkolämpötilaltaan melko normaali. Talvi oli lauha, mutta loppusyksy sekä joulukuu oli normaalia vuotta kylmempää. Sähkönsäästötoimenpiteet ovat jääneet osaksi asiakkaiden normaalia kulutuskäyttäytymistä, mutta erityisesti kaukolämmön sähköistyminen lisäsi sähkönsiirtomääriä. Sähkönsiirtomäärät toteutuivat hieman budjetoitua pienempänä, mutta sähkönsiirtomääriin perustuva liikevaihto toteutui budjetoidusti johtuen 1.7.2023 tehdystä verkkopalveluhinnaston rakenteellisesta muutoksesta.

Operatiivisen toiminnan kannalta suurin muutos vuonna 2023 oli yhtiön nimen ja brändin muutos. Samassa yhteydessä Tampereen Energia Sähköverkko Oy alkoi viestimään omalla nimellään ja brändillään ja viestintävastuuta siirrettiin yhtiön prosesseihin perustamalla oma sisäinen viestintäryhmä. Lisäksi operatiivisena haasteena jatkui sähköpulan uhka, joskin lievempänä, kuin vuonna 2022. Uhka aiheutui Baltic connector kaasuputken vaurioitumisesta. Keväällä ja syksyllä harjoiteltiin toimimista poikkeusoloissa täydentäen vuonna 2022 päivitettyjä varautumis- ja valmiussuunnitelmia.

Tulevaisuuden odotukset:

Energiaviraston 29.12.2023 julkaisemiin jakeluverkkotoiminnan valvontamenetelmiin vuosille 2024-2031 tuli merkittävä muutos koskien tuottopohjan muodostumista. Muutosta on simuloitava skenaarioin, jotka perustuvat kehittämissuunnitelmaamme. Samalla on tarkasteltava muutoksen vaikutusta verkkopalveluhintoihin, huomioiden koko ajan etenevä energiamurros. Lisäksi on tarkasteltava entistä tarkemmin investointien kohdentamista sekä ajoitusta, jotta investoinnit saadaan mahdollisimman kannattaviksi.

Kaupungin kehittymisen ja kasvamisen seurauksena asiakasmäärän odotetaan kasvavan myös vuonna 2024, tosin maltillisemmin kuin aiempina vuosina, koska rakentamisen ennustetaan hidastuvan. Liikenteen ja lämmityksen sähköistymisen uskotaan lisäävän olemassa olevien sähköliittymien korotuksia sekä kasvattavan jakelualueen siirtomääriä ja etenkin huipputehoa. Muutoksen odotetaan lisäävän painetta sähkönjakeluverkon saneeraukselle ja kapasiteetin kasvattamiselle. Tulevien vuosien investointitason ennustetaan olevan jonkin verran kasvava. Vuosille 2024-2027 ajoittuva etäluettavien sähkömittareiden uusinta on yksittäisenä investointina merkittävin tulevien vuosien hankkeista

Tampereen Energia Sähköverkko Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	53 947	52 909	52 594	49 694	50 725
Käyttökate	30 415	28 190	27 589	26 765	28 071
Poistot ja arvonalentumiset	13 912	13 370	12 854	12 381	11 841
Liiketulos	16 504	14 820	14 735	14 385	16 230
Rahoituserät yhteensä	614	7	9	35	-29
Nettotulos	17 110	14 800	14 718	14 395	16 231
Tase					
Oma pääoma yhteensä	129 283	129 245	129 142	129 024	148 929
Korolliset velat	0	0*	0*	0*	0*
Muut velat	45 506	41 127	43 599	39 575	45 608
Taseen loppusumma	215 940	203 520	197 893	185 751	203 689
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	19 106	16 149	16 621	20 583	13 207
Liikevaihdon kasvu-%	2,0	0,6	5,8	-2,0	1,4
Käyttökate-%	52,7	53,3	52,5	53,9	55,3
Liiketulos-%	28,6	28,0	28,0	28,9	32,0
Nettotulos-%	29,7	28,0	28,0	29,0	32,0
Oman pääoman tuotto-%	13,2	9,3	9,8	9,5	10,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	12,8	8,2	9,1	9,5	10,5
Omavaraisuus-%	59,9	80,0	78,2	78,8	77,9

*Vuosien 2019-2022 lukuja korjattu Tampereen Energia Sähköverkon antamien tietojen pohjalta.

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR

	2023
Maksettavat verot	
Yhteisövero	9
Kiinteistövero	25
Työnantajamaksut	610
Muut	0
Maksettavat yhteensä	644
Tilitettävät verot	
Ennakkonpidätykset palkoista	937
Alv netto	13 015
Työntekijöiden sotumaksut	52
Muut	35 482
Tilitettävät yhteensä	49 486
Yhteensä	50 130

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

1.2. FINNPARK-KONSERNI

Päätoimiala:

Maksullinen pysäköinti.

Toiminta-ajatus: Konsernin liiketoiminta jakautuu pysäköinti- ja kiinteistöliiketoimintaan sekä digitaaliseen liiketoimintaan. Näitä liiketoimintoja konserni harjoittaa emoyhtiön Finnpark Oy:n sekä muiden kokonaan tai osaksi omistamiensa tytäryhtiöiden kautta.

Toimitusjohtaja: Antti Marttila

Puhelin: 03-387 800

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@finnpark.fi

Osoite: Finnpark, PL 15,
33211 Tampere, Käyntiosoite:
Satakunnankatu 18 A -1 krs.

Verkkosivu: www.finnpark.fi

Emoyhtiön Y-tunnus: 0155063-7

Perustettu: Vuonna 1970

Tampereen kaupungin omistus:

100 %, 2 652 nimellisärvotonta osaketta.

Konserni rakenne: Finnpark Oy (emo), Finnpark Pysäköinti Oy (100 %), Finnpark Kiinteistö Management (100 %), Moovy Oy (100 %)

Henkilöstö: Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 76 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Atanas Aleksovski (pj), Jukka Terhonen, Matti Höyssä, Merve Caglayan, Juha Pelkonen, Satu Eskelinen, Jarkko Auvinen ja Erik Fallström (henk.ed.).

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Atanas Aleksovski (pj), Jukka Terhonen, Matti Höyssä, Merve Caglayan, Juha Pelkonen (vpj), Satu Eskelinen, Jarkko Auvinen ja Erik Fallström (henk.ed.).

Tampereen keskustassa sijaitseva maanalainen pysäköintilaitos, P-Hämpi on Finnparkin suurin pysäköintikohde. **Kuva: Finnpark**

Vuonna 2023 markkinat alkoivat sopeutua uuteen kohonneeseen inflaatioympäristöön. Hintojen korotukset vaikuttivat osaltaan kulujen kasvuun koko palvelusektorilla. Erityisen paljon hinnat nousivat ICT-palveluissa. Kulujen kasvua ei saatu täysimääräisesti vietyä hintoihin. Korkojen nousu ei vielä merkittävästi vaikuttanut yhtiön tulokseen. Liikevaihto kasvoi n. 0,7 M€ (2,6 %) edellisvuoteen verrattuna ja -tulos parantui n. 0,2 (+6 %) miljoonalla eurolla. Konsernin kassatilanne on vakaa.

Finnpark-konsernin liikevaihto koostuu lyhytaikapysäköinnistä, sopimuspysäköinnistä, pysäköintipalvelutoimituksista, digitaalisesta liiketoiminnasta sekä kiinteistöliiketoiminnan tuloista. Yhtiön talous kehittyi 2023 kokonaisuutena pääosin odotetulla tavalla. Aikaisempiin tilikausiin verrattuna 10 vuodessa liikevaihtoon tuloutettavat velvoitepaikoista saadut korvaukset vähentyivät n. 1,2 M€. Tuloutuksiin ei liity kirjattavia kuluja, joten muutoksella on vaikutusta yhtiön kulurakenteeseen. Edellä mainittu seikka huomioiden liiketoiminnasta kertyvä liikevaihto kasvoi siten lähes 2 M€. Sopimuspysäköinnin tulot ovat edelleen koronaa edeltävää tasoa (2019) matalammalla, mikä saattaa joiltakin osin johtua lisääntyneestä etätyöskentelystä ja 2021 alkaneesta raitiotieliikenteestä.

Digitaalisen liiketoiminnan kasvu toteutui vuoden 2023 aikana suunnitellusti. Kiinteistöliiketoiminnan tärkeimpiä hankkeita ovat Asemanseudun, Hämpin Parkin sekä Kunkun Parkin kehittäminen. Finnpark-konserni on sitoutunut Hiilineutraali Tampere 2030 -ohjelmaan. Yhtiö on täyttänyt ohjelman välitavoitteet.

Finnpark Oy -konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	28 678	27 946	24 804	23 904	28 280
Käyttökate	10 776	11 028	9 219	9 171	12 627
Poistot ja arvonalentumiset	5 786	6 110	6 194	5 773	6 144
Liiketulos	4 990	4 919	3 401	3 398	6 745
Rahoituserät yhteensä	-1 508	-1 292	-1 522	-1 547	1 766
Nettotulos	2 643	2 878	1 518	1 565	4 172
Tase					
Oma pääoma yhteensä	45 782	51 687	49 302	47 792	46 291
Korolliset velat	64 057	69 594	66 117	68 397	65 120
Muut velat	9 811	11 025	11 696	14 775	13 257
Taseen loppusumma	123 796	132 531	127 115	130 964	124 668
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	2 810	10 351	2 693	6 938	2 399
Liikevaihdon kasvu-%	2,6	12,7	3,8	-15,5	10,5
Käyttökate-%	37,5	39,3	36,7	38,0	44,2
Liiketulos-%	17,4	17,5	13,5	14,1	23,6
Nettotulos-%	9,2	10,3	6,0	6,5	14,6
Oman pääoman tuotto-%	5,4	5,7	3,1	3,3	9,2
Sijoitetun pääoman tuotto-%	4,5	4,2	2,9	3,0	6,0
Omavaraisuus-%	37,3	39,5	39,7	38,0	38,8

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?

+

Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävä kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävä kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävä kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.

+

Maksettu osinko on vähintään 0,5 milj. euroa

+

Omistaja-arvo kehittyy positiivisesti. Mittarina osakekannan arvo lisätynä maksetulla voitonjaolla, kasvu vähintään 5%.

+

Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023	Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR	2023	2022
Maksettavat verot		Omarahoitteiset		
Yhteisövero	749	Välittömät investoinnit	357	129
Kiinteistövero	539	Yhteensä	357	129
Työnantajakasutus (palkkasivukulut)	855	Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat Hämeenpuisto iv-hankkeen ilmastointikoneiden uusinnasta		
Muut (ajoneuvovero)	7			
Maksettavat yhteensä	2 149			
Tilitettävät verot				
Ennakkonpidätykset palkoista	1 037			
Alv netto	3 737			
Työntekijöiden sotumaksut	63			
Muut	0			
Tilitettävät yhteensä	4 837			
Yhteensä	6 986			

1.3. PIRKANMAAN JÄTEHUOLTO -KONSERNI

Päätoimiala: Jätehuolto

Toiminta-ajatus: Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n tehtäviin kuuluvat jätehuollon kehittäminen ja jäte-neuvonta, ns. kunnan järjestämä jätteenkuljetus, vastaanotettavan jätteen käsittely ja loppusijoitus, vaarallisten jätteiden ja eräiden hyötyjätteiden vastaanotto ja toimitus jatkokäsittelyyn. Yhtiö toimii omakustannusperiaatteella ja käyttää tuloksensa jätehuollon kehittämisen edellyttämiin investointeihin.

Toimitusjohtaja: Pasi Muurinen

Puhelin: 03-240 5110

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@pjhoy.fi

Osoite: Kelloportinkatu 1,
33100 Tampere

Verkkosivu: www.pjhoy.fi

Y-tunnus: 0968008-1

Perustettu: Vuonna 1994

Tampereen kaupungin omistus:
49,69 % (65,33 % äänimäärästä),
631 osaketta, nimellisarvo yhteensä
530 633 €.

Konsernirakenne: Pirkanmaan Jätehuolto Oy (emo), Pirkan Putkikeräys Oy (41,07 %, 58,19 % äänimäärästä), Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy (23,75 %, 45,84 % äänimäärästä), Tammervoima Oy (49 %)

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 103 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Pirjo Virtanen (pj) Heidi Rämö (vpj.), Aleks Jäntti, Anne Liimola, Oskari Auvinen, Jari Haapaniemi, Juha Kuusisto ja Olli Niemi.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Pirjo Virtanen (pj), Johanna Loukaskorpi, Aleks Jäntti, Oskari Auvinen (Kangasala), Jari Tuominen (Nokia), Juha Kuusisto (Orivesi), Olli Niemi (Pirkkala), Heidi Rämö (Lempäälä).

Pirkanmaan Jätehuollon reiteillä kulkee jo 26 kaasuautoa. **Kuva: Laura Tammisto**

Pirkanmaan Jätehuolto -konsernin tilinpäätökseen on yhdistelty Pirkanmaan Jätehuolto Oy sekä tytäryhtiöt Pirkan Putkikeräys Oy, Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy sekä osakkuusyhtiö Tammervoima Oy. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n liikevaihto kasvoi +12,9%. Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat lakisääteisten palveluiden kustannusvastaavat hinnankorotukset sekä jätehuollon muuttuneiden velvoite-rajajen myötä lasin- ja metallinkeräyksen muuttaminen maksulliseksi palveluksi. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n EBITDA oli 3,1 milj. euroa (3,4). Kannattavuuteen vaikuttaa negatiivisesti sekajätteen energiahyödyntämisen valtakunnallisesti kasvanut kapasiteetti, joka on nopeasti laskenut energiahyödyntämisen katetasoa. Uudistuneet alueelliset jätehuoltomääräykset ovat osoittautuneet toimiviksi vähentäen sekajätteen määrää sekä lämpöarvoa. Näiden yhteisvaikutus yhdessä laske-neiden energiamarkkinahintojen kanssa on pienentänyt energiamyyntituloja ja siten nostanut käsiteltävän sekajätteen yksikköhintoja.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy purki 8/2022 hankintasopimuksen Biomyllä urakoineen urakoitsijan kanssa. Hankintasopimuksen purkamisen jälkeen yhtiö ryhtyi välittömiin toimiin urakoitsijan veloitteiden loppuunsaattamiseksi sekä virheiden ja puutteiden korjaamiseksi. Yhtiölle syntyi korjauksista merkittäviä kertaluonteisia kuluja.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n liikevaihto oli -1,2 milj. euroa (-0,8). Konsernin nettoinvestoinnit olivat 4,9 milj. euroa (3,7). Merkittävimmät investointikokonaisuudet olivat Nekalan jäteasema, Biomyllän korjausinvestoinnit sekä Ojala-Lamminrahkan lähikeräysjärjestelmän investoinnit. Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:n investoinnit jätteiden putkikeräys-verkostoon olivat 2,9 milj. euroa.

Asuntorakentamisen suhdanne pysyi vuonna 2023 heikkona, eikä uusia kohteita Vuoreksessa tai Ranta-Tampellassa aloitettu. Tämä pysäytti yhtiön uusiin kohteisiin liittyvät svop-sijoitukset. Samanaikaisesti rajusti noussut yleinen korkotaso asettaa Pirkan Putkikeräys Oy:n lainanmaksukyvyyn vaikeaan tilanteeseen. Pirkan Putkikeräys Oy ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy selvittävät tilanteeseen eri ratkaisumalleja yhdessä Tampereen kaupungin kanssa. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n liikevaihto tulee 2024 parantumaan jätelain §78 vaatimusten mukaisesti tehtyjen hinnankorotusten sekä biokaasusta syntyvien uusien myyntitulojen myötä. Sekajätteen energiahyödyntämisen osalta sekä jätteen määrä, että sen energiasisältö tulevat laskemaan, mikä tulee pitkällä tähtäimellä nostamaan sekajätteen käsittelyn kustannuksia.

Pirkanmaan Jätehuolto -konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	50 370	44 716	44 158	43 691	41 403
Käyttökate	3 235	3 580	6 221	6 294	5 876
Poistot ja arvonalentumiset	5 257	5 193	3 041	2 790	2 575
Liiketulos	-2 019	-1 661	3 181	3 504	3 301
Rahoituserät yhteensä	166	-4	7	30	52
Nettotulos	-1 854	-1 665	1 954	2 720	2 645
Tase					
Oma pääoma yhteensä	40 172	43 342	47 316	47 228	47 610
Korolliset velat	0	0	0	0	500
Muut velat	26 057	23 049	24 948	27 924	28 011
Taseen loppusumma	66 229	66 392	72 245	75 145	76 121
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	4 964	3 700	7 300	13 188	8 262
Liikevaihdon kasvu-%	12,6	1,3	1,1	5,5	-2,4
Käyttökate-%	6,4	8,0	14,1	14,4	14,1
Liiketulos-%	-4,0	-3,7	7,2	8,0	7,9
Nettotulos-%	-3,7	-3,7	4,4	6,2	6,4
Oman pääoman tuotto-%	-4,4	-3,7	4,1	5,7	5,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-4,8	-3,7	6,7	7,4	6,9
Omavaraisuus-%	60,7	65,3	65,5	62,8	62,5

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Yhtiön maksama osinko. Maksettu osinko vähintään 1,2 milj. euroa.	+
Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+
Kuntavastuullisen palvelun hinnat ovat edullisimmassa kolmanneksessa suurista kaupungeista. Sijoitus 12 suurimman kaupungissa joukossa vähintään sijat 1-4.	+
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävä kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävä kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävä kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+
Vieraan pääoman osuuden lisääminen investoinneissa, vieraan pääoman osuus 60%.	-

Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023	Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Maksettavat verot		Omarahoitteiset					
Yhteisövero	0	Välittömät investoinnit	4 925	3 721	7 420	14 370	4 780
Kiinteistövero	63	Yhteensä	4 925	3 721	7 420	14 370	4 780
Työnantajamaksut	1 102	Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat jätteiden putki- ja lähikeräysjärjestelmistä sekä Nekalan uuden jäteaseman rakentamisesta					
Muut	322						
Maksettavat yhteensä	1 487						
Tilitettävät verot							
Ennakkonpidätykset palkoista	1 251						
Alv netto	1 283						
Työntekijöiden sotumaksut	396						
Muut	0						
Tilitettävät yhteensä	2 929						
Yhteensä	4 416						

1.4. TAMPEREEN SEUDUN KESKUSPUHDISTAMO OY

Päätoimiala: Viemäreiden ja jäteveden puhdistamon rakentaminen ja ylläpito sekä jätevesien puhdistus.

Toiminta-ajatus: Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n tehtävänä on suunnitella ja rakentaa seudullinen jätevesipuhdistamo Tampereen Sulkavuoreen ja siihen välttämättä liittyvät siirtoviemärit ja purkuviemäri. Yhtiö hakee toimintaansa varten tarvittavat ympäristö- ja muut luvat ja hankkii investointeihin tarvittavan rahoituksen. Keskuspuhdistamo on useiden kuntien yhteishanke, mukana ovat Kangasala, Lempäälä, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi.

Toimitusjohtaja: Timo Heinonen (Jukka Meriluoto 01.03.2024 alkaen).

Puhelin: 040 820 2695

Sähköposti: etunimi.sukunimi@keskuspuhdistamo.fi

Osoite: Voimakatu 11, 33100 Tampere

Verkkosivu: www.keskuspuhdistamo.fi

Y-tunnus: 0211477-3

Perustettu: Vuonna 2015

Tampereen kaupungin omistus: 71,20 %

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 13 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Kari Lahtinen (pj), Pekka Nieminen, Tommi Rasila (vpj), Esa Kanerva, Mikko Paavola, Jaakko Joensuu (Pirkkala), Raimo Juntunen (Ylöjärvi), Lasse Sampakoski (Lempäälä) ja Jonna Sillman-Sola (Kangasala)

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Kari Lahtinen (pj), Pekka Nieminen, Tommi Rasila, Esa Kanerva, Mikko Paavola (vpj), Jaakko Joensuu (Pirkkala), Raimo Juntunen (Ylöjärvi), Lasse Sampakoski (Lempäälä) ja Jonna Sillman-Sola (Kangasala)

Sulkavuoressa toimistotilat (oikeanpuoleinen rakennus) otettiin käyttöön helmikuussa ja Keskuspuhdistamon toimisto muutti sinne. **Kuva: Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo**

Keskuspuhdistamohankkeen tavoitteena on jätevedenkäsittelyn tehostaminen nykyisestä ja sitä kautta Pyhäjärven ja sen alapuolisen vesistön tilan parantaminen. Keskuspuhdistamoyhtiö on asettanut toiminnalleen ympäristölupaehtoja tiukemmat puhdistustavoitteet, ja toimintavuoden aikana yhtiön omaa fosforinpoistotavoitetta tiukennettiin entisestään. Vesistöön jätevedenpuhdistuksesta päätyvä fosforikuormitus vähenee uuden puhdistamon käyttöönoton myötä melkein 40 % nykyisestä tasosta. Kehittyneet korkeatasoinen jätevesienpuhdistus on myös yritystoiminnan vetovoimatekijä, joka osaltaan turvaa seutukunnan kasvuedellytyksiä.

Toimintavuoden 2023 alussa maamme tiedotusvälineissä raportointiin laajasti ukrainalaisten kevytyrittäjien statuksesta ja tilanteesta Sulkavuoren työmaalla. Henkilöt työskentelivät Sulkavuoren toteutushankkeen rakennusurakoitsijan aliurakoitsijan tehtävissä, mutta tapaus heijastui myös puhdistamoyhtiön maineeseen. Urakoitsijaketju teki nopeasti tarvittavat toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi ja uusien tapauksien estämiseksi.

Keskuspuhdistamohankkeen rahoitustarvearvio vuodelta 2021 päivitettiin lokakuussa 2023 vastaamaan vallitsevaa hintatasoa. Uudeksi rahoitustarpeeksi laskettiin 371 milj. €. Kustannuksia on nostanut etenkin Ukrainassa käynnissä oleva sota. Se vuoksi keskeisten rakennusmateriaalien, haponkestävien putkistojen, kaapeleiden, koneiden ja laitteiden sekä energian hinta on nostanut rakennuskustannuksia. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä 276 milj. euroa.

Hankkeen varsinaiset rakennustyöt etenivät vuoden 2023 aikana suunnitellusti. Siirtoviemäreistä kaikki osuudet on saatu valmiiksi lukuun ottamatta purkuputkea ja jätevesien siirtojärjestelmään kuuluvasta kahdesta jätevedenpumppaamosta Raholan jätevedenpumppaamo valmistui alkuvuodesta 2024. Myös Sulkavuoressa työt etenivät aikataulussa siten, että toimisto- ja sosiaalitilat saatiin käyttöön tammikuun 2024 lopussa. Vuoden 2023 aikana pääpaino puhdistamoalueen urakoissa siirtyi rakennusurakasta koneisto-, LVI- ja sähköurakoihin. Hankkeen etenemistä voi seurata yhtiön www-sivuilta.

Lisärahoitukselle haetaan omistajakuntien takausta vuoden 2024 aikana. Lisäksi yhtiössä aloitetaan valmistautuminen siirtojärjestelmien ja puhdistamon käyttöönottoon ja käynnistetään keskeisten käyttöhyödykkeiden ja palveluiden kilpailuttaminen. Jätevettä aletaan käsitellä suunnitellulla tavalla syksyllä 2025, mutta urakat Sulkavuoressa jatkuvat vielä vuoden 2026 alkupuolelle.

Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	0	0	0	0	0
Käyttökate	-1 075	-824	-829	-1 011	-861
Poistot ja arvonalentumiset	5	7	7	12	5
Liikevoitto	-1 081	-831	-838	-1 022	-866
Rahoituserät yhteensä	-238	-675	-197	-73	11
Nettotulos	-1 319	-1 506	-1 035	-1 095	-856
Tase					
Oma pääoma yhteensä	28 651	29 969	31 475	32 510	25 715
Korolliset velat	241 932	130 000	100 000	45 000	20 000
Muut velat	5 866	23 386	3 026	5 651	4 547
Taseen loppusumma	276 449	183 356	134 502	83 161	50 262
Tunnuluvut					
Nettoinvestoinnit	97 686	77 564	26 294	39 519	17 193
Liikevaihdon kasvu-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käyttökate-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettotulos-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oman pääoman tuotto-%	-4,5	-4,9	-3,2	-3,8	-4,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-0,5	-0,6	-0,8	-1,6	-2,9
Omavaraisuus-%	10,4	16,3	23,4	39,1	51,2

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023	Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR				
		2023	2022	2021	2020	2019
Maksettavat verot		Omarahoitteiset				
Yhteisövero	0	97 672	77 253	26 300	39 520	17 150
Kiinteistövero	260	Yhteensä				
Työnantajamaksut	163	97 672	77 253	26 300	39 520	17 150
Muut	0	Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuvat keskuspuhdistamon, pumppaamoiden ja siirtoviemäreiden rakentamisesta				
Maksettavat yhteensä	424					
Tilitettävät verot						
Ennakonpidätykset palkoista	382					
Alv netto	-19 828					
Työntekijöiden sotumaksut	15					
Muut	0					
Tilitettävät yhteensä	-19 430					
Yhteensä	-19 006					

TAMPEREEN RAITIOTIE OY

Päätoimiala: Paikallisliikenne

Toiminta-ajatus: Tampereen Raitiotie Oy:n toiminta-ajatuksena on toimia koko raitiotiejärjestelmän palveluintegraattorina, omistajana sekä rataverkon haltijana.

Toimitusjohtaja: Pekka Sirviö

Puhelin: 040 334 5798

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tampereraiotie.fi

Osoite: Hämeenkatu 14 C,
33100 Tampere

Verkkosivu:

www.tampereraiotie.fi

Y-tunnus: 2802791-8

Perustettu: Vuonna 2016

Tampereen kaupungin omistus:
99,85 %, 2 000 osaketta, nimellisarvo yhteensä 2 000 000 euroa.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 19 henkilöä tilikauden aikana.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Asko Koskinen (pj.), Kari Neilimo (vpj.), Kirsi Koski, Johanna Wäre, Timo Hanhilahti, Rikard Bjuström ja Markus Sjölund.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Asko Koskinen (pj.), Jaakko Stenhäll (vpj.), Johanna Wäre, Timo Hanhilahti, Rikard Bjuström ja Markus Sjölund.

1.5. TAMPEREEN RAITIOTIE OY

Tampereen Ratikka syksyisessä maisemassa. *Kuva Wille Nyysönen/Tampereen Raitiotie Oy*

Vuosi 2023 oli Tampereen Ratikan toinen kokonainen liikennöintivuosi. Yhtiön toiminta kehittyi talouden näkökulmasta suotuisasti ja yhtiön kulut toteutuivat kokonaisuutena budjetoitua alemmina. Raitiotien operoinnin kannalta vuosi oli hyvin onnistunut: matkustajamäärä kasvoi edellisvuodesta 28 %, raitiotiejärjestelmän kokonaisuusluotettavuus oli erittäin korkea (99,86 %) ja ratikan asiakastyytyvyyden keskiarvo oli myös hyvin korkea (4,55/5). Kasvaneen matkustajamäärän vuoksi linjan 3 vuoroväliä tihennettiin marraskuusta alkaen arki-iltapäivisin, jolloin kysyntä on kaikkein suurimmillaan. Päivätasolla 60 000 matkustajan rajapyykki rikottiin ensimmäistä kertaa 1.11.2023.

Raitiotien osan 2 rakentaminen eteni 2023 aikana Pyyrikintori-Santalahti-Lentävänniemi välillä suunnitellusti. Vuoden 2023 lopussa projektiajasta oli kulunut 73 % ja rakentamisen valmiusaste oli 80 %. Projektissa saavutettiin elokuussa 2023 merkittävä välitavoite, kun liikennöinti osalla 2A Pyyrikintori-Santalahti päästiin aloittamaan suunnitellussa aikataulussa. Raitiotien osan 2B Santalahti-Lentävänniemi rakentaminen jatkuu vuoden 2024 aikana erityisesti Näsisaaressa. Rataosan on tarkoitus valmistua vuoden 2024 loppuun mennessä, jotta säännöllinen liikennöinti Lentävänniemeeseen voitaisiin aloittaa 7.1.2025.

Raitiotien seudullinen suunnittelu eteni vuoden 2023 aikana merkittävästi. Pirkkala-Linnainmaa-raiotien hankesuunnitelma valmistui helmikuussa 2023. Huhtikuussa 2023 Pirkkalan ja Tampereen valtuustot hyväksyivät hankesuunnitelman ja päättivät hankkeen toteutussuunnittelun aloittamisesta. Toteutussuunnittelun ja mahdollisen rakentamisen toteutusmuodoksi valittiin allianssi. Pirkkala-Linnainmaa-raiotien allianssisopimus allekirjoitettiin lokakuun 2023 alussa julkisen hankintakilpailun päätteeksi. Toteutussuunnittelun kustannusarvio raitiotien osalta on 13,5 milj. euroa. Tavoitteena on, että Pirkkala ja Tampere voivat suunnitteluvalmiuden puolesta päättää raitiotien rakentamisesta syksyllä 2024. Mikäli rakentamispäätös on myönteinen, on tällä merkittävä vaikutus yhtiön tulevien vuosien investointeihin ja rahoitustarpeeseen.

Yhtiö tulee tarvitsemaan vielä uutta rahoitusta osan 2 rakentamisen loppuunsaattamiseksi, uusien raitiovaunujen hankintaan sekä Pirkkala-Linnainmaa-raiotien toteutussuunnitteluun. Yhtiön käsityksen mukaan rahoitusta on edelleen hyvin saatavilla markkinoilta.

Tampereen Raitiotie Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	29 355	27 775	17 703	5 056	1 831
Käyttökate	17 045	16 960	9 896	1 585	63
Poistot ja arvonalentumiset	8 824	8 374	3 991	155	30
Liiketulos	8 221	8 586	5 748	1 430	33
Rahoituserät yhteensä	-5 220	-4 625	-3 081	-260	23
Nettotulos	3 001	3 961	2 667	1 170	9
Tase					
Oma pääoma yhteensä	1 694	1 989	1 586	1 999	1 998
Korolliset velat	340 444	338 199	299 287	270 000	190 000
Muut velat	13 091	15 239	17 161	10 752	215 990
Taseen loppusumma	366 610	363 243	318 034	282 750	217 988
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	48 609	27 491	70 085	45 446	56 883
Liikevaihdon kasvu-%	5,7	56,9	250,1	176,1	44,7
Käyttökate-%	58,1	58,2	53,5	31,3	3,4
Liiketulos-%	28,0	29,5	31,1	28,3	1,8
Nettotulos-%	10,2	13,6	14,4	23,1	0,5
Oman pääoman tuotto-%	26,2	49,6	57,1	45,3	0,9
Sijoitetun pääoman tuotto-%	2,3	2,6	2,0	0,6	0,0
Omavaraisuus-%	3,6	2,7	1,9	1,1	0,9

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävästä kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnustavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävästä kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävästä kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.

+

Yhtiö on edistänyt toimillaan raitiotien jatkorakentamiseen (Pirkkala & Linnainmaa) tähtäävää suunnittelua; valmistelun osalta päätösesitykset viety kuntien päätöksentekoprosessiin. Tavoite kyllä/ei.

+

Asiakastytyväisyyden keskiarvo parempi kuin 4,26 Nyssen asiakastytyväisyyskyselyn mukaan.

+

Raitioliikenteen luotettavuus vähintään 99,8% (ajetut lähdöt vs. suunnitellut lähdöt) => tarkoittaa noin yhtä ajamatonta lähtöä per päivä. Päivässä keskimäärin 530 lähtöä.

+

Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?

+

Verojalanjälki, 1 000 EUR**2023****Maksettavat verot**

Yhteisövero	0
Kiinteistövero	160
Työnantajamaksut	299
Muut	10

Maksettavat yhteensä 469**Tilitettävät verot**

Ennakonpidätykset palkoista	500
Alv netto	-6 400
Työntekijöiden sotumaksut	160
Muut	10

Tilitettävät yhteensä -5 730**Yhteensä -5 261****Yhtiön vastaanottamat julkiset tuet**

Saatu valtionavustus raitiotien suunnitteluun ja rakentamiseen vuonna 2023:	8907
---	------

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR**2023****2022****2021****2020****2019****Omarahoitteiset**

Välittömät 31 060 30 437 64 600 45 070 0

Leasing-rahoitteiset

Välittömät 0 0 0 0 56 860

Yhteensä 31 060 30 437 64 600 45 070 56 860

Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat raitiovaunukalustosta ja raitiotiejärjestelmästä sekä Pirkkala-Linnainmaa-raiotien suunnittelukuluista

Tavase Oy

1.6. TAVASE OY

Päätoimiala: Maa- ja vesirakentamisen tekniset palvelut.

Toiminta-ajatus: Tavase Oy:n toiminta tähtää tekopohjaveden muodostamisen käynnistämiseen harjualueelle lähivuosina. Tavase Oy:n tarkoituksena on hankkia tarvittava raakavesi, valmistaa tekopohjavesi ja myydä se osakkaille. Toimintaansa varten yhtiö voi suunnitella, omistaa sekä rakentaa, hoitaa ja ylläpitää laitoksia. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa osakkailleen taloudellista voittoa.

Toimitusjohtaja: Petri Jokela

Puhelin: 040 556 0604

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@tampere.fi

Osoite: Viinikankatu 42 A,
33800 Tampere.

Verkkosivu: www.tavase.fi

Y-tunnus: 1809520-4

Perustettu: Vuonna 2003

Tampereen kaupungin omistus:
79,56 %

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa
1 henkilö.

Hallituksen jäsenet (kaudella
2023): Janne Salonen (pj.), Kari Kan-
kaala, Saira Kallioinen, Tiia Levon-
maa, Riku-Sippo Uotila.

Hallituksen jäsenet (kaudella
2024): Janne Salonen (pj.),
Johanna Saarinen, Saira Kallioinen
(Akaa), Tiia Levonmaa (Lempäälä)
ja Jorma Malm (Kangasala)

Tekopohjaveden valmistus tapahtuu luontaisesti maan sisällä veden kulkiessa imeytyskaivolta tekopohjavesikaivolle. Kuvassa Tavase Oy:n tekopohjavesikaivo Kangasalan harjualueella. **Kuva: Petri Jokela**

Tavase Oy:n tehtävänä on toteuttaa ja sen jälkeen käyttää tekopohjavesilaitosta valmistukseen juomavettä osakkaidensa vesilaitoksille edelleen toimitettavaksi. Tekopohjavesilaitoksen toiminta edellyttää vesilain mukaista toimilupaa, jota varten Tavase Oy on jättänyt lupahakemukset viranomaisten käsiteltäväksi. Vaasan hallinto-oikeus myönsi luvat päätöksillään, joista on haettu valituslupaa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Vuoden 2023 toiminnan merkittävimmät tapahtumat ovat olleet lupapäätösten puolestaminen Korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Korkein hallinto-oikeus ei antanut päätöstään vuoden 2023 aikana. Tilikauden jälkeisenä merkittävänä tapahtumana Korkein hallinto-oikeus hylkäsi luvat päätöksellään maaliskuussa 2024.

Tavase Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	0	0	0	0	0
Käyttökate	-45	-63	-43	-49	-38
Poistot ja arvonalentumiset	6	8	8	8	8
Liiketulos	-51	-71	-51	-57	-46
Rahoituserät yhteensä	5	0	-47	-52	16
Nettotulos	-46	-70	-98	-109	-62
Tase					
Oma pääoma yhteensä	1 904	1 952	2 043	1 986	1 541
Korolliset velat	6 342	6 237	6 172	6 170	6 144
Muut velat	12	37	11	30	99
Taseen loppusumma	8 262	8 226	8 227	8 185	7 784
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	40	78	64	152	255
Liikevaihdon kasvu-%	0,0	0	0	0	0
Käyttökate-%	0,0	0	0	0	0
Liiketulos-%	0,0	0	0	0	0
Nettotulos-%	0,0	0	0	0	0
Oman pääoman tuotto-%	-2,4	-3,5	-4,9	-6,2	-4,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-0,5	-0,9	-0,6	-0,7	-0,6
Omavaraisuus-%	23,4	23,7	24,8	24,3	19,8

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR

	2023
Maksettavat verot	
Yhteisövero	0
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	7
Muut	0
Maksettavat yhteensä	7
Tilitettävät verot	
Ennakkonpidätykset palkoista	13
Alv netto	8
Työntekijöiden sotumaksut	2
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	23
Yhteensä	30

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

Tampereen Infra

1.7. TAMPEREEN INFRA OY

Päätoimiala: Yhdyskuntatekniikan kunnossapito-, rakentamis- ja paikkatietopalvelut sekä kalusto- ja korjaamopalvelut.

Toiminta-ajatus: Yhtiö tarjoaa kunnossapito- ja rakentamispalveluja, kalustopalveluja sekä paikkatietopalveluja pääosin omistajilleen ja in-house-sisarilleen. Edellä mainittujen lisäksi palveluja tarjotaan vain vähäisissä määrin ulkoisille asiakkaille.

Toimitusjohtaja: Lauri Niemi

Puhelin: 040 5131676

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tampereeninfra.fi

Osoite: Patamäenkatu 18,
33900 Tampere

Verkkosivu:

www.tampereeninfra.fi

Y-tunnus: 3022425-9

Perustettu: Vuonna 2019

Tampereen kaupungin omistus:
98,00 %.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 332 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Petri Olkinuora (pj.), Johannes Tossavainen, Ilkka Ojala, Pia Nordström, Katja Nisumaa-Saarela, Heikki Pääatalo ja Pauliina Pasanen (henk.ed.).

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Petri Olkinuora (pj.), Johannes Tossavainen, Ilkka Ojala, Pia Nordström, Katja Nisumaa-Saarela, Heikki Pääatalo ja Pekka Toivio (henk.ed.).

Tampereen Infran vihertyöntekijät koristelivat Koskipuiston perinteisesti kannoilla.

Kuva: Jyrki Ristilä

Vilkas rakentamiskausi kiritti yhtiön historiansa suurimpaan liikevaihtoon tavoitellulla kannattavuustasolla. Kesällä toteutettiin mm. Kolmenkulman alueen esirakentamista kiertotalousratkaisuihin ja talvitoiksi 2023-2024 saatiin Västringinmäen ja Tesoman taimiston kaava-alueiden rakentaminen.

Kunnossapidon talvi 2022-2023 oli olosuhteiltaan haastava. Erityisesti panostettiin tärkeimpien pyöräväylien yhtenäiseen hoitotasoon ja alemman hoitoluokan väylästä polannepaksuuden kurissa pitämiseen. Kesäkaudella erityispanostuksia kohdennettiin kunnossapitopäällysteisiin ja keskustan siisteyteen. Kunnossapidon tyytyväisyyskyselyn tulokset olivatkin aiempia vuosia paremmalla tasolla.

Yhtiössä toteutettiin laatu- ja johtamisjärjestelmän auditointi vuonna 2023 ja ISO-sertifikaatti myönnettiin vuoden 2024 alussa. In house yhtiöihin liittyvä lainsäädännöllinen epävarmuus rajoittaa yhtiön kasvumahdollisuuksia. Yhtiössä on käynnissä laaja tietojärjestelmien päivitys, minkä yhteydessä aiemmin sidosyksiköiden tuottamia tukitoimintoja siirtyy markkinatoimijoiden vastuulle.

Tampereen Infra Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	59 219	53 073	52 309	53 538
Käyttökate	1 526	1 076	799	1 895
Poistot ja arvonalentumiset	273	338	445	588
Liiketulos	1 253	738	354	1 308
Rahoituserät yhteensä	23	-26	-21	-20
Nettotulos	1 029	616	254	975
Tase				
Oma pääoma yhteensä	3 839	2 807	2 229	1 975
Korolliset velat	0	0	0	0
Muut velat	8 434	7 528	7 160	7 535
Taseen loppusumma	12 273	10 335	9 388	9 510
Tunnusluvut				
Nettoinvestoinnit	68	-28	-40	2 392
Liikevaihdon kasvu-%	11,6	1	-2	0
Käyttökate-%	2,6	2,0	1,5	3,5
Liiketulos-%	2,1	1,4	0,7	2,4
Nettotulos-%	1,7	1,2	0,5	1,8
Oman pääoman tuotto-%	31,0	24,5	12,1	98,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%	38,4	29,3	16,8	132,4
Omavaraisuus-%	32,2	27,2	23,7	20,8

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toteuma

Asiakkaiden nettosuositeluindeksi, skaala -100-100. Tavoite vähintään 45.	-
Liikevoittoprosentti vähintään 0-2%	+
Asiakkaiden kokemaa kustannustehokkuus. Skaala 1-5 (1 erittäin hyvä, 5 erittäin huono), tavoite vähintään 2,2.	-
Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävän kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävän kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+

Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023	Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020
Maksettavat verot		Omarahoitteiset				
Yhteisövero	239	Välittömät	1 297	0	420	4270
Kiinteistövero	0	Leasing-rahoitteiset				
Työnantajamaksut	2 642	Välittömät	0	60	100	0
Muut	157	Välilliset	35	0	0	130
Maksettavat yhteensä	3 038	Yhteensä	1 332	60	520	4 400
Tilitettävät verot		Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat hulevesien rakentamisesta sekä sähköauton leasing-hankinnasta				
Ennakkonpidätykset palkoista	2 369					
Alv netto	1 666					
Työntekijöiden sotumaksut	1 203					
Muut	0					
Tilitettävät yhteensä	5 238					
Yhteensä	8 276					

2. Matkailu ja elinkeinotoiminta

Päätoimiala: Matkailuun ja elämysteollisuuteen perustuva liiketoiminta.

Toiminta-ajatus: Särkänniemi on Suomen monipuolisin huvipuisto ja vapaa-ajan keskus, jossa on koettavaa koko perheelle. Särkänniemen laaja ja monipuolinen palvelutarjonta muodostuu huvipuistosta, Koiramäestä, akvaariosta ja planetaariosta sekä Tampereen maamerkin Näsinneulan näkötornista. Alueella toimii myös Tampereen kaupungin hallinnoima Sara Hildénin taidemuseo.

Toimitusjohtaja: Miikka Seppälä

Puhelin: 0207 130 201

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@sarkanniemi.fi

Osoite: Särkänniemi 33230, Tampere.

Verkkosivu: www.sarkanniemi.fi

Y-tunnus: 0155085-6

Perustettu: vuonna 1966

Tampereen kaupungin omistus: 100 %, 1 270 osaketta.

Konsernirakenne: Tampereen Särkänniemi Oy (emo), Särkänniemen Kehitys Oy (100 %)

Henkilöstö: Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 344 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Juhana Suoniemi (pj.), Riina-Eveliina Eskelinen (vpj.), Hannu Kuusela, Veikko Vallin, Martti Silvennoinen, Asko Koskinen ja Jenni Jokiniva (henk. ed.)

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Juha-Pekka Annala (pj.), Riina-Eveliina Eskelinen (vpj.), Hannu Kuusela, Veikko Vallin, Pauliina Mäkelä, Aki Ojakangas ja Jenni Jokinova (henk. ed.)

2.1. TAMPEREEN SÄRKÄNNIEMI -KONSERNI

Taika ja valo täyttivät Särkänniemen huvipuiston 15.-17.12.2023, kun valkea 2023 – Valon ja taiteen juhla järjestettiin ensimmäistä kertaa. **Kuva: Rami Saarikorpi.**

Särkänniemen kävijämäärä oli edellisvuoden tasolla, mutta liikevaihto jäi edellisestä vuodesta 8 %. Yleinen taloustilanne näkyi asiakkaiden käytöksessä siten, että vierailun aikana käytettiin merkittävästi vähemmän rahaa Särkänniemen palveluihin kuin edellisena vuonna. Rannekkeenostomäärät laskivat, ja osa söi omia eväitä. Osa asiakkaista siirtyi ostamaan pelkkiä sisäänkäyntilippuja, mikä vähensi lipputuottoja. Kohonneita kustannuksia ei pystytty viemään hintoihin, ja kuluttajat siirtyivät edullisempiin tuotteisiin, mikä näkyy heikentyneenä kannattavuutena. Kustannuksia pyrittiin hallitsemaan kilpailuttamalla sopimuksia ja sopeuttamalla toimintaa asiakasmääriä vastaavaksi. Tällä saavutettiin säästöjä, mutta ei liikevaihdon pudostusta vastaavasti. Tampereen Särkänniemi Oy:n liiketulos oli n. 210.000 € tappiollinen, tilikauden tuloksen ollessa 45.000€ positiivinen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty ensimmäistä kertaa Särkänniemen Kehitys Oy, joka perustettiin viemään Särkänniemen alueen tulevia rakennushankkeita eteenpäin. Särkänniemen kaava sai lainvoiman vuoden 2023 aikana, mikä mahdollisti rakennushankkeiden edistämisen konkreettisemmin kuin aikaisemmin. Särkänniemen Kehitys Oy:n varsinainen toiminta alkoi vuoden 2023 viimeisellä puoliskolla.

Investoinneissa keskityttiin edelleen myynnin järjestelmien digitalisointiin sekä uuden teema-alueen rakentamiseen. Merkittävimpänä uutuuksena oli Särkänniemen oma mobiilisovellus, joka helpottaa lippujen ostamista ja asiakkaiden vierailua Särkänniemessä. Myynnin järjestelmien digitalisointi jatkuu edelleen, mutta huomattavasti pienemmin panoksin kuin viime vuosina. Asiakkaille näkyvin uudistus oli Pouta Possun maa, joka on perheen pienemmille suunnattu alue puiston sisällä. Investoinnin myötä Särkänniemen oma maskotti Pouta Possu ystävineen sai oman kodin.

Yhtiö näkee merkittäviä epävarmuustekijöitä toimintaympäristössä – yleinen taloustilanne on erittäin epä-varma, ja Suomen talous on taantumassa. Talousennusteet näyttävät, että kehitys parempaan tapahtuisi vasta kesäkauden jälkeen. Särkänniemen ydinkohderyhmän eli lapsiperheiden talous on tiukalla. Yhtiön on varauduttava siihen, että liikevaihto ei tule kasvamaan vuonna 2024, joten yhtiön on sopeutettava kulujaan. Särkänniemessä aloitettiin muutosneuvottelut tammikuussa 2024.

Tampereen Särkänniemi -konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	21 271	23 114	18 753	11 729	21 380
Käyttökate	3 279	5 373	6 093	-735	4 313
Poistot ja arvonalentumiset	3 663	3 321	3 153	2 992	3 128
Liiketulos	-385	2 052	2 940	-3 636	1 371
Rahoituserät yhteensä	64	-242	-293	-161	228
Nettotulos	-270	1 810	2 647	-3 797	993
Tase					
Oma pääoma yhteensä	18 170	16 295	17 171	14 145	17 458
Korolliset velat	12 680	14 560	16 000	17 133	13 867
Muut velat	3 067	2 442	2 697	2 473	3 174
Taseen loppusumma	33 916	36 353	35 867	33 751	34 499
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	4 923	2 356	1 219	1 750	3 837
Liikevaihdon kasvu-%	-8,0	23,3	59,9	-45,1	9,6
Käyttökate-%	15,4	23,0	30,6	-5,8	20,2
Liikevoitto-%	-1,8	8,8	14,8	-28,7	6,4
Nettotulos-%	-1,3	7,7	13,3	-30,0	4,6
Oman pääoman tuotto-%	-1,6	10,8	16,9	-24,0	5,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-1,2	6,4	9,1	-11,6	4,4
Omavaraisuus-%	53,6	44,8	47,9	41,9	50,6

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?

+

Maksettu osinko on vähintään vuositavoitteen mukainen (maksetaan tavoitevuonna). Maksettu osinko vähintään 0,3 milj. euroa.

+

Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävän kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävän kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.

+

Omistaja-arvo kehittyi positiivisesti. Osakekannan arvo + maksetut osingot prosentteina. Tavoite yli 5% verrattuna vuoteen 2022.

-

Verojalanjälki, 1 000 EUR**2023****Maksettavat verot**

Yhteisövero	0
Kiinteistövero	50
Työnantajamaksut	1 426
Muut	113
Maksettavat yhteensä	1 589

Tilitettävät verot

Ennakonpidätykset palkoista	926
Alv netto	-578
Työntekijöiden sotumaksut	108
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	456
Yhteensä	2 045

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

2.2. TAMPERE-TALO -KONSERNI

Päätoimiala: Kiinteistöjen vuokraus ja hallinta

Toiminta-ajatus: Tampere-talo on Pohjoismaiden suurin kongressi- ja kulttuurikeskus. Tampere-talon tiloissa järjestetään erilaisia tapahtumia laajalla kirjolla. Tampere-talon katon alla toimivat lisäksi Tampere Filharmonia, à la carte ravintola Tuhto sekä maailman ainoa Muumimuseo. Talon yhteydessä toimii Marriott-hotelli.

Toimitusjohtaja: Paulina Ahokas

Puhelin: 03-243 4100.

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@tampere-talo.fi

Osoite: PL 16, 33101 Tampere, käyntiosoite Yliopistonkatu 55, 33100 Tampere.

Verkkosivu: www.tampere-talo.fi

Y-tunnus: 0706363-7

Perustettu: Vuonna 1987

Tampereen kaupungin omistus: 100 %, 17 000 osaketta.

Konsernirakenne: Tampere-talo Oy (emo), Talo Events Oy (100 %)

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 56 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Kristiina Michelsson (pj.), Jukka Gustafsson (vpj.), Pia Viitanen, Aku-Paulus Sarakorpi, Lasse Heikkilä, Ari Miettinen, Pauli Välimäki ja Mira Mäkelä (henk. ed.).

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Kristiina Michelsson (pj.), Jukka Gustafsson, Pia Viitanen, Aku-Paulus Sarakorpi, Lasse Heikkilä, Ari Miettinen (vpj), Pauli Välimäki ja Mira Mäkelä (henk. ed.).

Ison Salin mitoitus ja muotoilu on alun perin kehitetty suurimuotoisen orkesterimusiikin ja kuoroteosten vaatimusten mukaisesti. Samaan aikaan tila palvelee erinomaisesti myös suurten kotimaisten kokousten ja kansainvälisten kongressien luentosalina. Lava muotoutuu helposti erilaisiin tarpeisiin ja on kalustettavissa myös kokouspöydillä. **Kuva: Aatu Heikkonen**

Tampere-talo Oy on jakautunut markkinaehtoiseen ja yleishyödylliseen yhtiöön 1.1.2024 alkaen. Yhtiörakennearjestyksen myötä Tampere-talo Oy:lle on perustettu tytäryhtiö Talo Events Oy, joka toimii kilpailuilla markkinoilla ja emoyhtiö Tampere-talo Oy vastaa yleishyödyllisestä toiminnasta.

Tampere-talo Oy:n hallitus on uudistanut yhtiön strategian omistajatahdon ja yleishyödylliseksi muutetun yhtiöjärjestyksen mukaisesti pyrkien kaikin mahdollisin tavoin panostamaan taide- ja kulttuuritoiminnan vaikutuksen laajentamiseen sekä sen saavutettavuuden ja yleisöpohjan kasvattamiseen ja kehittämiseen. Tampere-talo Oy:n vuoteen 2027 ulottuvan strategian kärjet ovat Tampereen ooppera, muut omat tuotannot sekä vierailunäyttämötoiminta.

Liiketoimintamme perustuu tapahtumiin ja kohtaamisiin – hetkiin, jotka tuottavat ja lisäävät ihmisten ja ympäristön hyvinvointia yhteiskunnassamme. Vuoden aikana matalan kynnyksen tapahtumissamme vieraili yhteensä 38 072 kävijää. Tarjosimme elämyksiä ja taide- ja kulttuurikasvatusta myös erityisesti koululaisryhmille monipuolisen sisällön kautta. Tampere-talo Oy:ssa toimimme Suomessa voimassa olevien yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakien mukaisesti. Työyhteisössämme huolehdimme sukupuolten välisestä tasa-arvosta ja palkkatasa-arvosta, sekä noudatamme laadittua yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa. Ympäristöpolitiikan keskeisiä tavoitteita ovat ilmastonmuutoksen hillitseminen, kestävä kulutuksen edistäminen ja kiertotalouden vahvistaminen. Tampere-talo Oy on ollut Joutsenmerkitty toimija jo vuodesta 2014.

Tampere-talo Oy panostaa tulevina vuosina yhtiön pitkäaikaisten rahoitusratkaisujen varmistamiseen, jotta se onnistuu jatkossakin tuottamaan strategian mukaista taide- ja kulttuuritoimintaa yleishyödyllisenä yhtiönä. Toiminnan rahoitus perustuu kolmikantaan, jossa tulot muodostuvat omista tuotoista, eli lippituloista ja tytäryhtiön tilanvuokrauksesta syntyvästä rahoituksesta, Tampereen kaupungin avustuksesta sekä muista avustuksista. Toiminta on kuitenkin tällä hetkellä Jane ja Aatos Erkon säätiön kaksivuotisesta rahoituksesta huolimatta tappiollista. Tampere-talo on hakenut esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän piiriin varmistaa toimintansa jatkuvuuden.

Tampere-talo-konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	18 066	14 682	6 238	7 502	14 558
Käyttökate	225	383	950	-153	389
Poistot ja arvonalentumiset	365	402	458	525	529
Liiketulos	-50	-19	492	-677	-139
Rahoituserät yhteensä	59	0	0	-1	0
Nettotulos	79	-20	492	-678	-140
Tase					
Oma pääoma yhteensä	2 398	2 448	2 468	1 976	2 684
Korolliset velat	0	0	0	0	0
Muut velat	5 718	6 000	6 233	3 537	4 958
Taseen loppusumma	8 115	8 448	8 701	5 513	7 642
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	177	154	827	259	354
Liikevaihdon kasvu-%	23,1	135,4	-16,8	-48,5	20,4
Käyttökate-%	1,2	1,7	6,3	-1,0	1,8
Liiketulos-%	-0,3	-0,1	3,2	-4,5	-0,7
Nettotulos-%	0,4	-0,1	3,2	-4,5	-0,7
Oman pääoman tuotto-%	3,3	-0,8	22,1	-29,1	-5,2
Sijoitetun pääoman tuotto-%	3,3	-0,8	22,1	-29,1	-5,2
Omavaraisuus-%	49,1	41,3	28,4	35,8	35,1

Toiminnan tavoite sekä mittari	Toteuma
Myyntitulojen osuus kokonaistuloista kasvaa. Liikevaihto / liiketoiminnan muut tuotot (vertailuvuosi 2019). Kasvu vähintään 0,1 %.	+
Yhtiön nettotulos on positiivinen.	+
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävästä kehityksestä mukaisesti ja arvioivat ja tunnustavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävästä kehityksestä tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävästä kehityksestä 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+
Kävijämäärä palautuu ja ylittää vuoden 2019 tason (674 317). Vuonna 2022 muodostetaan lähtötaso kokonaiskävijämäärän osalta. Toteutunut kävijämäärä (päiväkävijät ja talon ulkopuoliset kävijät yhteensä), vähintään 675 000 kävijää.	-
Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus-tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+
Tampere-talo Oy:n liiketoiminnan kehittämisessä hyödynnetään Tampereen keskustan vahvan ja kehittyvän tapahtuma- ja elämysinfrastruktuurin mahdollisuuksia sekä Kannen ja Tullin alueiden vahvaa kehitystä osaksi Tampereen ydinkeskustaa. Tavoitteen mukainen liiketoiminnan kehittyminen on edellistä vuotta korkeammalla tasolla, mitarina tehdyt toimenpiteet	+

Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023	Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR	2023	2022	2021
Maksettavat verot		Omarahoitteiset			
Yhteisövero	0	Välittömät	0	0	60
Kiinteistövero	0	Yhteensä	0	0	60
Työnantajamaksut	544	Vuonna 2023 ei ympäristöinvestointeja			
Muut	0				
Maksettavat yhteensä	544				
Tilitettävät verot					
Ennakkopidätykset palkoista	810				
Alv netto	-1246				
Työntekijöiden sotumaksut	48				
Muut	0				
Tilitettävät yhteensä	-388				
Yhteensä	156				

BUSINESS TAMPERE

Päätoimiala: Elinkeinotoimintojen kehittäminen. Visit Tampere: Matkailutoimintojen kehittäminen

Toiminta-ajatus: Yhtiö ylläpitää ja vahvistaa kaupunkiseudun vetovoimaisuutta ja varmistaa menestyvän yritystoiminnan edellytyksiä. Yhtiö on elinkeinoelämän seudullisen kehittämisen kokoava voima ja käytännön yhteistyön rakentaja. Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Business Tampere Oy harjoittaa laajamittaista elinkeino- ja kehitystoimintaa. Yhtiön omistavat Tampereen kaupunkiseudun kunnat. Visit Tampere Oy:n toimialana on matkailupalvelujen myynti ja välitys, koulutus- ja konsultointitoiminta ja markkinointi.

Toimitusjohtaja: Harri Airaksinen

Puhelin: 040 504 1215

Sähköposti: etunimi.sukunimi@business tampere.fi

Osoite: Kelloportinkatu 1 B, 33100 Tampere.

Verkkosivu: www.business tampere.fi

Y-tunnus: 2252888-2

Perustettu: Vuonna 2009.

Tampereen kaupungin omistus: 100 %, 208 osaketta.

Konsernirakenne: Business Tampere Oy (emo), Visit Tampere (100,00 %)

Henkilöstö: Konsernin henkilöstömäärä oli vuonna 2023 67.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Timo Mäki-Ullakko (pj.), Hannu Jouhki, Jenni Pöllänen, Juha Kuusisto, Eero Väättäinen

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Matti Sommarberg (pj.), Hannu Jouhki, Antti Eskelinen (Pirkanmaan Yrittäjät/Kauppakamari), Pauli Piiparinen (muut osakuskunnat) ja Jari Haapaniemi (muut osakuskunnat).

2.3. BUSINESS TAMPERE -KONSERNI

Business Tampereen tytäryhtiö Visit Tampereen tavoitteena on edistää matkailua Tampereen seudulla. Kuva Tuomiokirkonkadulta vuoden 2023 jääkiekon MM-kilpailujen aikana. **Kuva: Mikko Vares / Visit Tampere**

Business Tampereen tilikausi sujui hyvin ja yhtiö saavutti kaikki sille asetetut tavoitteet. Business Tampere auttoi 658 yritystä kasvussa ja kansainvälistymisessä, 136 investointiasiakasta ja 108 vientiasiakasta. Investointiasiakkuudet toivat Tampereen kaupunkiseudulle uusia sijoittumisia ja rahoitusta. Rahoitusneuvonnan piirissä oli 114 yritysasiakasta, jotka saivat yhteensä 7,5 m€:n pääomapotin. Business Tampereen ekosysteemitapahtumiin kirjattiin vuoden 2023 aikana lähes 3 000 osallistumista 1205 yrityksestä. Vuoden merkittävimpiä tapahtumia olivat Tampereen Siruohjelman käynnistys sekä ykkössija merkittävässä kv-tekniologiakilpailussa Barcelona Smart City World Congressissa.

Tampereen kaupunkiseudun nykyinen elinkeinostrategia on päättymässä ensi vuonna ja vuoden 2024 aikana laaditaan uusi elinkeinostrategia 2025-2030. Strategiaprosessi on jo käynnistetty ja se laaditaan tiivissä yhteistyössä kuntaomistajien, asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Strategia julkistetaan alkuvuodesta 2025.

Visit Tampere Oy:n tilikausi sujui niin ikään hyvin. Yhtiö auttoi 219 yritystä vuoden aikana ja lähes tuplasi autettujen yritysten määrän edellisestä vuodesta (110 yritystä v. 2022). Kumppaneiden suositteluindeksi (NPS) oli 64, mikä on erittäin hyvä tulos. Visit tampere.fi -sivustolla kirjattiin 1,1 miljoonaa vierailua ja Tampereen näkyvyyden potentiaalinen tavoitavuus kansainvälisessä mediassa oli 55,4 mrd katselukertaa. Tampereen kiinnostavuus mediassa on selvästi kasvussa: Kymmenien mediavieraiden joukossa oli top tier -medioita kuten Le Monde, ARTE, El País, The Guardian, Daily Star, The Mirror, Cosmopolitan Italy sekä tv-kanava France 2.

Vuoden merkittävimpiin tapahtumiin kuuluivat viisi Tampereelle saatua kongressia. Investointipäätöksiä Tampereelle tehtiin vuoden aikana 3 kpl ja ulkopuolisen kehittämisrahoituksen avulla toteutetuissa toimenpiteissä on ollut mukana 66 yritystä.

Tampereen matkailustrategia päättyy samanaikaisesti elinkeinostrategian kanssa ja uusi laaditaan yhteistyössä asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa vuodelle 2025-2030.

Business Tampere -konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	8 090	8 399	7 377	6 730	7 924
Käyttökate	40	133	5	55	40
Poistot ja arvonalentumiset	13	9	10	14	33
Liiketulos	26	123	-5	41	6
Rahoituserät yhteensä	44	-2	-2	-1	-2
Nettotulos	47	93	-12	21	-3
Tase					
Oma pääoma yhteensä	798	694	742	753	733
Korolliset velat	0	373	0	0	0
Muut velat	3 671	1 507	2 522	1 897	1 578
Taseen loppusumma	4 469	2 574	3 264	2 650	2 311
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	51	5	11	-30	0
Liikevaihdon kasvu-%	-3,7	13,9	9,6	-15,1	-2,3
Käyttökate-%	0,5	1,6	0,1	0,8	0,5
Liiketulos-%	0,3	1,5	-0,1	0,6	0,1
Nettotulos-%	0,6	1,1	-0,2	0,3	-0,0
Oman pääoman tuotto-%	5,9	13,0	-1,6	2,8	-0,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	12,2	13,7	-0,7	5,5	0,9
Omavaraisuus-%	17,9	27,0	22,7	28,4	31,7

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki 1 000 EUR

	2023
Maksettavat verot	
Yhteisövero	23
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	824
Muut	0
Maksettavat yhteensä	847
Tilitettävät verot	
Ennakkonpidätykset palkoista	1 118
Alv netto	1 619
Työntekijöiden sotumaksut	61
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	2 798
Yhteensä	3 644

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

HOPEALINJAT

Päätoimiala: Sisävesiliikenne

Toiminta-ajatus: Suomen Hopealinja Oy:n on järvimatkailuun keskittynyt laivayhtiö. Yhtiö tarjoaa reittimatkoja, risteilyjä sekä ravintolapalveluita yksityisille asiakkaille, ryhmille sekä yrityksille.

Toimitusjohtaja: Mari Vuorinen

Puhelin: 010 422 5699 (tsto),
050 412 6290 (matkapuhelin).

Sähköposti:

asiakaspalvelu@hopealinja.fi

Osoite: Laukontori 10 LH 2,
33200 Tampere.

Verkkosivu: www.hopealinjat.fi

Y-tunnus: 0146765-7

Perustettu: Vuonna 1940

Tampereen kaupungin omistus:
100 %, 50 018 615 osaketta.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 12 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Janne Salonen (pj.), Anna-Kaisa Heinämäki ja Leena Honkasalo.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Janne Salonen (pj.), Anna-Kaisa Heinämäki ja Leena Honkasalo.

2.4. SUOMEN HOPEALINJA OY

Suomen Hopealinja Oy on Pohjoismaiden suurin sisävesivarustamo. Varustamolla on käytössään kuusi sisävesilaivaa, jotka kuljettavat noin 100 000 matkustajaa vuosittain. Kuvassa yhtiön laiva Ratina. **Kuva: Suomen Hopealinja Oy.**

Myynti ja liikevaihto kasvoivat edellisestä vuodesta 306 00€ (+9,8%) ollen 10 vuoden historian suurin. Liikevaihdon kasvu oli edelleen kuitenkin hyvin kannattamatonta. Vuoden aikana reilusti nousseita henkilöstö-, raaka-aine-, energia-, ym. palvelujen ostokustannuksia ei saatu vietyä riittävästi asiakashintoihin vuoden aikana, joten yhtiön käyttökate jäi erittäin huonoksi. Myös merkittävästi kasvaneet korkokulut sekä muutamat kannattamattomat toimipaikat rasittivat suuresti yhtiön tulosta. Yhtiö myi laivakalustostaan yhden laivan, M/S Silver Star laivan, joka kevään 2024 telakoinnin jälkeen siirretään Pohjois-Karjalan vesille. Yhtiö toteutti omassa mittaluokassaan merkittävän ison investoinnin vuosina 2023-2024, jolloin M/S Tammerkoski-laivaan vaihdettiin uudet moottorit ja samalla tehtiin kokonaisuudessaan elinkaaren pidennysremontti arvoltaan n. 350 000€. Viikinsaaressa kävijöitä oli 51670. Määrä kasvoi edellisestä vuodesta 9070 kävijällä (+20%). Kokonaisuudessaan vuoden 2023 matkustajamäärä oli 67500, joka oli 16% enemmän kuin vuoden 2022 aikana. Yhtiön toiminnan johtaminen oli hyvin kassaperusteista, kassankestävyysaasteiden ollessa keskeinen ongelma ja haaste lähes koko tilikauden.

Yhtiön pääomittamista ja sen mahdollisuutta on selvitetty omistajan edustajien (konsernijohdon) kanssa syksyn 2023 aikana aktiivisesti. Pääomittamisella tavoitellaan yhtiön velkamäärän pienentämistä, taseen vahvistamista, historian investointivelkojen ajan tasalle saattamista sekä Järvi-matkailun tulevaisuuden kehittämisen mahdollistamista.

Suomen Hopealinja Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	3 426	3 119	2 227	1 896	2 472
Käyttökate	-103	-14	-264	-222	290
Poistot ja arvonalentumiset	154	126	177	174	183
Liiketulos	-257	-140	-442	-396	107
Rahoituserät yhteensä	-161	-86	-87	-88	78
Nettotulos	-417	-226	-528	-484	29
Tase					
Oma pääoma yhteensä	-1 312	-895	-668	-140	-155
Korolliset velat	2 832	2 355	2 170	2 172	2 172
Kokonaisvelat	523	423	374	406	317
Vastattavaa yhteensä	2 043	1 884	1 876	2 438	2 334
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	411	82	64	-1	58
Liikevaihdon kasvu-%	9,8	40,0	17,5	-23,3	25,1
Käyttökate-%	-2,9	-0,4	-11,6	-11,1	11,6
Liiketulos-%	-7,1	-4,4	-19,4	-19,8	4,3
Nettotulos-%	-11,6	-7,1	-23,3	-24,2	1,2
Oman pääoman tuotto-%	37,8	0	0	0	0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-17,2	-6,2	-20,3	-18,2	4,9
Omavaraisuus-%	-64,2	-47,8	-35,9	-5,8	-6,7

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR

	2023
Maksettavat verot	
Yhteisövero	0
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	0
Muut	1
Maksettavat yhteensä	1
Tilitettävät verot	
Ennakkonpidätykset palkoista	152
Alv netto	-49
Työntekijöiden sotumaksut	165
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	268
Yhteensä	269

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

2.5. RUNOILIJAN TIE OY

Päätoimiala: Sisävesiliikenne

Toiminta-ajatus: Oy Runoilijan Tie harjoittaa sisävesiliikennettä. Yhtiön kruununjalokivi on vuonna 1908 rakennettu höyrylaivalegenda Tarjanne, joka risteilee Näsijärvellä perinteisellä reitillään Tampere-Virrat-Tampere.

Toimitusjohtaja: Mari Vuorinen

Puhelin: 010 422 5600 (tsto.),
050 412 6290 (matkapuhelin)

Sähköposti:
asiakaspalvelu@hopealinja.fi

Osoite: Laukontori 10 LH 2,
33200 Tampere.

Verkkosivu: www.tarjannelaiva.fi
ja www.hopealinjat.fi

Y-tunnus: 0154755-0

Perustettu: vuonna 1967

Tampereen kaupungin omistus:
72,58 %, 69 470 osaketta.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 1 henkilö.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Tapani Tauriainen (pj.), Jari Ahjoharju, Anssi Vaittinen, Henna Viitanen ja Toni Leppänen sekä varajäsenenä Veli-Pekka Virtanen ja Ville Happonen.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Tapani Tauriainen (pj.), Jari Ahjoharju, Minni Rimpioja, Henna Viitanen (Virrat/Ruovesi) ja Toni Leppänen (Virrat/Ruovesi) sekä varajäsenenä Veli-Pekka Virtanen ja Ville Happonen.

Kuvassa yhtiön liikennöimä höyrylaiva Tarjanne. Laiva liikennöi kesäisin Tampereelta Ruoveden kautta Virroille historiallista Runoilijan tietä. **Kuva: Suomen Hopealinja Oy**

Oy Runoilijan tien myynti kasvoi 11 % edellisestä vuodesta. Myös toiminnan kannattavuus parani. Höyrylaiva Tarjanne palautettiin teknisesti liikkumaan puulla eli puulämmitteiseksi. Muutosremontti toteutettiin syksyn 2022 ja kevään 2023 aikana. Paluu juurille polttoaineratkaisussa herätti valtavasti kiinnostusta niin mediassa kuin asiakkaissa. Matkustajamäärä 023 oli 4443, joka oli 136 matkustajaa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Itse legendaarisella Runoilijantien reitillä, joka menee Mustalahden satamasta Tampereelta, Ruoveden kautta Virroille, matkustajia oli 4076, joka oli 855 (+27 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Kokonaismäärän tippumista selittää se, että 2022 kesällä Ruovedellä ja Virroilla kävi paljon koululaisryhmiä asiakkaina, joka lisäsi matkustajien määrää, mutta ei niinkään myyntiä.

Kesällä 2023 koitettiin ensimmäisen kerran yhtiön organisoimaa bussikuljetusta molempiin risteilysuuntiin, niin Tampereelta Ruoveden kautta Virroille kuin toisinpäin. Tällöin matkasta toisen suunnan oli mahdollista aina päästä tilauskuljetuksella. Tämä oli erittäin onnistunut kokeilu, ja käyttöaste oli kova. Tämä mahdollisuus selittää pitkälti koko reitin suuren matkustajamäärän kasvun. Omistajista Virtain kaupunki ja Ruoveden kunta ostivat yhtiön palveluja yhteensä noin 20 000 €:lla kohdistuen ostot oman henkilökuntansa kesäjuhlaan sekä lapsiperheille. Muuten liiketoiminta oli hyvin perinteistä, ja aikaisempien vuosien kaltaista. Laivassa todettiin loppusesongista sähkötekniisiä vikoja, joita keväällä 2024 korjataan. Visuveden sillan rikkoutuminen, jo toisena kesänä peräkkäin, kesken kuumimman sesongin, aiheutti jälleen yhtiön toiminnalle merkittäviä haittoja niin toiminnallisesti kuin taloudellisesti. Yhtiön on tekemässä asiasta korvausvaatimusta Väylävirastolle.

Oy Runoilijan Tie, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	343	299	241	233	267
Käyttökate	9	-15	14	40	12
Poistot ja arvonalentumiset	21	20	21	19	19
Liiketulos	-12	-34	-8	21	-7
Rahoituserät yhteensä	2	2	1	1	-1
Nettotulos	-10	-32	-7	22	-6
Tase					
Oma pääoma yhteensä	272	282	314	321	299
Korolliset velat	0	0	0	0	0
Muut velat	9	13	9	4	10
Taseen loppusumma	281	295	323	325	309
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	5	17	21	1	0
Liikevaihdon kasvu-%	14,6	24,5	3,3	-12,8	10,8
Käyttökate-%	2,5	-5,0	5,6	17,0	4,4
Liiketulos-%	-3,4	-11,2	-3,1	9,0	-2,6
Nettotulos-%	-3,0	-10,6	-2,8	9,3	-2,2
Oman pääoman tuotto-%	-3,7	-10,7	-2,1	7,0	-2,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-4,3	-11,4	-2,4	6,8	-2,3
Omavaraisuus-%	96,6	95,6	97,2	98,8	96,8

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR

2023

Maksettavat verot

Yhteisövero	0
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	0
Muut	0

Maksettavat yhteensä 0

Tilitettävät verot

Ennakkonpidätykset palkoista	10
Alv netto	-10
Työntekijöiden sotumaksut	6
Muut	0

Tilitettävät yhteensä 6

Yhteensä 6

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

3. Kehitys ja palvelu

3.1. PIRKANMAAN VOIMIA OY

Päätoimiala: Yhtiön toimialana on tuottaa ja järjestää ateria- ja puhtaanapitopalveluita sekä näihin palveluihin liittyviä muita tukipalveluja ja asiantuntijapalveluja.

Toiminta-ajatus: Pirkanmaan Voimia Oy on Tampereen kaupungin, Pirkanmaan sairaanhoitopiirin, Nokian kaupungin, Ylöjärven kaupungin ja Virtain kaupungin omistama yhtiö, joka tarjoaa vuosittain noin 12 miljoonaa ateriaa päiväkodeissa, koulussa, sairaaloissa ja ikäihmisten asumispalveluissa sekä huolehtii tilojen puhtaudesta ja viihtyisyydestä yli 400 kiinteistössä.

Toimitusjohtaja: Esa Sairanen

Puhelin: 040 536 7117

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@voimia.fi

Osoite: Naulakatu 2,
33100 Tampere

Verkkosivu:

www.pirkanmaanvoimia.fi

Y-tunnus: 2938704-2

Perustettu: Vuonna 2018

Tampereen kaupungin omistus:
82,0 %, 820 osaketta.

Henkilöstö: Pirkanmaan Voimia Oy:n palveluksessa työskenteli tilikaudella 1.1.-31.12.2023 keskimäärin 1102 henkilöä, henkilöstömäärän ollessa vuoden lopussa 1113 työntekijää.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Ilkka Mäkelä (pj.), Eija Kampuri, Anna Moilanen, Päivi Tryyki, Hanna Kallio-Kokko, Tuukka Liuha, Mikko Koskela ja Lea Päivärinne (henk. ed.)

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Ilkka Mäkelä (pj.), Eija Kampuri, Anna Moilanen, Hanna Kallio-Kokko, Päivi Tryyki (Pirha), Tuukka Liuha (Pirha), Mikko Koskela (vähemmistöosakkaat) ja Susanna Hietakangas (henk. ed.)

Voimian palveluesihenkilö Jaana Sippola Aleksanterin koulun ruokasalissa.

Kuva: Jukka Salminen / Pirkanmaan Voimia.

Vuosi 2023 oli Pirkanmaan Voimialle kannattavan kasvun vuosi. Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyi 1.1.2023 ja se tarkoitti Voimialle merkittävää roolia Pirkanmaan hyvinvointialueen ateria- ja puhtauspalveluiden tuottajana 16 kunnan alueella. Pirkanmaan hyvinvointialue myi ja luovutti ateria- ja puhtauspalveluihin liittyvät toiminnot Voimialle vuoden vaihteessa ja yhtiö jatkoi palveluiden tuottamista osana yhtiön aikaisempaa liiketoimintaa. Liiketoiminnan siirto ja solmittu palvelusopimus kasvatti yhtiön liikevaihtoa merkittävästi, yhteensä n. 27 miljoonaa euroa.

Tuotantorakenteen uudistaminen mahdollistaa tehokkuutta. Pirkanmaan Voimian strategian mukainen liiketoimintamallin uudistaminen jatkui hoitoalan palveluissa. Uudistamisella tavoitellaan virtaviivaista, skaalautuvaa ja asiakaslähtöistä palvelutuotantoa ateriatuotannon keskittämisen ja digitalisaation keinoin, jotta pystytään vastaamaan tehokkaasti asiakkaan toiminnan tuleviin muutoksiin ja tehostamistarpeisiin. Vuosi 2023 oli lasten ja nuorten ateroita valmistavan tuotantokeittiö Voimian Padan ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Padassa valmistetaan 33 000 ateriaa päivittäin päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin. Oman työn tuottavuus kasvoi 9 prosenttia, mikä edesauttoi yhtiön talouden kääntymistä jälleen positiiviseksi haastavan edellisen vuoden jälkeen.

Pirkanmaan Voimia Oy:n liikevaihto 99,0 miljoonaa euroa (66,2 milj. eur) toteutui 32,9 miljoonaa euroa (+49,7%) edellisvuotta korkeampana. Merkittävin liiketoiminnan kasvua selittävä tekijä on sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Edellisvuoteen verrattuna ateriapalvelumyyni kasvoi (+47,0%) ja puhtauspalvelumyyni (+56,7%). Tilikauden liikevoitto oli 0,85 miljoonaa euroa (-0,91 milj. eur) oli 1,8 miljoonaa euroa edellisvuotta parempi ja yhtiön suhteellinen kannattavuus (liikevoitto-% 0,9 %) oli 2,3%-yksikköä edellisvuotta korkeampi. Yhtiön nettotulosta (0,97 milj. eur) kasvattivat saadut rahoitustuotot sekä edellisen tilikauden tappiosta johtuvat alhaiset tuloverot.

Julkisen talouden kiristyminen leikkaa asiakkaiden mahdollisuuksia hankkia palveluita ja johtaa palvelutarpeen muutoksiin. Hankintalakia ja julkisuuslakia ollaan uudistamassa. Näillä mahdollisilla lainsäädännöllisillä muutoksilla olisi pitkän tähtäimen näkökulmasta merkittäviä muutoksia yhtiön toimintaan.

Pirkanmaan Voimia Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	99 036	66 169	61 571	58 194	61 818
Käyttökate	2 186	316	1 685	1 865	2 018
Poistot ja arvonalentumiset	1 333	1 230	1 174	1 167	1 211
Liiketulos	853	-914	508	550	712
Rahoituserät yhteensä	132	-2	0	0	-1
Nettotulos	969	-901	408	445	571
Tase					
Oma pääoma yhteensä	5 466	4 497	5 387	4 980	4 571
Korolliset velat	0	0	0	0	0
Muut velat	14 979	9 920	8 076	8 074	9 769
Taseen loppusumma	20 446	14 417	13 463	13 053	14 340
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	1 847	853	1 783	1 204	-
Liikevaihdon kasvu-%	49,7	7	6	-6	-
Käyttökate-%	2,2	0,5	2,7	3,2	3,2
Liiketulos-%	0,9	-1,4	0,8	0,9	1,1
Nettotulos-%	1,0	-1,4	0,7	0,8	0,9
Oman pääoman tuotto-%	19,5	-18,2	7,9	9,3	-
Sijoitetun pääoman tuotto-%	17,1	-18,5	9,8	11,5	-
Omavaraisuus-%	26,7	31,2	40,0	38,1	31,9

Toiminnan tavoite sekä mittari	Toteuma
Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+
Asiakastyytyväisyys paranee palveluntuottajasta huolimatta. Asiakastyytyväisyysmittauksen tulokset (mitataan joka vuosi), tilaaja-asiakkaan suositteluhalu NPS = net promotion score (tilaajakumppanikysely toteutetaan joka toinen vuosi, seuraava 2022). Voimia toteuttaa kyselyt ostopalveluna. Tavoite paremmat tulokset kuin vuonna 2022.	+/-
Toiminta on kannattavaa. Tehokkuus kanavoidaan asiakashintoihin. Yhtiö tuottaa voittoa vain sen verran, että jatkuvuus ja kehittäminen turvataan. Nettotulos 0-0,8%.	+
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävä kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävä kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävä kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+
Yhtiön tuottavuus kehittyi toimialaa paremmin ja hinnat ovat kilpailukykyisiä. Voimian hintakorimittari, indeksi-arvot (erillinen laskentamalli), tavoitteena yleistä kustannuskehitystä alhaisempi kustannuskehitys.	+

Verojalanjälki, 1 000 EUR

	2023
Maksettavat verot	
Yhteisövero	141
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	5 484
Muut	18
Maksettavat yhteensä	5 644
Tilitettävät verot	
Ennakkonpidätykset palkoista	4 729
Alv netto	5 011
Työntekijöiden sotumaksut	484
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	10 223
Yhteensä	15 867

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

3.2. EKOKUMPPANIT OY

Päätoimiala: Ympäristöhuolto, yhdyskuntasuunnittelu ja tekniset palvelut.

Toiminta-ajatus: Ekokumppanit Oy tuottaa ympäristöhuoltoon, yhdyskuntasuunnitteluun ja teknisiin palveluihin kuuluvia tiedotus-, neuvonta-, koulutus- ja asiantuntijapalveluja sekä välittää ja tuottaa ympäristöhuoltoon, yhdyskuntasuunnitteluun ja teknisiin palveluihin kuuluvia tuotteita, joilla edistään kestävän kehityksen mukaista elämäntapaa ja yritystoimintaa.

Toimitusjohtaja: Suvi Holm

Puhelin: 040 704 4099

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@tamper.fi

Postiosoite: Valssipadonraitti 3, 33100 Tampere.

Verkkosivu: www.ekokumppanit.fi

Y-tunnus: 1801748-4

Perustettu: Vuonna 2002

Tampereen kaupungin omistus: 62,5 % (93,50 % äänimäärästä) 50 osaketta, nimellisarvo yhteensä 5 000 euroa.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 27 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Henri Backman (pj.), Harri Kallio, Joanna Leino, Jukka Joronen ja Suvi Suomalainen

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Henri Backman (pj.), Harri Kallio, Joanna Leino, Jukka Joronen (Energia-konserni) ja Pasi Muurinen (Pirkanmaan Jätehuolto Oy)

Tammelantorin perinteisellä Ympäristötörillä jaetaan tietoa kestävästä elintavoista.

Kuva: Harri Helin

Vuonna 2024 jatkoimme omistajiemme kanssa solmittujen palvelusopimusten toteutusta. Näitä sopimuksia meillä on Tampereen kaupungin Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikön, Kitian, Tampereen Veden, Pirkanmaan Jätehuollon ja Tampereen Energian kanssa. Mittavin toimeksiantomme oli energiaviraston alueellinen energianeuvontatyö, jota toteutamme jo viidettä vuotta Pirkanmaalla ja Kanta-Hämeessä. Pienempiä toimeksiantoja meiltä tilaavat palvelusopimusten lisäksi omistajat ja pirkanmaalaiset kunnat. EU-tasolla toimimme European City Facilityn kansallisena asiantuntijana ja hubina. Muutenkin kansainvälinen toimintamme on hyvin mittavaa yhtiöön kokoon nähden. Hankkeet saavat rahoitusta alueellisesti eakr-, esr- ja Leader-ohjelmista sekä Horisontti2020, CERV ja Erasmus+ -ohjelmista. Lisätietoa tekemisistämme ja hankkeistamme löytyy verkkosivuiltamme www.ekokumppanit.fi. Muuta toiminnan kannalta merkittävää oli se, että kesällä 2023 muutimme Tampellaan toimitiloihin, jotka jaamme muiden alueellisten organisaatioiden kanssa.

EU:n kiristynyt lainsäädäntö ja taksonomia ovat siirtäneet kestävyuden laajasti sekä yksityisten toimijoiden että julkisten tahojen strategiatasolle ja siten päätöksentekoon. Toisaalta yleinen talustilanne Suomessa ja etenkin kuntatalous vaativat meidän asiakkaittamme valitsemaan tarkoin tuotettavat ja ostettavat palvelut. Se edellyttää yhtiöltä aikaisempaakin parempaa ymmärrystä asiakkaiden tarpeista. Yhtiön strategiassa korostuukin nyt voimakkaasti asiakastytyväisyys, jonka takia aloitamme nykyisen palvelusopimuksiin liittyneen vuoropuhelun lisäksi asiakastytyväisyshaastattelut.

Näin epävarmana aikana tulevaisuuden ennakointi, laajapohjainen ja avoin yhteistyö omistajien ja muiden sidosryhmien kanssa sekä avoin positiivinen mieli, ketteryys ja osamisen ylläpito ovat entistäkin tärkeämpiä tekijöitä yhtiön kehityksen kannalta. Uutena satsauksena tulevaan yhtiö aloitti vuoden alusta tekoälyn hyödyntämiseen pohjaavan vastuullisuusteemaisen yhteistyön alan asiantuntijayritysten kanssa. Toisena avauksena yhtiö kehittää vuonna 2024 kokeiluihin ja pilotointiin keskittyvää Ekolab-toimintaa, jossa teemme tiivistä yhteistyötä yliopistoyhteisön kanssa.

Ekokumppanit Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	1 409	1 266	1 298	1 113	1 107
Käyttökate	-46	25	48	21	-22
Poistot ja arvonalentumiset	8	11	12	1	1
Liiketulos	-53	13	36	21	-23
Rahoituserät yhteensä	4	-2	-2	0	1
Nettotulos	-48	9	27	20	-23
Tase					
Oma pääoma yhteensä	345	394	385	357	337
Korolliset velat	48	29	124	0	0
Muut velat	461	717	350	361	274
Taseen loppusumma	938	1 140	858	718	611
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	0	8	47	0	2
Liikevaihdon kasvu-%	11,3	-2,5	16,6	0,6	9,5
Käyttökate-%	-3,2	1,3	2,7	1,4	-1,3
Liiketulos-%	-3,4	0,7	2,0	1,3	-1,3
Nettotulos-%	-3,5	0,5	1,5	1,3	-1,3
Oman pääoman tuotto-%	-13,4	2,3	7,4	5,7	-6,8
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-13,2	2,8	8,3	5,9	-6,8
Omavaraisuus-%	43,2	34,6	44,8	49,7	55,2

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023
Maksettavat verot	
Yhteisövero	0
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	217
Muut	0
Maksettavat yhteensä	217
Tilitettävät verot	
Ennakonpidätykset palkoista	245
Alv netto	169
Työntekijöiden sotumaksut	18
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	431
Yhteensä	648

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

3.3. TAMPEREEN SARKA OY

Päätoimiala: Avustavien palvelujen tuottaminen ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistäminen.

Toiminta-ajatus: Tampereen Sarka Oy tarjoaa laadukkaita ja monipuolisia avustavia palveluita Tampereen kaupungin yksiköille ja ulkopuolisille asiakkailleen. Sarka on vastuullinen välityömarkkinoiden työnantaja, joka tarjoaa työllistämiskasvoja vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville ja rajoitetussa määrin työmarkkinoiden ulkopuolella oleville henkilöille. Sarkaan työllistetyt työntekijät saavat asiantuntevaa ohjausta ja valmennusta, jotta työllistymisen avoimille työmarkkinoille tai kouluttautuminen ammatilliseen tutkintoon mahdollistuu.

Toimitusjohtaja: Katja Piiksi

Puhelin: 040 806 2789

Sähköposti: etunimi.sukunimi@ tampereensarka.fi

Postiosoite: Rautatienkatu 21 B 33100 Tampere

Verkkosivu: www.tampereensarka.fi

Y-tunnus: 2419449-5

Perustettu: Vuonna 2011

Tampereen kaupungin omistus: 100 %, 80 osaketta, nimellisarvo yhteensä 80 000 €.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa tilikauden aikana keskimäärin 63 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Irene Roivainen (pj), Marjut Leppänen, Juha Eerola, Raija Moilanen ja Anne Valtakivi.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Irene Roivainen (pj), Marjut Leppänen, Juha Eerola, Raija Moilanen ja Anne Valtakivi.

Tampereen Sarkan työntekijä puhdistamassa vanhan kirkon ikkunoita.

Kuva: Hannu Savolainen

Vuosi 2023 oli Tampereen Sarkalle hienoisesta liikevaihdon kasvusta huolimatta taloudellisesti kahta edellisvuotta selvästi heikompi, mutta tulos pysyi kuitenkin voitollisena. Erityisesti alkuvuoden vähäinen talvikunnossapidon töiden määrä rokotti sekä liikevaihtoa että tulosta Sarkan talouden kannalta keskeisessä huoltoryhmässä. Vuoden puolivälissä voimaan astunut palkkatukilainsäädännön muutos vaikutti jonkin verran heikentävästi Sarkan tulokseen aiempaa pienempien palkkatukien vuoksi. Samoin kaikille työsuhteessa olleille kesällä maksettu työehtosopimuksen mukainen kertakorvaus. Haastavammasta vuodesta huolimatta kaikissa merkittävässä palvelutoiminnoissa päästiin koko vuoden osalta positiiviseen taloudelliseen tulokseen, myös siivouspalveluissa, joka oli ollut jo pidemmän aikaa tappiolla ennen vuosina 2022 ja 2023 toimintaan tehtyjä korjaavia päätöksiä ja toimenpiteitä.

Vuonna 2023 käynnistettiin ja ajettiin ylös uusi uravalmennuspalvelu, jota varten tehtiin lisärekytointeja Sarkan valmennuksellisen resurssin vahvistamiseksi ja valmennettavien eteenpäin poluttamisen parantamiseksi. Uuden valmennuspalvelun lisäksi vuoden 2023 aikana Sarkan toimintaa kehitettiin monin eri tavoin, muun muassa ottamalla käyttöön toimintaa ohjaava OKR-tavoitejohtamismalli. Lisäksi panostettiin uuteen rekrytointijärjestelmään, uudistettiin kotisivut kokonaisuudessaan, aloitettiin digitaalisen oppimisympäristön käyttöönoton valmistelu sekä kehitettiin Sarkan talouden seurannan ja raportoinnin toimintoja.

Vuoden 2024 alku näyttää edellisvuotta vahvemmalta erityisesti paremman lumitilanteen vuoksi. Kevään lopulla Sarkalla käynnistyy uusi merkittävä avaus, kun Tampereen seudun joukkoliikenteen pysäkkihuolloista sovittu palvelu pääsee alkamaan. Kasvua on todennäköisesti odotettavissa myös uudesta palveluavustajatoiminnasta. Näiden lisäksi selvitetään muitakin laajentumisen mahdollisuuksia, niin olemassa olevia palveluita kasvattamalla kuin kokonaan uusia palvelumahdollisuuksia kartoittamalla.

Vuonna 2024 Sarkan liikevaihdon ja tuloksen odotetaan molempien kasvavan verrattuna vuoteen 2023.

Tampereen Sarka Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	1 983	1 911	1 754	1 268	1 455
Käyttökate	5	157	136	29	68
Poistot ja arvonalentumiset	4	5	7	9	10
Liiketulos	1	152	129	20	58
Rahoituserät yhteensä	17	0	0	0	0
Nettotulos	15	121	103	16	46
Tase					
Oma pääoma yhteensä	736	722	601	497	481
Korolliset velat	0	0	0	0	0
Muut velat	268	276	227	194	163
Taseen loppusumma	1 004	998	828	691	644
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	0	1	0	1	8
Liikevaihdon kasvu-%	3,8	8,9	38,4	-12,9	-7,2
Käyttökate-%	0,3	6,2	5,8	1,7	3,5
Liiketulos-%	0,1	6,0	5,6	1,2	3,0
Nettotulos-%	0,7	4,8	4,4	0,9	2,4
Oman pääoman tuotto-%	2,0	18,3	18,8	3,3	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,2	23,0	23,6	4,2	12,1
Omavaraisuus-%	73,3	72,3	72,6	71,9	74,7

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR

2023

Maksettavat verot

Yhteisövero	4
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	336
Muut	0

Maksettavat yhteensä 340

Tilitettävät verot

Ennakkonpidätykset palkoista	174
Alv netto	472
Työntekijöiden sotumaksut	25
Muut	0

Tilitettävät yhteensä 671

Yhteensä 1 011

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

3.4. HIEDANRANNAN KEHITYS -KONSERNI

Päätoimiala: Alue- ja kiinteistökehittäminen

Toiminta-ajatus: Konsernin tehtävänä on omistamiensa maaomaisuuden ja rakennusten vastuullinen kaupallinen, tekninen ja asemakaavallinen kehittäminen, rakennuttaminen, vuokraaminen ja myyminen sekä näihin läheisesti liittyvä toiminta.

Toimitusjohtaja: Mikko Leinonen

Puhelin: 050 520 0395

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@hiedanranta.fi

Osoite: Tehdaskartanonkatu 36,
33400 Tampere.

Y-tunnus: 3002666-6

Perustettu: Vuonna 2019

Tampereen kaupungin omistus:
100,0 %.

Konsernirakenne: Hiedanrannan Kehitys Oy (emo), Hiedanrannan Pysäköinti Oy (100 %), Hiedanrannan Palvelut (100 %)

Henkilöstö: Konsernin palveluksessa oli vuonna 2023 14 henkilöä

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Mika Pekkinen (pj), Janne Kytö, Kirsi Rossi, Tuukka Salkoaho, Juuso Jankama ja Pekka Pohjoismäki.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Mika Pekkinen (pj), Janne Kytö, Kirsi Rossi, Tuukka Salkoaho, Juuso Jankama ja Pekka Pohjoismäki.

Hiedanrannan alue kuvattuna syksyllä 2023. *Kuva: Pasi Tiitola*

Hiedanrannan Kehitys Oy:n liiketoiminta on omistamiensa kiinteistöjen kehittäminen. Tilikauden pääpainopisteenä oli käynnissä olleiden asemakaavamuutosalueiden hanke-toteutus sekä maankäytön suunnittelu muilla alueilla. Tampereen kaupunki asetti asema-kaavan nro 8973 ehdotusaineiston nähtäville elokuussa 2023 ja Yhdyskuntalautta hyväksyi kaavan 7.11.2023 kokouksessaan ja esitti asemakaavaa edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Asunto- ja kiinteistölautakunta hyväksyi 23.11.2023 kyseisen asemakaavan toteutussopimuksen. Vuoden aikana Hiedanrannan Kehitys Oy vei läpi toisen kahden asuinkorttelin tonttien myynnin kilpailutuksen ja kilpailun voitta-neille varattiin tontteja kyseisistä kortteleista. Kilpailutus toteutettiin konseptikilpailuna. Vuonna 2022 kilpailutettujen kumppaneiden kanssa jatkettiin yhteistyötä. Kaava-alueen tonttien ja yleisten alueiden esirakentaminen jatkui sekä katupohjien ja kunnallistekniikan rakentaminen alueella alkoi.

Alueen maankäytön suunnittelu ja kehittäminen eteni myös Tehtaan eteläpuolella. Hiedanrannan Kehitys Oy osallistui Hiedanrannan tulevan koulun, päiväkodin, urheilu-puiston sekä Keskuspuiston keskiosan asemakaava-alueen suunnitteluun maanomistajan roolissa, kun kaava eteni valmisteluvaiheeseen. Koko alueen eteläreunassa Paasikiventien liikennejärjestelyjen ensimmäisen vaiheen asemakaava valmistui ja uusien katulinjojen ja kunnallistekniikan rakentaminen käynnistyi Tampereen kaupungin toimesta syksyllä ja yhtiö sopi kaupungin kanssa katualueiden sijoittamisesta yhtiön maa-alueille. Vuoden aikana yhtiö myös edisti laaja-alaisesti Tehdaskartanonkadun länsipään ja Tehtaan ete-läpuolelle sijoittuvien seuraavien asemakaavojen maankäytön tarkasteluja ja esivalmis-telua. Näiden asemakaavojen edistäminen yhdessä Tampereen kaupungin kanssa ovat keskeisiä liiketoiminnan jatkuvuudelle.

Hiedanrannan Kehitys Oy perusti tilikaudella kaksi tytäryhtiötä Hiedanrannan Palvelut Oy:n ja Hiedanrannan Pysäköinti Oy:n. Tehdas-rakennusten osalta Piipun peruskorjaus valmistui ja Vedenpuhdistuslaitoksen peruskorjaus aloitettiin vesikaton purkamisella. Vanhan sellutehtaan rakennusten hätäkorjauksia toteutettiin rakennusten lisäräpautu-misen estämiseksi sekä toteutettiin erilaisia kunnossapitotöitä muun muassa turvallisuus-parantamiseksi. Tehtaan kehittämisen suunnittelu tulevaisuuden käyttötarkoituksiin eteni tilikaudella sekä hallinnollisten ratkaisujen että sisältöjen osalta. Käytössä olevien rakennusten osalta jatkettiin liiketilojen vuokrausta ja rakennusten sekä yleisten alueiden kunnossapitoa.

Alueen kehittäminen etenee vaiheittain ja alueen kehittämisen edellytykset muodostu-vat asemakaavoituksen myötä. Asuntomarkkinoiden hiljeneminen vuonna 2023 vaikuttaa lähivuosien toteutukseen, mutta liiketoiminnan odotusten kannalta olleellisinta on ase-makaavahankkeiden eteneminen.

Hiedanrannan Kehitys -konserni, 1 000 EUR	2023*	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	498	501	216	1 192	179
Käyttökate	-3 940	-2 378	-2 727	65	8
Poistot ja arvonalentumiset	258	188	70	0	0
Liiketulos	-4 198	-2 566	-2 797	65	8
Rahoituserät yhteensä	-443	-75	10	0	0
Nettotulos	-4 640	-2 641	-2 787	52	6
Tase					
Oma pääoma yhteensä	24 241	28 882	31 523	34 310	56
Korolliset velat	9 774	3 033	0	0	0
Muut velat	1 565	1 381	874	1 263	45
Taseen loppusumma	35 581	33 296	32 397	35 573	101
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	2 264	5 730	1 971	407	0
Liikevaihdon kasvu-%	-0,5	132,4	-81,9	565,8	-
Käyttökate-%	-790,4	-474,6	-1 265,1	5,4	4,5
Liiketulos-%	-842,1	-512,2	-1 279,9	5,4	4,5
Nettotulos-%	-930,9	-527,3	-1 293,2	4,4	3,4
Oman pääoman tuotto-%	-19,1	-9,1	-8,8	0,2	10,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-12,3	-8,0	-8,9	0,2	10,7
Omavaraisuus-%	68,1	86,7	97,3	96,4	55,4

*Hiedanrannan Kehitys Oy muuttui konserniksi 2023 alkaen.

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR

2023

Maksettavat verot	
Yhteisövero	0
Kiinteistövero	100
Muut	30
Maksettavat yhteensä	130
Tilitettävät verot	
Ennakkopidätykset palkoista	390
Alv netto	270
Työntekijöiden sotumaksut	20
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	680
Yhteensä	810

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

3.5. TULLINKULMAN TYÖTERVEYS-KONSERNI

Päätoimiala: Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut.

Toiminta-ajatus: Tullinkulman Työterveys-konserni muodostuu Tullinkulman Työterveys Oy:tä, joka jatkaa omistajiensa ja näiden sidosyksikköasemassa olevien tytäryhtiöiden työterveyshuoltoyhtiönä ja Ratinan terveys Oy:tä, joka toteuttaa markkinoille kohdistuvan liiketoiminnan.

Toimitusjohtaja: Tiina Surakka

Puhelin: 044 427 0467

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@pirte.fi

Osoite: Vuolteenkatu 1,
33100 Tampere

Verkkosivu: www.pirte.fi

Y-tunnus: 2705965-1

Perustettu: Vuonna 2015

Tampereen kaupungin omistus: 75,19 %, 100 osaketta.

Konsernirakenne: Tullinkulman työterveys Oy (emo), Ratinan Terveys Oy (75,19 %)

Henkilöstö: Konsernissa työskenteli keskimäärin 314 henkilöä, emoyhtiössä 260.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Kristiina Michelsson (pj.), Marjo Mäkinen-Aakula, Tapani Tauriainen, Riikka Kivimäki, Annina Nääppä, Mirja Juusola, ja Hanna Peltoniemi (henk. ed.).

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Jukka Männikkö (pj.), Johanna Santaniemi, Riikka Kivimäki, Annina Nääppä, Mirja Juusola (Pirha), Marjo Mäkinen-Aakula (Pirha) ja Hanna Peltoniemi (henk. ed.).

Labquality Oy myönsi Pirte-konsernin tytäryhtiö Ratinan Terveys Oy:lle 26.1.2024 ISO 9001:2015 -laatusertifikaatin. Kuvassa Labquality Oy:n Merja Himanto, Pirten eläköitynyt laatuspäällikkö Eeva Mäkelä ja toimitusjohtaja Tiina Surakka. **Valokuva: Jaana Kylätasku.**

Tullinkulman Työterveys Oy-konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuoteen verrattuna 12 % ja oli 28,95 M€ (v. 2022 lv 25,76 M€). Edellisvuoden tapaan tulos jäi vielä tappiolliseksi, mutta tappio pieneni ja oli - 0,148 M€ (v. 2022 - 0,344 M€). Emoyhtiö Tullinkulman Työterveys Oy:n liikevaihto oli yhteensä 22,72 M€ ja tilikauden tulos oli -0,296 M€ tappiollinen. Tullinkulman Työterveys Oy tuottaa työterveyspalvelut omistajilleen. Toiminnassa suurin muutos oli Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) alkaminen. Työterveyshuollon järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueelle ja tytäryhtiö Ratinan Terveys Oy toimii Pirhan järjestämisvastuukumppanina.

Asetettujen tavoitteiden osalta kannattavuus parani, mutta nollatulosta tai voittoa ei saavutettu. Ennaltaehkäisevän (Kela 1 korvattavuus) työn osuuden tavoitteena oli 60 % ja toteutuma oli 57,6 %. Vaikka tavoitetta ei saavutettu, oli tulos merkittävästi edellisvuotta parempi (v. 2022 46,5 %) ja näkyi myös omistaja-asiakkuuksissa työterveyskustannuksen laskuna per työntekijä. Etäpalveluiden osuus oli 50,7 % ja tavoite vähintään 40 % ylittyi selkeästi.

Kuluva tilikausi on konsernin vakauttamisen vuosi. Konsernin tase on vahvistunut. Tytäryhtiön Ratinan Terveys Oy:n pääoma on palautunut ja liiketulos oli voitollinen. Nokialla toteutetaan toimipisteen laajennus helmikuussa 2024. Kuluvan vuoden riskitekijöinä on edelleen tuotantokustannusten odottamaton nousu (vuokrat, palvelut, henkilöstökulut). Viime vuoden suurimmista epävarmuustekijöistä hyvinvointialueen aloitus ja sen vaikutukset ovat vakiintumassa normaalitoiminnaksi. Tullinkulman Työterveys Oy varautuu muuttuvaan toimintaympäristöön YK:n kestävyysraportoinnin mukaisella kehittämisellä ja Ratinan terveys Oy ISO 9000:2015 laatusertifikaatin säännöllisellä auditoinnilla. Laatusertifikaatti myönnettiin tytäryhtiölle 26.1.2024. Konsernin riskienhallintasuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään vuosittain. Yhtiöillä on omat potilasturvavakuutukset.

Tullinkulman Työterveys -konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	28 951	25 755	24 280	23 145	20 651
Käyttökate	242	162	788	1 218	168
Poistot ja arvonalentumiset	422	500	533	542	539
Liiketulos	-180	-338	256	676	-371
Rahoituserät yhteensä	32	-8	-8	-25	34
Nettotulos	-148	-344	189	569	-405
Tase					
Oma pääoma yhteensä	805	953	1 255	1 108	38
Korolliset velat	43	517	233	350	967
Muut velat	363	4 094	3 494	3 254	4 160
Taseen loppusumma	5 330	5 564	4 983	4 712	4 199
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	51	62	51	132	24
Liikevaihdon kasvu-%	12,4	6,1	4,9	12,1	7,1
Käyttökate-%	0,9	0,6	3,2	5,2	0,8
Liiketulos-%	-0,5	-1,3	1,0	2,9	-1,8
Nettotulos-%	-0,5	-1,3	0,8	2,4	-1,9
Oman pääoman tuotto-%	-24,8	-31,2	16,0	99,4	-144,1
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-12,0	-22,9	17,4	54,9	-28,3
Omavaraisuus-%	15,1	17,1	25,2	23,5	0,9

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Työterveyshuollon palveluiden ja resurssoinnin painopiste on ennaltaehkäisevässä työterveyshuollossa. Tavoitteena on, että ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus palveluista on vähintään 60 %, ja työterveyspainotteisten sairaanhoidon palveluiden osuus alle 40 %. Ennaltaehkäisevän osuus, Kela1=44% ja Kela2=56%. Ilman koronaa Kela1=51% ja Kela2=49%.

-

Etäpalvelut ovat helppokäyttöisiä ja saavutettavia. Etäpalveluiden tarjonnan tulee tukea ennaltaehkäisevän työterveyshuollon vahvistamisen tavoitetta. Toteutuneiden etäpalveluiden osuus yli 40% kaikista palveluista. Raportoidaan myös, miten etäpalveluiden tarjonta tukee ennaltaehkäisevän työterveyshuollon vahvistamisen tavoitetta.

+

Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestäväen kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestäväen kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.

-

Toiminta on kannattavaa. Konsernin nettotulos 0,8-1%

-

Kaupungin työterveyshuollon kustannukset ovat kilpailukykyiset ja Kela 0 -luokan kustannukset ovat alle 320 000 €. Bruttokustannus €/hlö (kelakorvattaviin henkilöstömääriin suhteutettu kustannus ennen Kelan korvauksia), enintään 525 €/hlö, Kela 0 alle 320 000 €.

+/-

Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?

-

Verojalanjälki, 1 000 EUR**2023****Maksettavat verot**

Yhteisövero	0
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	2 737
Muut	0

Maksettavat yhteensä 2 737**Tilitettävät verot**

Ennakkonpidätykset palkoista	3 436
Alv netto	938
Työntekijöiden sotumaksut	2
Muut	0

Tilitettävät yhteensä 4 376**Yhteensä 7 113****Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR**

Ei ympäristöinvestointeja

3.6. TAMMENLEHVÄSÄÄTIÖ -KONSERNI

Toiminta-ajatus: Säätiö yleishyödyllisenä yhteisönä hankkii ja varustaa asunto-, hoito- ja kuntoutustiloja ensisijaisesti sotainvalideille ja muille sotiemme veteraaneille sekä tämän tarpeen päätyttyä muille vanhuksille ja vammaisille. Säätiön tarkoituksena on edellä mainittujen ryhmien terveyden, toimintakyvyn ja yleisen hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen. Palvelut eli kuntoutuksen, laitoshoidon ja palveluasumisen tukipalveluihin on tuottanut vuoden 2009 alusta säätiön kokonaan omistama Tammenlehtäväkeskus Oy (y-tunnus 2117933-7, tytäryhtiö).

Toimitusjohtaja: Satu Laitinen

Puhelin: 050-364 6202

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tammenlehtäväkeskus.fi

Postiosoite: Kenttäkatu 17,
33500 Tampere.

Verkkosivu:
www.tammenlehtäväkeskus.fi

Y-tunnus: 0706986-0

Perustettu: Vuonna 1983

Konsernirakenne: Tammenlehtäväkeskus (emo), Tammenlehtäväkeskus (100 %)

Henkilöstö: Säätiössä keskimäärin 5,3 ja konsernissa 241,2.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2022-2024): Jouko Sipilä (pj), Saara Unnanlahti, Seppo Rantanen, Seppo Penttinen ja Lasse Eskonen.

Kesäisin Tammenlehtäväkeskuksen ulkokuntosalin on ahkerassa käytössä.

Kuva: Studio Sami Helenius Oy

Säätiö käytti toimintavuonna sotainvalidien ja muiden veteraanien sekä vanhusten ja vammaisten terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin tukemiseen, neuvontapalveluun sekä toimitilojen kehittämiseen yhteensä 84 344 € (445 494 euroa v. 2022). Toimintavuoden aikana toteutettiin suunnitelman mukaisesti palvelukotien asuntoremontteja, Tammenlehtäväkodin elementtisaumausten uusiminen, palvelukotien putkistoremonttitarpeen selvitys sekä sähköautojen latauspisteiden asennus.

Tilikauden aikana palvelukotien vuokrausaste oli 99,1% eli käyttöastetavoitteen mukainen. Konsernin liikevaihto oli tilikaudella 19,2 milj. euroa (15,6 milj. euroa vuonna 2022). Tilikauden tulos nousi tappiovuosien jälkeen 1,17 milj. voitolliseksi (-1,01 milj. euroa v. 2022). Säätiön ja säätiökonsernin taloudellinen asema on hyvä. Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta maakunnallisille hyvinvointialueille. Tässä yhteydessä Tammenlehtäväkeskuksen kaupungille ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirille vuokraamat toimitilat siirtyivät Pirkanmaan hyvinvointialueen vuokrasopimuksiin. Tytäryhtiön toimintaan ja talouteen vaikutti merkittävästi koronapandemiaan liittyvien rajoitteiden ja erityistoimien päättyminen sekä hoitotyön vuokratyövoimankäytön onnistunut vähentäminen.

Vuoden 2024 aikana arvioidaan ja pyritään varmistamaan kauaskantoisesti säätiön tulevaisuuden toimintaedellytyksiä. Säätiön sääntömuutoksen valmistelussa otetaan huomioon säätiön hallituksen jäseniä nimeävien sotainvalidi- ja veteraanijärjestöjen toiminnan päättyminen lähivuosien aikana. Tammenlehtäväkeskuksen omistamien toimitilojen tulevaa käyttöä suunnitellaan yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa tulevat asiakastarpeet huomioiden. Kaupin sairaalan-Tammenlehtäväkeskuksen alueen asemakaavamuutoksen valmistelu jatkuu vuoden 2024 aikana. Säätiö pyrkii valmistelussa aktiivisesti vaikuttamaan myös omistamansa Tammenlehtäväkeskuksen toimintaedellytyksiin ja arvioi asemakaavamuutoksen mahdollisia vaikutuksia säätiön etu ja säätiölain vaatimukset huomioiden.

Tammenlehväsäätiö -konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	19 271	15 625	16 288	16 026	15 846
Käyttökate	2 034	247	247	823	901
Poistot ja arvonalentumiset	940	935	913	975	983
Liiketulos	1 094	-688	-667	-151	-82
Rahoituserät yhteensä	81	-327	303	49	82
Nettotulos	1 175	-1 015	-360	-101	-1
Tase					
Oma pääoma yhteensä	21 630	20 455	21 471	21 822	21 923
Korolliset velat	2 316	2 779	3 242	3 705	4 168
Muut velat	2 836	2 558	2 386	2 256	2 256
Taseen loppusumma	26 782	25 793	27 098	27 783	28 347
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	305	413	138	222	1 931
Liikevaihdon kasvu-%	23,3	-4,1	1,6	1,1	-2,0
Käyttökate-%	10,5	1,6	1,5	5,1	5,7
Liiketulos-%	5,7	-4,4	-4,1	-0,9	-0,5
Nettotulos-%	6,1	-6,5	-2,2	-0,6	-0,0
Oman pääoman tuotto-%	5,6	-4,8	-1,7	-0,5	-0,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	4,6	-2,9	-2,7	-0,6	-0,3
Omavaraisuus-%	80,8	79,3	79,2	78,5	77,3

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

	Tammenlehvä- keskus Oy	Tammenlehvä- säätiö		
Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023	2023	Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR	2023
Maksettavat verot			Omarahoitteiset	
Yhteisövero	0	0	Välittömät	14
Kiinteistövero	0	223	Leasing-rahoitteiset	
Työnantajamaksut	2 045	51	Välittömät	32
Muut	0	0	Yhteensä	46
Maksettavat yhteensä	2 045	274		
Tilitettävät verot				
Ennakkonpidätykset palkoista	0	0		
Alv netto	1 819	56		
Työntekijöiden sotumaksut	90	61		
Muut	149	4		
Tilitettävät yhteensä	2 058	121		
Yhteensä	4 103	395		

4. Asunnot

4.1. PIRKAN OPISKELIJA-ASUNNOT -KONSERNI

Päätoimiala: Asuntojen vuokraus.

Toiminta-ajatus: Pirkan Opiskelija-asunnot -konserni omistaa ja hallitsee kiinteistöjä, ostaa ja vuokraa alueita, rakennuttaa rakennuksia ja antaa vuokralle huoneistoja. Yhtiön tarkoituksena ei ole hankkia osakkaille voittoa tai muuta taloudellista hyötyä.

Toimitusjohtaja: Timo Jokinen

Puhelin: 010 341 6601

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@poas.fi

Osoite: Sorsapuisto 1, Tampere

Verkkosivu: www.poas.fi

Y-tunnus: 0211539-7

Perustettu: Vuonna 1966 nimellä Peltolammin Opiskelija-asunnot Oy, toiminimen muutos Pirkan Opiskelija-asunnot Oy:ksi vuonna 2003. Yhtiöön sulautui vuonna 2005 Härmälän Opiskelijatalo Oy. KOy Opintanner ja Insinööriopipilastalo Oy sulautuivat POAS:iin vuonna 2016.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2023 19 henkilöä.

Tampereen kaupungin omistus: 100 %, 2 100 osaketta, nimellisarvo yhteensä 357 000 €

Konsernirakenne: Pirkan Opiskelija-asunnot Oy (emo), Tieteenkadun Parki Kiint Oy (68,75 %), Tupakkikiven Parkki Kiint Oy (61,03 %), Kalevan Stara Kiint Oy (100 %).

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023-2024): Jussi Kuortti (pj.), Leo Niemelä (vpj.), Elisa Penders, Hanna Hiltunen ja Michaela Palmberg sekä asukkaiden edustajina Eemeli Lahtinen ja Mari Riuttala.

Vuonna 2023 alkoi Hipposkylän uudiskohteen rakentaminen. Moderni ja energiatehokas 66 asunnon kohde rakentuu Kissanmaalle TAYSin ja TAMKin kampusalueen läheisyyteen. POAS vuokraa asuntoja opiskelijoille ja alle 30-vuotiaille työssäkäyville.

Kuva: Pirkan Opiskelija-asunnot

Pirkan Opiskelija-asunnot Oy:n (jatkossa POAS) tarkoituksena on Tampereella olevien oppilaitosten opiskelijoiden sekä työssäkävien nuorten asuntotilanteen parantaminen. Tämän tarkoituksen toteuttamiseksi yhtiö omistaa ja hallitsee kiinteistöjä, ostaa ja vuokraa alueita, rakennuttaa rakennuksia ja antaa vuokralle huoneistoja. Yhtiöntarkoituksena ei ole hankkia osakkailleen voittoa tai muuta taloudellista hyötyä.

Vuosi 2023 sujui yhtiöltä suunnitelmien mukaisesti, lukuun ottamatta urakoitsijan aiheuttamaa vesivahinkoa yhdessä kohteessa, mikä aiheutti merkittäviä lisäkustannuksia myös yhtiölle. Tästäkin huolimatta yrityksen tulos 2023 oli positiivinen. Asuntojen taloudellinen käyttöasteen pysyi hyvällä tasolla, asukastyytyväisyyden NPS-luku oli erinomaisella tasolla ja myös henkilöstötyytyväisyys pysyi hyvällä tasolla. Yhtiön korkosuojaukset tuottivat merkittävästi positiivista kassavirtaa yhtiölle vuoden 2023 aikana. Huolto-organisaation kehityksen valmistelu aloitettiin. Muutakin organisaatiota kehitettiin vastaamaan yhtiön tarpeita niin vuokrauksessa kuin kiinteistöjen ylläpidossa ja hankekehityksen puolella. Lisäkoulutimme olemassa olevaa henkilökuntaa asiantuntijatehtäviin ja lisäksi rekrytoimme uuden kiinteistöpäällikön hoitamaan olemassa olevaa rakennuskantaa, edellisen ottaessa vastuuta uudis- ja peruskorjaushankkeiden hoitamisesta.

Hiilineutraali Tampere 2030 -projektiin liittyvät Leirintäkatu 2 ja Nuolialantie 48 muutamat maalämpökohteiksi ja Vaahterankuja 1 PILP-asennus valmistuivat 11/2023. Lisäksi yritys toimi erittäin vastuullisesti aikaisemmin mainitussa vesivahinkotapauksessa, hoitamalla koko kohteen tyhjentämisen ja takaisinmuutot sekä väistöajan asumisen kustannuksineen kaikille vuokralaisille. Uudisrakentamisessa olimme aktiivisia vallitsevasta markkinatilanteesta huolimatta. Hipposkylän uudiskohteen rakentaminen alkoi 10/2023. Lisäksi käynnitettiin Hatanpään ja Hervannan uudiskohteen kilpailutuksen valmistelut, em. hankkeet on tarkoitus aloittaa Q2-Q3 vuonna 2024. Lisäksi valmisteilla on kaksi merkittävää omaa kiinteistökehityshanketta.

Pirkan Opiskelija-asunnot -konserni, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	15 240	14 812	14 131	13 503	13 521
Käyttökate	5 155	5 155	12 502	5 281	5 513
Poistot ja arvonalentumiset	3 920	3 995	3 900	3 922	3 715
Liiketulos	1 235	1 160	8 602	1 360	1 381
Rahoituserät yhteensä	-1 101	-1 129	-1 157	-1 200	-892
Nettotulos	134	31	7 445	160	489
Tase					
Oma pääoma yhteensä	15 296	15 178	15 109	7 087	6 946
Korolliset velat	99 627	104 059	108 899	112 461	103 307
Muut velat	3 150	2 940	2 372	2 397	2 459
Taseen loppusumma	118 073	122 177	126 381	121 944	112 713
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	2 846	2 549	-1 461	15 729	10 474
Liikevaihdon kasvu-%	2,9	4,8	4,7	-0,1	-2,3
Käyttökate-%	33,8	34,7	59,5	39,0	40,7
Liiketulos-%	8,1	7,8	40,9	3,0	12,7
Nettotulos-%	0,9	0,2	35,4	-5,9	6,2
Oman pääoman tuotto-%	0,9	0,2	64,3	-63,6	-16,5
Sijoitetun pääoman tuotto-%	1,1	0,9	7,0	0,4	0,0
Omavaraisuus-%	13,3	12,8	12,3	6,2	-5,0

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Asuntokannan kasvattaminen MAL-sopimuksen mukaisesti. Valmistuneet uudet asunnot keskimäärin 60 kpl.	-
Vakavaraisuus kasvaa vuosittain. Omavaraisuusaste vähintään 1,4%	+
Toiminta on kannattavaa. Mittarina sipo-%. Vähintään 1,4%	+
Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+
Kiinteistöjen korjausvelan määrä on hallinnassa. Korjausvelan määrä / rakennuskannan arvo, enintään 1,4 %.	+
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävä kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävä kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävä kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+
Asuntojen taloudellinen käyttöaste on korkea, tavoite vähintään 95,5 %	+

Verojalanjälki, 1 000 EUR**2023****Maksettavat verot**

Yhteisövero	0
Kiinteistövero	365
Työnantajamaksut	0
Muut	0

Maksettavat yhteensä 365**Tilitettävät verot**

Ennakkonpidätykset palkoista	288
Alv netto	194
Työntekijöiden sotumaksut	17
Muut	0

Tilitettävät yhteensä 499**Yhteensä 864****Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR****2023 2022 2021 2020 2019****Omarahoitteiset**

Välittömät 1 057 31 270 0 280

Leasing-rahoitteiset

Välittömät 0 74 70 0 10

Yhteensä 1 057 105 340 0 290

Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat kerrostalokohteiden lämmitysjärjestelmien saneerauksista

4.2. TAMPEREEN VUOKRA-ASUNNOT OY

Päätoimiala: Asuntojen vuokraus ja hallinta.

Toiminta-ajatus: Tampereen Vuokra-asunnot Oy omistaa ja rakennuttaa vuokra-asuntoja sekä harjoittaa isännöintiä eri puolella Tamperetta.

Toimitusjohtaja: Marko Salonen

Puhelin: 040 7057737

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Osoite: TVA, Puutarhakatu 8, 33210 Tampere.

Y-tunnus: 1611289-1

Perustettu: Vuonna 2000

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli 20 henkilöä.

Tampereen kaupungin omistus: 100 %, 85 103 osaketta, nimellisarvo yhteensä 14 301 707 €.

Hallituksen jäsenet: (kaudella 2023): Juhani Eskelinen (pj.), Irene Roivainen (vpj.), Maarit Hirvonen, Juha-Pekka Pöntinen, Keijo Lappalainen, Joni Lehtimäki, Pasi Mäkinen ja Tero Nikander (asukasjäsen).

Hallituksen jäsenet: (kaudella 2024): Juhani Eskelinen (pj.), Irene Roivainen (vpj.), Maarit Hirvonen, Juha-Pekka Pöntinen (vpj.), Joni Lehtimäki, Pasi Mäkinen ja Tero Nikander (asukasjäsen).

Vuonna 2023 valmistui uudiskohte Niemenrantaan viihtyisälle asuinalueelle, lähellä kattavia palveluja osoitteeseen Niemenrannan puistokatu 4. **Kuva: Tampereen Vuokra-asunnot**

Toimintavuonna yhtiön liikevaihto oli 24,3 M€, kasvua edelliseen tilikauteen oli 6,2 %. Liikevaihdon kasvu johtui 2022 kesäkuussa osoitteeseen Tiilikentänpolku 2 valmistuneen uudiskohteen (47 asuntoa) sekä maaliskuussa 2023 osoitteeseen Niemenrannan puistokatu 4 valmistuneen uudiskohteen (45 asuntoa) vuokrasta sekä huhtikuun alusta voimaantulleesta keskimäärin 3,5 % vuokrankorotuksesta.

Yhtiön käyttökate oli 7,3 M€ ja se saavutti tavoitellun yli 30% tason. Käyttökate rasitti korkean inflaation aiheuttama voimakas ylläpitokustannusten nousu, joka näkyi erityisesti tonttivuokrien, lämmityksen, kiinteistöhuollon ja vastikkeiden hintojen nousuna. Yhtiön liikevoitto oli 2,0 M€, jota rasitti erityisesti rahoituskustannusten nopea nousu. Rahoituskustannusten nousun vaikutukset jäivät kuitenkin yhtiölle maltillisiksi tehtyjen korkosuojausten ansiosta. Ylläpito- ja rahoituskustannusten nousua ei kuitenkaan pystytty täysimääräisesti viemään vuokriin vallitsevan kilpailutilanteen takia.

Suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin 5,4 M€, joista rakennusten poistot ilman kalustoa olivat 4,4 M€. Tilikaudelta yhtiö näyttää tappiota 1,0 M€. Yhtiö varautuu maksamaan 0,57 M€:n suuruisen osingon, jonka maksamiseen se hyödyntää aikaisempien tilikausien voittoa. Tilikauden aikana yhtiö ei nostanut lainaa vaan tilikauden investoinnit toteutettiin kassavaroin. Yhtiön omavaraisuus aste pysyi kuitenkin hyvänä ja yhtiöllä on mahdollisuus jatkaa yhtiölle asetettujen uudistuotantotavoittein (100 asuntoa/vuosi) toteuttamista.

Yhtiön omistuksessa 31.12.2023 oli 2507 asuntoa. Lisäksi yhtiö hallinnoi Y-säätiöltä väli-vuokraamiaan 466 osakehuoneistoa sekä hallinnoi Tampereen kaupungin Kiinteistöt, tilat ja asuminen yksikön 8 asuntoa. Yhtiön hallinnointiin kuului täten 31.12.2023 yhteensä 2981 asuntoa. Yhtiön omistamien 2507 asunnon käyttöaste oli 99,02 % ja vaihtuvuus 15,8 % pysyi tilikauden aikana erinomaisella tasolla. Vuoden lopussa voimassa olevia asuntohakemuksia oli 1574 kappaletta. Voimassa olevien hakemusten määrä vaihteli kuukausittain 1500 - 2500 välillä.

Yhtiön suurin uudisrakennushanke käynnistyi tammikuussa 2024 osoitteeseen Hippoksenkatu 34, Tampere. Hippoksenkadulle rakennetaan yhteensä 215 vapaarahoitteista vuokra-asuntoa ja hankkeen kokonaishinta tulee olemaan arviolta noin 28 M€. Uudisrakennushankkeiden rahoittamiseksi yhtiö kilpailutti joulukuussa 2023 yhteensä 30 M€ lainaa, josta ensimmäinen 15 M€ laina nostettiin Danske Bank Oy:ltä helmikuussa 2024.

Tampereen Vuokra-asunnot Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	24 299	22 867	21 094	20 820	20 137
Käyttökate	7 349	9 995	16 772	7 177	7 888
Poistot ja arvonalentumiset	5 352	5 370	3 281	3 168	3 281
Liiketulos	1 996	4 767	13 491	4 009	4 607
Rahoituserät yhteensä	-1 588	-1 105	-1 044	-879	910
Nettotulos	389	3 649	11 504	2 986	3 331
Tase					
Oma pääoma yhteensä	14 908	16 471	18 064	14 879	14 874
Korolliset velat	82 358	86 935	89 287	50 307	53 229
Muut velat	4 155	3 862	5 306	2 783	2 938
Taseen loppusumma	147 525	151 850	152 711	100 275	100 939
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	8 863	9 489	54 281	6 013	4 422
Liikevaihdon kasvu-%	6,3	8,4	1,3	3,4	1,8
Käyttökate-%	30,1	39,9	52,9	34,5	38,4
Liiketulos-%	8,2	19,0	42,6	19,3	22,5
Nettotulos-%	1,6	14,6	36,3	14,3	16,2
Oman pääoman tuotto-%	2,5	21,1	69,8	20,1	22,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	2,0	4,5	15,6	6,0	6,8
Omavaraisuus-%	10,1	10,8	11,8	14,8	14,7

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+
Toiminta on kannattavaa. Mittarina sipo-%. Vähintään 4,5%	-
Asuntojen taloudellinen käyttöaste on korkea. Käyttöaste vähintään 98,5%.	+
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestävä kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestävä kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestävä kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+
Maksettu osinko on Ara-säännösten mahdollistama enimmäismäärä. Maksetun osingon määrä 0,57 milj. euroa.	+
Omistaja-arvo kehittyy positiivisesti. Vapaiden kiinteistöjen markkina-arvo laskettuna nettotuottomenetelmällä (vuokratulot-kiinteistöjen kustannukset)/ tuottovaateella (5 %). Tavoite 138,4 milj. euroa.	+
Asuntokannan kasvattaminen MAL-sopimuksen mukaisesti. Valmistuneet uudet asunnot keskimäärin 100 kpl.	+

Verojalanjälki, 1 000 EUR**2023****Maksettavat verot**

Yhteisövero	19
Kiinteistövero	521
Työnantajamaksut	235
Muut	11

Maksettavat yhteensä 787**Tilitettävät verot**

Ennakkonpidätykset palkoista	343
Alv netto	78
Työntekijöiden sotumaksut	110
Muut	0

Tilitettävät yhteensä 530**Yhteensä 1 317****Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR****2023****Omarahoitteiset**

Välittömät	617
Yhteensä	617

Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat ikkunoiden uusimisesta

VTS

KODIT

Päätoimiala: Asuntojen vuokraus

Toiminta-ajatus: Tampereen Vuokratalosäätön tarkoituksena on hankkia asuntoja mahdollisimman edullista vuokraa vastaan vähävaraisille, lapsiperheille, invalideille sekä nuorille pareille tai muuten sosiaalisesti erityisessä asunnon-tarpeessa oleville henkilöille, joilla on vaikeuksia vuokrata tarvettaan vastaavaa asuntoa. Säätiö vuokraa asuntoja, hallitsee ja omistaa tontteja ja asuinrakennuksia sekä voi rakentaa säätiön säännöissä tarkoitettuja rakennuksia omaan käyttöön.

Toiminnanjohtaja: Satu Eskelinen

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@vts.fi

Osoite: Puutarhakatu 8 A,
33210 Tampere.

Verkkosivu: www.vts.fi

Y-tunnus: 0155666-8

Perustettu: Vuonna 1970

Henkilöstö: tilikauden aikana keskimäärin 66 henkilöä

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023–2024): Pekka Anttila (pj.), Auli Korhonen, Markus Klöf, Lasse Oksanen, Elisa Saarinen, Sari Yli-Kuha (asukkaiden nimeämä, 2023–2026) ja Ari Haanperä (asukkaiden nimeämä, 2023–2026).

4.3. TAMPEREEN VUOKRATALOSÄÄTIÖ

Perkiönkatu 75 – Osa kodeista on käynyt läpi mittavan perusparannuksen ja osa kodeista sijaitsee uudisrakennuksessa. Kaikkien kotien pinnat ja talotekniikka vastaa nykypäivän vaatimuksia ja mieltymyksiä. **Kuva: Vesi Airio, Visual Tailors Oy**

Tampereen Vuokratalosäätön tarkoituksena on omistaa ja vuokrata kohtuuhintaisia asuntoja Tampereen kaupungin asukkaille. Vuonna 2023 valmistuneiden uudiskohteiden ansioista säätiön vuokra-asuntojen määrä kasvoi 63:lla, ja säätiön vuokra-asunnoissa oli vuoden lopulla vuokralla yhteensä 14 977 asukasta.

Vuoden 2023 toimintaympäristöön vaikuttivat merkittävästi yleinen hinta- ja korkotason nousu. Huolimatta toimintaympäristön haasteista säätiön taloudellinen asema pysyi vakaana. Säätiön vuokratuotot kasvoivat 7,1 % uusien valmistuneiden vuokratalokiinteistöjen, keskimäärin 4,9 %:n suurusten vuokratarkistusten sekä edellisvuotta korkeamman vuokrauksen käyttöasteen vaikutuksesta. Valmistuneet uudishankkeet, kasvaneet korjauskustannukset sekä kiinteistöalan hintatason nousu vaikuttivat siihen, että säätiön omistamien kiinteistöjen hoitokulut kasvoivat 8,6 % edellisvuodesta. Säätiö toteutti vuoden aikana merkittäviä kehityshankkeita, joista näkyvin oli uuden sähköisen vuokrauksen palvelukokonaisuus.

Vuonna 2023 säätiön toteuttamat kiinteistöinvestoinnit, yhteensä 66 milj. euroa, kohdistuivat kolmeen uudisrakennushankkeeseen, neljään perusparannuskohteeseen sekä kahteen osakorjaushankkeeseen. Tämän lisäksi säätiössä toteutettiin kiinteistöjen kunnossapidon korjauksia yhteensä 13,2 milj. eurolla. VTS-kotien mittaama asukastyytyväisyys ja kiinteistöhuollon asiakastyytyväisyys paranivat edellisvuodesta. Vuokrauksen käyttöaste nousi 96,2 %:iin edellisvuoden 93,8 %:n tasosta. Peruskorjausten takia vuokrauksen käytöstä oli poissa 2,3 % asunnoista. VTS-kodeilla on aktiivinen asukastoiminta ja VTS-kotien järjestämissä asukastilaisuuksissa ja -tapahtumissa oli kävijöitä yhteensä 6 581 henkilöä.

Vuonna 2024 säätiön toimintaympäristöä haastavat edelleen kohonneet kiinteistöhoiton kustannukset sekä korkotaso, jonka johdosta säätiö on omakustannusperiaatteella toimiessaan joutunut tarkistamaan vuokria 5,9 %:lla vuoden 2024 alkupuolella. Tästä huolimatta VTS-kotien asuntojen vuokrataso on Tilastokeskuksen mukaan keskimäärin noin viidenneksen edullisempi kuin Tampereen kaupungin alueen vapaarahoitteisten kohteiden keskimääräinen vuokrataso.

VTS

KODIT

Päätoimiala: Asuntojen vuokraus ja hallinta.

Toiminta-ajatus: Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy vuokraa asuntoja ja muita tiloja, omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallinnoi tontteja, asuinkiinteistöjä ja asunto-osakkeita sekä muita asuinkiinteistöihin liittyviä apu- ja vuokratiloja. Yhtiö voi omistaa osakkeita tai olla jäsenenä sellaisissa yhteisöissä, jotka toimivat asumisen, isännöinnin, kiinteistönhoidon tai rakennuttamisen alalla.

Toimitusjohtaja: Satu Eskelinen

Puhelin: 020 1277 511

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@vts.fi

Osoite: Puutarhakatu 8 A, 33210 Tampere.

Y-tunnus: 3292357-1

Perustettu: Vuonna 2022.

Tampereen kaupungin omistus: 100 %

Henkilöstö:

Yhtiöllä ei omaa henkilöstöä

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Pekka Anttila (pj.), Elisa Saarinen, Auli Korhonen, Markus Klöf, Lasse Oksanen, Riitta Mäntymäki, (asukasjäsen) ja Sami Eloranta (asukasjäsen)

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Pekka Anttila (pj.), Elisa Saarinen (vpj), Auli Korhonen, Markus Klöf, Lasse Oksanen, Riitta Mäntymäki, (asukasjäsen) ja Sami Eloranta (asukasjäsen)

4.4. VILUSEN RINNE VUOKRA-ASUNNOT

Kaksi uutta hissillistä taloa valmistui syksyllä 2022 Hikivuorenkadulle Annalaan. Kiinteistöön valmistui myös erillisrakennus, jossa on asukastila ja saunaosastot.

Kuva: Vesa Airio, Visual Tailors Oy

Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy muodostui 31.12.2022, kun Tampereen kaupungin kokonaan omistama Vilusen Rinne Oy jakaantui kokonaisjakautumisen myötä kahteen uuteen yhtiöön; Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy:öön ja Annalan Vuokra-asunnot Oy:öön. Vuosi 2023 on näin ollen uuden yhtiön ensimmäinen tilikausi.

Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy omistaa ja vuokraa Tampereella pääasiassa Kaukajärven ja Annalan kaupunginosissa sijaitsevia ARA (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus) -rajoitusten alaisia kiinteistöjä ja tarjoaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja sosiaalisilla perusteilla asunnontarvitsijoille. Yhtiö kuuluu VTS-kodit -yhteisöön ja yhtiön operatiivisesta toiminnasta huolehtii Tampereen Vuokratalosäätö.

Vuoden 2023 toimintaympäristöön vaikuttivat merkittävästi yleinen hinta- ja korkotason nousu. Huolimatta toimintaympäristön haasteista yhtiön taloudellinen asema pysyi vakaana. Vuokratuotot kasvoivat 10,4 % edellisvuodesta vuokrien tarkistusten sekä vuonna 2022 Hikivuorenkadulle valmistuneen rakennuksen myötä. Vuokrauksen käyttöaste pysyi korkealla, 99 %:n, tasolla. Kiinteistöalan hintatason nousu sekä vuonna 2022 valmistunut rakennus vaikuttivat siihen, että yhtiön hoitokulut kasvoivat 11,9 %. Vuonna 2023 yhtiöllä ei rakennettu uusia kohteita, eikä yhtiössä toteutettu peruskorjauksia tai muita merkittäviä kiinteistöinvestointeja.

Vuonna 2024 yhtiön toimintaympäristöä haastavat edelleen kohoavat kiinteistöhoiton kustannukset sekä korkotaso, jonka johdosta yhtiö on omakustannusperiaatteella toimiessaan joutunut tarkistamaan vuokria 5 %:lla vuoden 2024 alkupuolella. Tästä huolimatta yhtiön tarjoamien asuntojen vuokrataso on Tilastokeskuksen mukaan keskimäärin noin viidenneksen edullisempi kuin Tampereen kaupungin alueen vapaarahoitteisten kohteiden keskimääräinen vuokrataso.

Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy, 1 000 EUR **2023****Tuloslaskelma**

Liikevaihto	8 797
Käyttökate	3 833
Poistot ja arvonalentumiset	2 792
Liiketulos	1 041
Rahoituserät yhteensä	-538
Nettotulos	503

Tase

Oma pääoma yhteensä	108
Korolliset velat	65 054
Muut velat	1 301
Taseen loppusumma	75 980

Tunnusluvut

Nettoinvestoinnit	60 335
Liikevaihdon kasvu-%	-
Käyttökate-%	43,5
Liiketulos-%	11,8
Nettotulos-%	5,7
Oman pääoman tuotto-%	928,9
Sijoitetun pääoman tuotto-%	3,2
Omavaraisuus-%	0,1

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR**2023****Maksettavat verot**

Yhteisövero	1
Kiinteistövero	291
Työnantajamaksut	0
Muut	0

Maksettavat yhteensä 292**Tilitettävät verot**

Ennakkonpidätykset palkoista	0
Alv netto	0
Työntekijöiden sotumaksut	0
Muut	0

Tilitettävät yhteensä 0**Yhteensä 292****Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR**

Ei ympäristöinvestointeja

VTS

KODIT

Päätoimiala: Asuntojen vuokraus ja hallinta

Toiminta-ajatus: Annalan Vuokra-asunnot Oy vuokraa asuntoja ja muita tiloja, omistaa tai vuokraikeuden nojalla hallinnoi tontteja, asuinkiinteistöjä ja asunto-osakkeita sekä muita asuinkiinteistöihin liittyviä apu- ja vuokratiloja. Yhtiö voi omistaa osakkeita tai olla jäsenenä sellaisissa yhteisöissä, jotka toimivat asumisen, isännöinnin, kiinteistönhoidon tai rakennuttamisen alalla

Toimitusjohtaja: Satu Eskelinen.

Puhelin: 020 127 7511

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@vts.fi

Osoite: Puutarhakatu 8,
33210 Tampere

Y-tunnus: 3292359-8

Perustettu: Vuonna 2022

Tampereen kaupungin omistus:
100 %.

Henkilöstö: Yhtiöllä ei ole omaa henkilöstöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023) Pekka Anttila (pj.), Elisa Saarinen, Auli Korhonen, Markus Klöf, Lasse Oksanen, Riitta Mäntymäki, (asukasjäsen) ja Sami Eloranta (asukasjäsen)

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024) Pekka Anttila (pj.), Elisa Saarinen (vpj), Auli Korhonen, Markus Klöf, Lasse Oksanen, Riitta Mäntymäki, (asukasjäsen) ja Sami Eloranta (asukasjäsen)

4.5. ANNALAN VUOKRA-ASUNNOT OY

Solkikatu 11 – Asuntoihin on tehty Koti kuntoon -remontti v. 2014, jolloin asuntojen keittiötilat ja pesuhuoneet ja erilliset wc-huoneet kunnostettiin. Rakennusten julkisivut lisälämmöneristettiin ja rapattiin sekä ikkunat uusittiin. Parvekkeille asennettiin parvekelasit. Piha-alueella on lasten leikkipaikka, pyykinkuivaustelineet ja tomutustelineet. Pihassa on asukkaiden käytössä oleva grillikota. **Kuva: Vesa Airio, Visual Tailors**

Annalan Vuokra-asunnot Oy muodostui 31.12.2022, kun Tampereen kaupungin kokonaan omistama Vilusen Rinne Oy jakaantui kokonaisjakautumisen myötä kahteen uuteen yhtiöön; Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy:öön ja Annalan Vuokra-asunnot Oy:öön. Vuosi 2023 on näin ollen uuden yhtiön ensimmäinen tilikausi. Annalan Vuokra-asunnot Oy omistaa ja vuokraa Tampereella pääasiassa Annalan kaupunginosassa sijaitsevia kiinteistöjä ja tarjoaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja asunnontarvitsijoille. Yhtiö kuuluu VTS-kodit-yhteisöön ja yhtiön operatiivisesta toiminnasta huolehtii Tampereen Vuokratalosäätiö.

Vuoden 2023 toimintaympäristöön vaikuttivat merkittävästi yleinen hinta- ja korkotason nousu. Huolimatta toimintaympäristön haasteista yhtiön taloudellinen asema pysyi vakaana. Vuokratuotot kasvoivat vertailukelpoisesti 3,7 % edellisvuodesta vuokrien tarkistusten myötä. Vuokrauksen käyttöaste pysyi hyvällä, 97,8 %:n, tasolla. Korjauskulujen kasvu, sekä kiinteistöalan hintatason ja korkojen nousu vaikuttivat siihen, että yhtiön vertailukelpoinen tulos ennen tilinpäätössiiroja ja veroja laski edellisvuoden tasosta. Vuonna 2023 yhtiölle ei rakennettu uusia kohteita, eikä yhtiössä toteutettu peruskorjauksia tai muita merkittäviä kiinteistöinvestointeja.

Vuonna 2024 yhtiön toimintaympäristöä haastavat edelleen kohoavat kiinteistöhoiton kustannukset sekä korkotaso, jonka johdosta yhtiö on joutunut nostamaan vuokria 5 %:lla vuoden 2024 alkupuolella. Tästä huolimatta yhtiön tarjoamien asuntojen vuokrataso on Tilastokeskuksen mukaan keskimäärin noin viidenneksen edullisempi kuin Tampereen kaupungin alueen vapaarahoitteisten kohteiden keskimääräinen vuokrataso.

Annalan Vuokra-asunnot Oy, 1 000 EUR **2023****Tuloslaskelma**

Liikevaihto	3 068
Käyttökate	1 154
Poistot ja arvonalentumiset	444
Liiketulos	710
Rahoituserät yhteensä	-186
Nettotulos	359

Tase

Oma pääoma yhteensä	671
Korolliset velat	5 109
Kokonaisvelat	546
Vastattavaa yhteensä	12 804

Tunnusluvut

Nettoinvestoinnit	11 018
Liikevaihdon kasvu-%	-
Käyttökate-%	37,5
Liiketulos-%	23,1
Nettotulos-%	11,7
Oman pääoman tuotto-%	107,1
Sijoitetun pääoman tuotto-%	24,6
Omavaraisuus-%	5,2

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR **2023****Maksettavat verot**

Yhteisövero	0
Kiinteistövero	86
Työnantajamaksut	0
Muut	0

Maksettavat yhteensä 86

Tilitettävät verot

Ennakkonpidätykset palkoista	0
Alv netto	0
Työntekijöiden sotumaksut	0
Muut	0

Tilitettävät yhteensä 0

Yhteensä 86

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

5. Kiinteistöt

Tampereen
Messu- ja Urheilukeskus

Päätoimiala: Rakennushankepalveluiden ja kiinteistöjen ylläpitopalveluiden tuottaminen Pirkanmaalla.

Toiminta-ajatus: Tampereen Tilapalvelut Oy huolehtii rakennuksesta koko sen elinkaaren ajan, suunnittelusta ylläpitoon saakka. Yhtiössä suunnitellaan ja rakennutetaan kiinteistöjä sekä ylläpidetään ja huolletaan niitä.

Toimitusjohtaja: Petri Mölsä

Puhelin: 040 543 4181

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Osoite: Hermiankatu 12 C,
33720 Tampere

Verkkosivut:
www.tampereentilapalvelut.fi

Y-tunnus: 2863261-6

Perustettu: Lokakuussa 2017

Tampereen kaupungin omistus:
98 %, 980 osaketta, nimellisarvo yhteensä 80 000 euroa.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli 245 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Petri Olkinuora (pj.), Tuomo Pollari (vpj.), Mervi Sillanpää-Jaatinen, Kai Hintsanen, Mikko Aaltonen, Seppo Mäkinen, Mika Pekkinen ja Jonne Seppä (henk.ed.).

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Petri Olkinuora (pj.), Tuomo Pollari (vpj.), Mervi Sillanpää-Jaatinen, Kai Hintsanen, Mikko Aaltonen, Seppo Mäkinen, Mika Pekkinen ja Jonne Seppä (henk.ed.).

5.1. TAMPEREEN TILAPALVELUT OY

Pyynikintie 2 perusparannettiin Tampereen koulujen käyttöön. Perusparannus valmistui marraskuussa 2023. *Kuva: Jousia Lappi, North Arrow Films*

Tampereen Tilapalvelut Oy:n liikevaihto vuonna 2023 oli 158,7 milj. euroa, mikä oli vuoden 2022 tasolla. Rakennushankkeiden määrä jatkui edelleen korkeana vuonna 2023 ja niitä tehtiin 100,8 milj. eurolla. Yhtiön tulos vuonna 2023 oli 0,4 milj. euroa. Tulosta painoivat vuonna 2023 nopea kustannusten nousu sekä henkilöstökulujen lomapalkkavelan laskentatavan muutos. Laskentatavan muutos nosti yhtiön lomapalkkavelkaa. Laskentatavan muutos on kertaluontoinen ja ei rasita tulevien vuosien tuloksenteko kykyä.

Yhtiön tavoitteiden toteuttaminen eteni suunnitellusti ja keskeiset vuodeksi 2023 asetetut strategiset tavoitteet saavutettiin. Haasteena vuoden 2023 aikana oli rakennusalan heikko suhdannetilanne, joka näkyi yhtiölle kahden valitun urakoitsijan konkurssina.

Vuonna 2023 käynnistyivät muun muassa seuraavat rakennustyömaat: Eteläpuiston päiväkotikoti, Tasanteen uusi päiväkotikoti, Härmälän koulun ja kirjaston perusparannus, Rahoilan päiväkodin perusparannus, Ojalan päiväkotikoti ja koulu, Hervannan jäähallin oheistilojen perusparannus, Pyynikin uimarannan huoltorakennus, Kaupin pesäpallostadionin oheistilat sekä Virastotalon laajennus ja perusparannus.

Vuonna 2023 valmistuivat ja käyttöön otettiin muun muassa seuraavat Tampereen kaupungille toteutetut rakennushankkeet: Kaupunginarkisto, Hyhkyn koulun perusparannus, Leinolan päiväkodin perusparannus, Ikurin päiväkotikoti ja koulu, Etelä-Hervannan koulu ja päiväkotikoti, Pyynikintie 2:n perusparannus, Messukylän uusi päiväkotikoti, Pyynikin uimarannan huoltorakennus ja Kisapuiston uusi päiväkotikoti vuokrahankeena.

Rakentamisen nopeasta kustannusten noususta johtuen hankkeiden käynnistyminen saattaa viivästyä. Merkittävien hankkeiden toteutus jatkuu tilanteesta huolimatta vuonna 2024 suunnitellusti, mikä pitää volyymin pääosin ennustetulla tasolla. Yhtiön toiminnanohjausjärjestelmän uudistamisprojekti käynnistettiin vuonna 2023. Yhtiön ympäristöjärjestelmä sertifioidaan ISO 14001 mukaisesti vuonna 2024.

Tampereen Tilapalvelut Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	158 708	158 301	158 100	137 782	97 794
Käyttökate	555	1 387	1 839	2 071	2 361
Poistot ja arvonalentumiset	161	612	513	483	484
Liiketulos	393	775	1 326	1 587	1 877
Rahoituserät yhteensä	100	-12	-16	-22	-30
Nettotulos	402	629	1 051	1 257	1 494
Tase					
Oma pääoma yhteensä	3 728	3 822	3 758	4 359	3 851
Korolliset velat	0	0	300	600	900
Muut velat	21 086	16 283	16 812	15 793	13 627
Taseen loppusumma	24 968	20 260	21 098	20 978	18 603
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	323	277	362	67	0
Liikevaihdon kasvu-%	0,3	0,1	14,7	40,9	-14,8
Käyttökate-%	0,3	0,9	1,2	1,5	2,4
Liiketulos-%	0,2	0,5	0,8	1,2	1,9
Nettotulos-%	0,3	0,4	0,7	0,9	1,5
Oman pääoman tuotto-%	10,6	16,6	25,9	30,6	48,1
Sijoitetun pääoman tuotto-%	13,3	19,7	29,4	32,8	45,3
Omavaraisuus-%	14,9	18,8	17,8	20,8	20,7

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Korkea asiakastytyväisyys. Asiakastytyväisyys-indeksi yli 4,0 (asteikko 1-5).	+
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestäväen kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestäväen kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+
Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+
Toiminta on kannattavaa, nettotulosprosentti liikevaihdosta 0,3-0,5%	+
Liiketoiminta on tehokasta ja hinnat ovat kilpailukykyisiä. Hintojen kehitys on 2% alle alan kustannusindeksin. Kustannusindeksi= palkkatasoindeksi 50, talonrakennusindeksi 25, ylläpitoindeksi 25. Tavoite hinnat max. 98 % alan kustannusindeksistä 2.	+

Verojalanjälki, 1 000 EUR

	2023
Maksettavat verot	
Yhteisövero	92
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	2 250
Vakuutusmaksuvero	6
Yle-vero	2
Maksettavat yhteensä	2 341
Tilitettävät verot	
Ennakkonpidätykset palkoista	2 338
Alv netto	4 135
Työntekijöiden sotumaksut	1 121
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	7 594
Yhteensä	9 935

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

	2023	2022	2021	2020	2019
Omarahoitteiset					
Välittömät	1 877	1 314	300	890	280
Välilliset	2 269	3 366	1 110	390	370
Yhteensä	4 146	4 681	1 410	1 280	650

Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat mm. Museokeskus Vapriikin sisäilmaolosuhteiden perusparannuksista, Pyynikin uimahallin julkisivun kosteusvauriokorjauksesta sekä useista saneeraus ja perusparannushankkeista kaupungin kiinteistöissä

Päätoimiala: Kiinteistöjen vuokraus ja hallinta.

Toiminta-ajatus: Yhtiö omistaa, vuokraa, rakennuttaa sekä myy kiinteistöjä. Toimialueena on kaikki kiinteistöjen ja vuokra-alueiden omistukseen ja käyttöön liittyvä toiminta.

Toimitusjohtaja: Marko Tulokas

Puhelin: 050 3866 222

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tampereenpalvelukiinteistot.fi

Osoite: Puutarhakatu 11 A, 33210 Tampere

Verkkosivu: www.tampereenpalvelukiinteistot.fi

Y-tunnus: 1960765-4

Perustettu: Vuonna 2005.

Tampereen kaupungin omistus: 100 %, 1 osake, nimellisarvo 570 555,34 €.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli 4 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Aki Ojakangas (pj.), Pekka Uusitalo (vpj.), Jouni Kaipainen, Päivi Kovanen, Marko Salonen ja Merja Talkio-Vilanen.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Aki Ojakangas (pj.), Pekka Uusitalo (vpj.), Hanna Toimi, Jouni Kaipainen, Marko Salonen ja Ulla Kampman.

5.2. TAMPEREEN PALVELUKIINTEISTÖT OY

Tampereen Palvelukiinteistöt Oy:llä on hallinnassaan erityyppisiä kiinteistöjä, kuvassa Tampereen Tietotalo. **Kuva: Roope Jakonen**

Tampereen Palvelukiinteistöt Oy:n rakennuttaman logistiikkakiinteistön laajennus valmistui Särkijärvenkadulla. Laajennuksen yhteydessä kiinteistöön lisättiin sähköautojen latauspisteitä. Hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamiseksi yhtiö on tehnyt Lassila ja Tikanoja Oyj:n kanssa sopimuksen energiamanageroinnin aloittamisesta kaikissa hallinnoimissaan kohteissa, sekä sopimuksen Smartti Automaatio liittämistä kohteisiin. Yhtiön yhtenä tavoitteena on taseen kierrättäminen ja tämä aiheuttaa yhtiön tuloksen voimakasta vuotuista vaihtelua. Tämä suuntaus näkyy erityisen hyvin vuoden 2022 ja 2023 tuloksia vertailtaessa ja vastaavaa heilahtelua tulee esiintymään myös tulevina vuosina.

Tampereen Palvelukiinteistöt Oy:n tilikauden 2023 liikevaihto oli 6,25 miljoonaa euroa (45,1 milj. euroa v. 2022). Yhtiön tilikauden tulos oli 1,07 miljoonaa euroa (31,8 milj. euroa v. 2022). Omavaraisuusaste on 81,3 % (84,9 % v. 2022). Sijoitetun pääoman tuotto on 2,3 % (60,9 % v. 2022).

Tampereen Palvelukiinteistöt Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	6 253	45 054	8 435	6 791	6 040
Käyttökate	3 272	41 679	5 539	4 384	3 523
Poistot ja arvonalentumiset	2 183	1 937	2 639	3 532	2 603
Liiketulos	1 349	39 930	3 004	852	920
Rahoituserät yhteensä	260	-195	-596	-385	403
Nettotulos	1 078	31 786	1 905	372	436
Tase					
Oma pääoma yhteensä	35 590	48 512	17 725	11 006	11 134
Korolliset velat	6 533	0	65 000	29 450	32 050
Muut velat	1 640	9 262	1 918	840	1 276
Taseen loppusumma	43 764	57 774	84 643	41 296	44 460
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	6 438	-43 386	44 849	314	1 002
Liikevaihdon kasvu-%	-86,2	434,1	24,2	12,4	22,6
Käyttökate-%	52,3	92,5	65,7	64,6	58,3
Liiketulos-%	21,6	88,6	35,6	12,5	15,2
Nettotulos-%	17,2	70,6	22,6	5,5	7,2
Oman pääoman tuotto-%	3,0	96,0	13,3	3,4	3,9
Sijoitetun pääoman tuotto-%	2,3	60,9	4,7	2,0	2,1
Omavaraisuus-%	81,3	84,0	20,9	26,7	25,1

Toiminnan tavoite sekä mittari**Toteuma**

Yhtiön omavaraisuusaste 50 %	+
Yhtiöt kehittävät toimintaansa kestäväen kehityksen mukaisesti ja arvioivat ja tunnistavat vuoden 2023 aikana toimintaansa liittyvät YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet. Raportoi tavoitenumeroina (esim. SDG 9) ne kestäväen kehityksen 17 tavoitteesta, jotka liittyvät keskeisesti yhtiön omaan toimintaan.	+
Pääoman kiertoa tehostetaan kiinteistösalvatuksen mukaisesti. Toteutuneita myyntejä vähintään 1 kpl.	-
Kaikille kaupungin tytäryhtiöille on asetettu kaupunkistrategian tavoitteita tukeva yhteinen ilmastotavoite: yhtiöt asettavat itselleen hiilineutraalisuus tiekarttansa välitavoitteen vuodelle 2025 ja listaavat ne toimenpiteet, jotka yhtiö tekee sen saavuttamiseksi. Tämä tavoite raportoidaan osana kaupungin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaa. Välitavoite on raportoitu tiekarttaan; kyllä/ei?	+
Maksettu osinko on 50 % kiinteistörealisointien nettomyyntivoitoista.	+

Verojalanjälki, 1 000 EUR**2023**

Maksettavat verot	
Yhteisövero	270
Kiinteistövero	435
Työnantajamaksut	0
Muut	0
Maksettavat yhteensä	705
Tilitettävät verot	
Ennakonpidätykset palkoista	62
Alv netto	-278
Työntekijöiden sotumaksut	3
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	-213
Yhteensä	492

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

Päätoimiala: Kiinteistöjen vuokraus ja hallinta.

Toiminta-ajatus: Tredu-Kiinteistöt Oy:n toimialana on omistaa, hallita ja vuokrata koulutustoiminnan käytössä olevia oppilaitosympäristöjen kiinteistöjä irtaimistoinen sekä tuottaa ja järjestää näiden kiinteistöjen omistukseen, hallintaan ja ylläpitoon liittyviä palveluita. Yhtiö voi hankkia ja myydä kiinteistöjä, irtainta, osakkeita ja muita arvopereita.

Toimitusjohtaja: Marko Tulokas

Puhelin: 050 5761 425

Sähköposti: etunimi.sukunimi@tredukiinteistot.fi

Osoite: Puutarhakatu 11 A, 33210 Tampere

Verkkosivu: www.tredukiinteistot.fi

Y-tunnus: 2605630-1

Perustettu: 30.6.2014

Tampereen kaupungin omistus: 66,46 % yhtiön osakekannasta.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa 4 henkilöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Pekka Salminen (pj.), Leo Lähde(vpj.), Vesa Koskinen, Paula Silvén, Tuula Grönfors, Marja Vanhala ja Heidi Rämö.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Pekka Salminen (pj.), Kari Peltovirta, Paula Silvén, Marja Lehtisaari (Tredu), Jouni Korhonen (Pirkkala), Heidi Rämö (vpj.) (Lempäälä) ja Marja Vanhala (Kangasala).

5.3. TREDU-KIINTEISTÖT OY

Koulutuskeskus Valossa Ylöjärvellä on yhtiön suurin aurinkovoimala, 210 kwp.
Kuva: Roope Jakonen

Tredu-Kiinteistöt Oy aloitti Ylöjärvellä sijaitsevan koulutuskeskus Valon laajennushankkeen. LisäValo-hanke koostuu koulutuskeskus Valon toiminnallisesta ja sisällöllisestä kehittämisestä sekä rakennuksen laajentamisesta. Hankkeen kustannusarvio on 8,5 miljoonaa euroa ja sen on tarkoitus valmistua kesällä 2026. Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat Tampereen Tilapalvelut Oy, Ylöjärven kaupunki, Tampereen kaupunki ja Tampereen ammattikorkeakoulu.

Tredu-Kiinteistöt myi vuonna 2023 kaksi kiinteistöä, Lempäälän Tukkitien kiinteistön sekä Oriveden kiinteistön. Yhtiö on aloittanut Hervannan kampuskehitystyön ja varautuu tulevaisuudessa isoihin investointeihin.

Energiatohokkuushankkeet ovat jatkuneet vuonna 2023. Näitä ovat olleet mm. aurinkovoimalat Pirkkalan, Tampereen Hepolamminkadun sekä Ylöjärven toimipisteisiin sekä sähköautojen latauspisteitä eri kiinteistöihin. Energiatoimenpiteisiin on vuosina 2021-2023 investoitu yhteensä 5,6 miljoonaa euroa.

Yhtiön liikevaihto on 18,1 miljoonaa euroa (19,1 milj. euroa vuonna 2022). Tilikauden tulos on 1,8 miljoonaa euroa (-2,5 milj. euroa vuonna 2022). Yhtiöllä on yleishyödyllisen yhtiön status eikä yhtiön tarkoituksena ole voiton tuottaminen. Omavaraisuusaste on 61,1 % (58,5 % vuonna 2022).

TREDU-Kiinteistöt Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	18 168	19 453	18 946	18 188	13 123
Käyttökate	10 060	12 163	11 773	10 634	11 456
Poistot ja arvonalentumiset	7 032	12 719	9 859	8 158	8 236
Liiketulos	3 027	-556	1 914	2 476	3 221
Rahoituserät yhteensä	-1 217	-1 488	-1 130	-1 337	-1 489
Nettotulos	1 811	-2 337	785	1 139	1 732
Tase					
Oma pääoma yhteensä	111 418	109 714	112 282	111 497	110 358
Korolliset velat	68 428	75 917	82 844	74 253	76 261
Muut velat	9 997	1 848	2 774	4 255	647
Taseen loppusumma	182 149	187 479	197 900	190 004	187 266
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	-1 111	-3 597	14 690	12 690	2 191
Liikevaihdon kasvu-%	-6,6	8,0	-2,7	35,1	10,4
Käyttökate-%	55,4	61,0	57,0	56,5	84,8
Liiketulos-%	16,7	-2,8	9,3	13,1	23,8
Nettotulos-%	10,0	-11,7	3,8	6,0	12,8
Oman pääoman tuotto-%	1,6	-2,1	0,7	1,0	1,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%	1,7	-0,3	1,0	1,3	1,7
Omavaraisuus-%	61,1	58,5	56,7	58,7	58,9

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR	2023	Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR			
		2023	2022	2021	2020
Maksettavat verot					
Yhteisövero	0				
Kiinteistövero	588				
Työnantajamaksut	71				
Muut	0				
Maksettavat yhteensä	659				
Tilitettävät verot					
Ennakonpidätykset palkoista	84				
Alv netto	2 209				
Työntekijöiden sotumaksut	4				
Muut	0				
Tilitettävät yhteensä	2 297				
Yhteensä	2 956				
		1 386	756	650	10

Omarahoitteiset

Välittömät

Yhteensä

Vuoden 2023 ympäristöinvestoinnit koostuivat hukkalämmön vähentämiseen tähtäävistä investoinneista, aurinkovoimaloista, valaistussaneerauksista sekä sähköautojen latauspisteistä ja pyöräkatoksista

Päätoimiala: Messu-, näyttely- ja urheilupalvelut

Toiminta-ajatus: Tampereen Messu- ja Urheilukeskus tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia tapahtumajärjestäjille, yrityksille, järjestöille ja seuroille tapahtumien järjestämiseen.

Toimitusjohtaja: Olli Tokoi

Puhelin: 050 329 5265

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@tesc.fi

Osoite: Ilmailunkatu 20, PL 163, 33900 Tampere

Verkkosivu: www.tampereenmessut.fi/tampereen_messu_ja_urheilukeskus/

Y-tunnus: 1985263-3

Perustettu: Vuonna 2005

Tampereen kaupungin omistus:

66 %, nimellisarvo yhteensä 765 600 €.

Henkilöstö: Ei omaa henkilöstöä.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Jari Alanen (pj.), Kaisa Läärä, Perttu Jussila, Tommi Evilä, Antti Eskelinen, Tuomas Räsänen ja Janne Vuorinen.

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Jari Alanen (pj.), Kaisa Läärä, Perttu Jussila, Tommi Evilä, Antti Eskelinen, Tuomas Räsänen ja Janne Vuorinen

5.4. TAMPEREEN MESSU- JA URHEILUKESKUS OY

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus pystyy vastaamaan todella erilaisten tapahtumajärjestäjien tarpeisiin. Kuva Tampereen Messukeskuksessa järjestetyistä kädentaito messuista. **Kuva: Laura Vanzo / Visit Tampere**

Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksen kuudestoista toimintavuosi oli koronaviruspandemian (v. 2021-2022) jälkeisen ajan ensimmäinen ns. normaali toimintavuosi. Koko Messu- ja Urheilukeskuksen yhteenlaskettu kävijämäärä oli 507.827. Yhtiön liikevaihto kasvoi edellisen vuoden 3.552.460 eurosta 3.900.120 euroon.

Tulevaisuuden näkymät ovat epävarmuustekijöistä valoisat ja vuodelle 2024 on saatu myytyä ennätysmäärä uusia tapahtumia ns. kolmansille osapuolille. Venäjän ja Ukrainan välisen sodan vaikutukset saattavat aiheuttaa epävarmuutta maailmantilanteessa, joka voi pahimmillaan heijastua myös Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksen toimintaan.

Yhtiössä toteutettiin aikavälillä 20.11.23.-30.1.24 pääaulan täydellinen saneeraus, joka nosti osaltaan kiinteistön vastaamaan 2020-luvun tarpeita.

E-hallin naapuritontille suunniteltu hotellihanke eteni merkittävästi toimintavuoden aikana ja on nyt lähempänä toteutumista, kuin kertaakaan aiemmin yli 10 vuoden aikana. Ratkaisevia päätöksiä hankkeen toteutumisen suhteen odotetaan Q1/2024.

KPMG:n verojuristien tekemä kiinteistöverotuksen (v. 2019-2023) oikaisuvaatimus hyväksyttiin Verohallinnon toimesta, jonka vuoksi yhtiön maksama kiinteistövero on jatkossa n. 50% aiempaan nähden alhaisempi. Tämä parantaa oleellisesti yhtiön kykyä lyhentää korjausvelkaa nopeammin.

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy, 1 000 EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	3 900	3 552	3 581	3 232	3 626
Käyttökate	1 375	1 410	1 327	1 370	1 175
Poistot ja arvonalentumiset	967	968	941	947	905
Liiketulos	408	442	386	423	270
Rahoituserät yhteensä	-386	-323	-333	-340	289
Nettotulos	22	119	54	83	-20
Tase					
Oma pääoma yhteensä	9 453	8 746	8 980	8 980	9 035
Korolliset velat	12 679	12 948	12 962	13 319	14 317
Muut velat	1 176	859	13 649	2 086	1 463
Taseen loppusumma	24 411	23 646	23 603	24 384	24 815
Tunnusluvut					
Nettoinvestoinnit	1 055	620	171	880	1 675
Liikevaihdon kasvu-%	9,8	-0,8	10,8	-10,9	-4,4
Käyttökate-%	35,3	39,7	37,1	42,4	32,1
Liiketulos-%	10,5	12,4	10,8	13,1	7,4
Nettotulos-%	0,6	3,3	1,5	2,6	-0,5
Oman pääoman tuotto-%	0,2	3,3	1,5	2,6	0,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%	1,9	1,9	1,7	1,8	1,1
Omavaraisuus-%	38,7	41,6	42,2	40,6	39,8

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR

2023

Maksettavat verot

Yhteisövero	0
Kiinteistövero	193
Työnantajamaksut	0
Muut	0

Maksettavat yhteensä 193

Tilitettävät verot

Ennakkonpidätykset palkoista	6
Alv netto	250
Työntekijöiden sotumaksut	0
Muut	0

Tilitettävät yhteensä 256

Yhteensä 449

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

5.5. KKOY TAMPEREEN VIRASTOTALO

Päätoimiala: Kiinteistöjen vuokraus ja hallinta.

Toiminta-ajatus: Yhtiön tehtävänä on keskinäisenä kiinteistöyhtiönä rakennuttaa, omistaa, hallita, ylläpitää mainittua vuokratonttia ja sillä sijaitsevaa virastotalorakennusta. Yhtiön ei ole tarkoitus tuottaa voittoa osakkeenomistajille.

Toimitusjohtaja: Petri Mölsä

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Osoite: Aleksis Kiven katu 14-16,
33100 Tampere

Y-tunnus: 3206896-6

Perustettu: Vuonna 2021

Tampereen kaupungin omistus:
100 %

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2023 aikana 1 henkilöä

Hallituksen jäsenet (kaudella 2023): Teppo Rantanen (pj), Niina Pietikäinen, Janne Kytö, Jani Airola (henk.ed.)

Hallituksen jäsenet (kaudella 2024): Teppo Rantanen (pj), Niina Pietikäinen, Janne Kytö, Satu Laine (henk.ed.)

Havainnekuva Tampereen Virastotalosta peruskorjauksen ja laajennuksen jälkeen. Hankkeen on määrä valmistua kesällä 2026. **Kuva: KVA Architects**

Yhtiön toiminnan lähtökohtana on elinkaareltaan tarkoituksenmukaisen virastotalorakennuksen kehittäminen, rakennuttaminen, omistaminen ja ylläpito. Tilikauden aikana yhtiö on huolehtinut kiinteistön kustannustehokkaasta ylläpidosta. Yhtiön on tarkoitus kehittää virastotaloa pitkäaikaista käyttöä varten ja mahdollistaa tilojen käytön muutokset ja erilaiset toimintakokonaisuudet rakennuksessa. Nykyinen virastotalorakennus perusparannetaan ja sen yhteyteen rakennetaan laajennus. Perusparannus- ja laajennusinvestoinnin toteutus aloitettiin toukokuussa 2023. Rakennustyöt ajoittuvat vuosille 2023-2026. Tilat ovat kokonaisuudessaan kaupunkikonsernin käytössä. Tilikauden aikana Tampereen kaupunki myönsi omavelkaisen ja enintään 100 prosentin suuruisen takauksen KKOY Tampereen Virastotalon investoinnin kattamiseksi otettavaan, enintään 61,5 milj.euron suuruiseen lainaan. Takauksen vakuudeksi tulivat yhtiön hakemat ja kaupungille yleis-pantatut rakennettavan kohteen 73,5 milj. euron kiinteistökiinnitykset. Lainaa ei ole vielä kilpailutettu.

KKOy Tampereen Virastotalo, 1 000 EUR	2023	2022	2021
Tuloslaskelma			
Liikevaihto	597	895	447
Käyttökate	132	147	120
Poistot ja arvonalentumiset	545	581	332
Liiketulos	-413	-434	-212
Rahoituserät yhteensä	-58	-31	-3
Nettotulos	-470	-465	-215
Tase			
Oma pääoma yhteensä	11 849	12 319	12 785
Korolliset velat	10 152	2 149	884
Muut velat	3 692	158	220
Taseen loppusumma	25 693	14 627	13 889
Tunnuluvut			
Nettoinvestoinnit	10 500	1 327	14 186
Liikevaihdon kasvu-%	-33,3	100,0	-
Käyttökate-%	11,0	8,2	13,4
Liiketulos-%	-34,6	-24,2	-23,7
Nettotulos-%	-39,4	-26,0	-24,1
Oman pääoman tuotto-%	-3,9	-3,7	-3,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-2,3	-3,1	-3,1
Omavaraisuus-%	46,1	84,2	92,1

Toiminnan tavoite sekä mittari

Toiminnan tavoitteita ei asetettu

Verojalanjälki, 1 000 EUR

	2023
Maksettavat verot	
Yhteisövero	0
Kiinteistövero	0
Työnantajamaksut	3
Muut	0
Maksettavat yhteensä	3
Tilitettävät verot	
Ennakonpidätykset palkoista	10
Alv netto	2 385
Työntekijöiden sotumaksut	0
Muut	0
Tilitettävät yhteensä	2 395
Yhteensä	2 398

Ympäristöinvestoinnit, 1 000 EUR

Ei ympäristöinvestointeja

6. Osakkuusyhtiöt

Päätoimiala:

Logistiikka- ja hankintapalvelut

Toimitusjohtaja:

Vesa Haapamäki.

Verkkosivu: www.tuomi.fi**Tampereen kaupungin omistus:**

44,11 %.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana 434 henkilöä.**Liikevaihto:** 177,4 milj. euroa.**Taseen loppusumma:**

34,1 milj. euroa.

6.1. Tuomi Logistiikka Oy

Vuonna 2023 Tuomi Logistiikka Oy jatkoi asiakkaiden logistiikka-, henkilöliikenne- ja hankintapalvelutarpeiden täyttämistä menestyksellisesti. Kaudella 1-12/2023 kumulatiivinen liikevaihto oli 177,4 M€ ja vastaavasti edellisvuonna 146,1 M€, joten kasvua liikevaihdossa oli noin 21,4 %. Liikevoitto kaudella 1-12/2023 oli 1,4 M€, edellisvuonna liikevoitto oli 1,5 M€.

Taseen loppusumma 12/2023 oli 34,1 M€ ja edellisvuonna 33,3 M€. Tase kasvoi hie- man toimintavolyymien kasvusta ja oman pääoman vahvistumisesta johtuen. Yrityksen omavaraisuusaste nousi tilikauden aikana 2,4 prosentilla päätyen 38,0 prosenttiin.

Yhtiö otti 5/2023 käyttöön oman SAP S4 toiminnanohjausjärjestelmän. Mittava projekti onnistui budjetoiduilla kustannuksilla ja aikataulun mukaisesti. Varaston laajenus otettiin suunnitellusti käyttöön syksyllä 2023. Hämeenlinnan yksikön varastotoiminnot ajettiin alas vuoden 2023 lopulla. Materiaalitoimitukset OmaHämeen alueelle hoidetaan jatkossa Tampereen Lahdesjärven yksikön kautta. Henkilöresurssien lisäystä on tarvittu kuljetuspalveluiden palvelukyvyyn kasvattamiseen ja hyvinvointialueiden tuomiin muutoksiin. Henkilömäärä oli 434 joulukuun lopulla ja on kasvanut 53 henkilöllä verrattuna edelliseen vuoteen. Etätöitä on jatkettu hybridimallin mukaisesti.

Yrityksen kannattavuus oli tilikauden aikana hyvä. Toimintaympäristön taloudellisen tilan heikentyminen ja asiakkaiden ostovolyymien lasku muodostavat riskin toiminnan kasvattamiselle. In-house yhtiöihin kohdistuvat mahdolliset lakimuutokset aiheuttavat merkittävän epävarmuustekijän.

Päätoimiala:

Kiinteistöjen hallinta ja vuokraus.

Toimitusjohtaja:

Marko Hurme.

Verkkosivu: nokiaarena.fi**Tampereen kaupungin omistus:**

40 %.

Henkilöstö: 11**Liikevaihto:** 16,70 milj. euroa.**Taseen loppusumma:**

103,32 milj. euroa.

6.2. KOY Tampereen Monitoimiareena

KOY Tampereen Monitoimiareena kuuluu alakonsernina Tampereen Monitoimiareena -konserniin, jonka emoyhtiö on Tampereen Monitoimiareena GP Oy, jonka omistusosuus kiinteistöyhtiöstä on 60 %. KOY Tampereen Monitoimiareena omistaa ja hallitsee Tampereen Kannen areenaa (Nokia Arena) sekä tämän yhteydessä olevaa harjoitushallia ja vuokraa näiden tiloja niin pitkä- kuin lyhytaikaiseen käyttöön. Lyhytaikaisella vuokrauksella tarkoitetaan vuokraustoimintaa tapahtumajärjestäjille tapahtumien järjestämistä varten.

Areenassa on vuosien 2021-2023 välisenä aikana järjestetty yli 320 tapahtumaa, joissa on ollut vierailukertoja yli 2,3 miljoonaa. Yhtiö on vuokrannut maa-alueen Tampereen kaupungilta aina vuoteen 2077 asti. KOY Tampereen Monitoimiareenan 100 %:sti omistamassa tytäryhtiössä, Tampere Deck and Arena Management Oy:ssä, työskentelee tällä hetkellä 11 työntekijää.

6.3. Tuotekehitys Oy Tamlink

Päätoimiala:

Tuotekehitys ja tutkimus

Toimitusjohtaja: Jari Erkkilä

Verkkosivu: www.tamlink.fi

Tampereen kaupungin omistus:
24,0 %

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana 9 henkilöä

Liikevaihto: 1,6 milj. euroa

Taseen loppusumma:
7,4 milj. euroa

Tamlink Oy:n liiketoiminta perustuu asiakasyritysten tutkimus- ja kehityskehitystoimintaan sekä isojen konsortiohankkeiden koordinoituihin. Yhtiö operoi mm. kampusklubia ja kolmea kansallista ekosysteemiä (sisäilmaekosysteemi, SIX työkoneklusteri, FIMA-älykkäät koneet klusteri) ja toimii myös fasilitoijana teollisuuden tohtorikoulussa (Tampereen Yliopisto) sekä tutkimuslähtöisten startupien aktivoijana yhteistyössä muiden alueen startup toimijoiden kanssa (mm. Business Tampere). Yhtiön toiminta keskittyy tutkimusmaailman ja yritysmaailman rajapintaan lisäten ja tehostaen näiden yhteistyötä.

Liikevaihdon muodostuminen vaihtelee hankkeiden ja projektien määrästä ja valmiusasteesta riippuen. Vuonna -23 liikevaihto oli 1,6 milj. euroa, josta liikevoitto 0,08 milj. euroa. Tilikauden voitto oli 0,3 milj. euroa. Tilikauden voitto on kehittynyt vuosittain liikevaihdon heittäytystä huolimatta. Taseen loppusumma on kasvanut tasaisesti ja on vuonna 2023 7,4 milj. euroa. Yhtiö on velaton ja omavaraisuusaste -23 on 90%.

Tammikuussa 2024 Jari Erkkilä aloitti yhtiön uutena toimitusjohtajana. Erkkilä toimi aiemmin yhtiön operatiivisena johtajana.

6.4. YH Kodit Oy

Päätoimiala: Rakennuttaminen, isännöinti, omistaminen ja asumisen palvelut.

Toimitusjohtaja:
Janne Tuominen.

Verkkosivu: www.yhkodit.fi

Tampereen kaupungin omistus:
11,40 %.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana 53 henkilöä.

Liikevaihto: 80,8 milj. euroa.

Taseen loppusumma:
927,3 milj. euroa.

YH Kodit -konsernin liikevaihto oli tilikautena 80,8 milj. euroa (97,4 milj. vuonna 2022). Emoyhtiön liikevaihto oli 9 milj. euroa (27 milj.). Konsernin tilikauden voitto oli 12,9 milj. euroa (16,3 milj.) ja emoyhtiön tilikauden voitto 4,6 milj. euroa (4,1 milj.). Konsernin tulos oli 15,9 % (16,7 %) liikevaihdosta ja emoyhtiön tulos oli 52 % liikevaihdosta (15 %).

YH Kodit -konsernin taseen loppusumma 31.12.2023 oli 927,3 milj. euroa (933,9 milj. vuonna 2022). Emoyhtiön taseen loppusumma oli 99,3 milj. euroa (100,0 milj.) Konsernin omavaraisuusaste oli 34,2 % (33,2 %). Emoyhtiön omavaraisuus oli 79,8 % (80,0 %). Oman pääoman tuotto oli konsernissa 4,1 % (2022: 5,4 %) ja emoyhtiössä 5,9 % (5,1 %). Konsernin ja emoyhtiön rahoitustilanne on ollut hyvä koko tilikauden.

Tulevaisuuden näkymien osalta asuntojen kysynnän odotetaan pysyvän kohtalaisen hyvänä YH Kodit -konsernin toimialueella. YH Kodit -konsernin asuntotuotanto tulee painottumaan ARA-asumiseen, mikäli markkinaolosuhteet eivät muutu olennaisesti positiivisemmaksi. Konsernin tulos ja likviditeetti tulevat pysymään hyvänä onnistuneen riskienhallinnan seurauksena. Emoyhtiön tulos tulee jäämään edellisten vuosien tasoista selvästi alhaisemmaksi johtuen yleisestä gryndimarkkinoiden heikkoudesta.

Päätoimiala: Tuottaa, toimittaa ja kehittää julkista sektoria palvelevia talous- ja henkilöstöhallinnan palveluita.

Toimitusjohtaja: Eero Karppinen.

Verkkosivu: www.monetra.fi

Tampereen kaupungin omistus: 21 %.

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 330 henkilöä.

Liikevaihto: 25 milj. euroa.

Taseen loppusumma: 7,48 milj. euroa.

6.5. Monetra Pirkanmaa Oy

Monetra on kuntaomisteinen konserni, jonka ovat perustaneet Oulun, Tampereen, Kuopion ja Jyväskylän kaupungit sekä neljä sairaanhoitopiiriä. Monetra-konsernin alueyhtiöt tuottavat asiakkailleen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, kuten henkilöstö- ja palkkahallinnon palvelut, kirjanpito- ja raportointipalvelut, myyntilaskutus- ja myyntireskontrapalvelut, ostolasku- ja ostoreskontrapalvelut, maksuliikennepalvelut sekä matkustuspalvelut. Tampereen Kaupunki omistaa Monetra-konsernista 21% ja myös Pirkanmaan alueyhtiöstä Monetra Pirkanmaa Oy:stä 21%. Monetra on vakiinnuttanut asemansa omassa markkinassaan sekä Tampereen Kaupungin kumppanina. Koko konsernin toiminta on vakaata ja palvelutarjonta omistajilleen kattava.

Monetra Pirkanmaan liikevaihto on noussut tasaisesti ollen vuonna 2023 25 milj. euroa (kasvua 20%). Liikevoitto 0,6 milj. euroa tuplaantui vuodesta 2022 ja tilikauden voitto oli vuonna 2023 0,5 milj. euroa. Oma pääoma kasvaa tasaisesti ollen 3,2 milj. euroa sekä taseen loppusumma oli 7,5 milj. euroa. Omavaraisuusaste oli 43%.

Tilikausi 2023 oli Monetra Pirkanmaalla tuloksellinen ja asiakasmäärä kasvoi odotetusti. Tulevaisuuden kannalta mahdolliset hankintalakiin tehtävät muutokset sidosyksikkötulkintojen osalta voivat luoda epävarmuutta markkinoilla ja Monetra-konsernissa tilannetta seurataan tarkasti ja ennakkoiden.

Päätoimiala: Ravirata-alueen rakennuttaminen ja hallinnointi.

Toimitusjohtaja: Elina Hirvonen

Verkkosivu: www.teivo.fi

Tampereen kaupungin omistus: 19,66 %

Henkilöstö: Yhtiön palveluksessa tilikauden aikana 4 toimihenkilöä (tilapäisten ja osa-aikaisten henkilöiden määrä 115).

Liikevaihto: 0,8 milj. euroa

Taseen loppusumma: 1,4 milj. euroa

6.6. Tampereen Ravirata Oy

Tampereen Ravirata Oy:n liikevaihto vuonna 2023 oli 775.133,76 €. Tulos tilikaudelta 2023 oli 1.500,45 euroa tappiollinen (vuonna 2022 tulos -76.672,69 euroa). Tampereen Ravirata Oy:n taseen loppusumma 31.12.2023 oli 1.439.499,67 euroa (1.588.873,02 euroa vuonna 2022).

Tampereen Ravirata Oy ulkoisti vuoden aikana ravintolatoimintansa ja toimitusjohtaja on ollut 1.4.2023 alkaen yhteinen Forssan Pilvenmäen raviradan kanssa. Tampereen Ravirata Oy kohensi taloudellista asemaansa sopeuttamalla toimintaa ja lisäämällä yhteistyötä Etelä-Suomen muiden raviratojen kanssa. Tampereen Ravirata Oy:n tavoitteena on kehittää ravikeskuksen toimintaa kohti vetovoimaista ja monipuolista tapahtumakeskusta ja samalla varmistaa raviurheilun kilpailutoiminnan jatkuminen Teivossa ja Pirkanmaalla vuoden 2035 jälkeen, jolloin vuokrasopimus maa-alueesta Ylöjärven kaupungin kanssa päättyy. Tampereen Ravirata Oy on allekirjoittanut Teivon tapahtumakeskuksen suunnittelusta Ylöjärven kaupungin kanssa aiesopimuksen 9.2.2024. Tampereen Ravirata Oy sai järjestettäväkseen vuoden 2026 Kuninkuusravit.

LIITE 1. TUNNUSLUKUIJEN LASKENTAKAAVAT

TUNNUSLUKUIJEN LASKENTAKAAVAT

NORM-kerroin

$$NORM = \frac{12 \text{ kk}}{\text{tilikauden pituus kuukausina}}$$

Kun tilikauden pituus poikkeaa 12 kuukaudesta, monien tunnuslukujen laskukaavoissa ja yritysvertailuissa käytetään 12 kuukautta vastaavaksi normeerattua liikevaihtoa. NORM-kertoimen avulla saadaan eri pituiset tilikaudet vertailukelpoisiksi. (Tilikauden pituus 12 kk =>12/12, 18kk =>12/18, 6kk => 12/6)

Liikevaihto

Liikevaihto kuvaa varsinaisen toiminnan myyntituottoja alennusten ja arvonlisäveron jälkeen.

Tuloslaskelman mukainen liikevaihto × NORM

Liikevaihdon muutos

Liikevaihdon muutos lasketaan vähentämällä normeeratusta liikevaihdesta viime kauden normeerattu liikevaihto

liikevaihdon muutos = *liikevaihto_i* × NORM - *liikevaihto_{i-1}* × NORM

Liikevaihdon kasvuprosentti

$$\frac{\text{liikevaihdon muutos}}{\text{liikevaihto}_{i-1}} \times 100$$

Käyttökate

käyttökate = *liiketulos* + *poistot ja arvonalentumiset*

Käyttökateprosentti

$$\frac{\text{käyttökate}}{\text{liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot}} \times 100$$

Käyttökate kuvaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Käyttökate kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdesta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut.

Liiketulos

liiketulos = liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot - toimintakulut - poistot ja arvonalentumiset

Liiketulos mittaa yrityksen varsinaisen toiminnan tulosta ennen rahoituskuluja ja veroja

Liiketulos on ensimmäinen välisumma virallisessa tuloslaskelmakaavassa, josta sen laskuasetelma saadaan suoraan. Tilinpäätösanalyysissä voidaan tuloslaskelmassa kuitenkin joutua tekemään uudelleenryhmittelyjä tai oikaisuja, jotka vaikuttavat liiketuloksen määrään.

Liiketulosprosentti

$$\frac{\textit{liiketulos}}{\textit{liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot}} \times 100$$

Nettotulos

nettotulos = liiketulos + rahoitustuotot - rahoituskulut - välittömät verot

Nettotulosprosentti

$$\frac{\textit{nettotulos}}{\textit{liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot}} \times 100$$

Nettotulostermiä ei esiinny virallisessa tuloslaskelmakaavassa, mutta se on tärkein tuloskate tilinpäätösanalyysissä. Nettotulos mittaa varsinaisen toiminnan tulosta. Positiivinen nettotulos kertoo, että yritys on pystynyt selviytymään varsinaisen liiketoimintansa tuotoilla rahoituskuluista sekä käyttöpääoman kasvun ja investointien omarahoitusosuudesta. Kumulatiivisen nettotuloksen tulee olla positiivinen, jotta yrityksen toimintaa voidaan pitää kannattavana.

Oman pääoman tuotto prosentti

$$\frac{\textit{nettotulos} \times \textit{NORM}}{\textit{omat varat keskimäärin}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto prosentti kuvaa yrityksen kykyä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista. Tuottotasovaatimus määräytyy pitkälti omistajien asettamien tavoitteiden mukaisesti, joihin tavoitteisiin sijoituksen riskisyys osaltaan vaikuttaa. Tuottotason alaraja määritellään yleensä markkinoilta saatavan riskittömän sijoituksen tuoton perusteella.

Omat varat lasketaan tunnuslukuun tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

TAMPERE